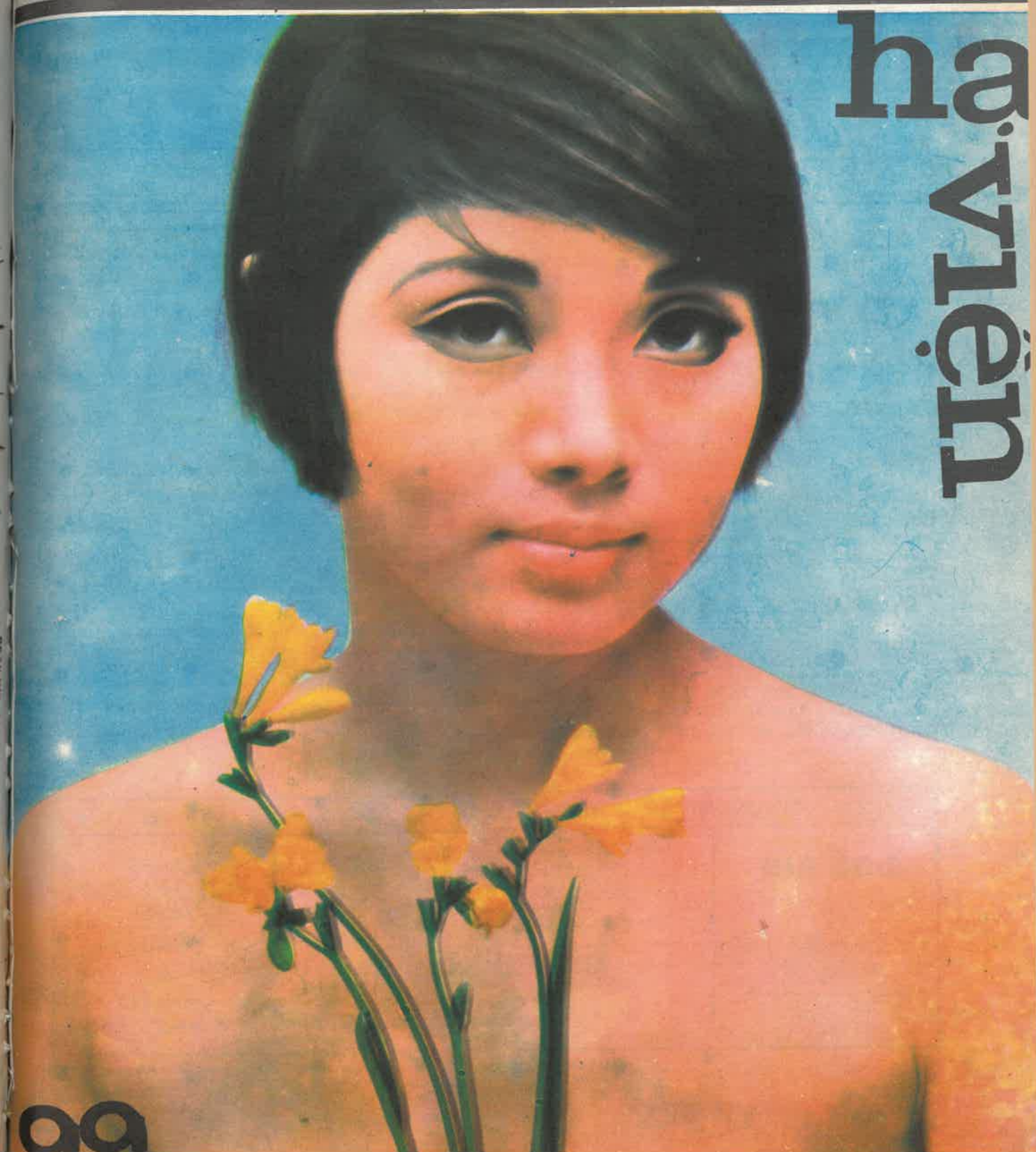

ĐỜI

Wason
DS 531
D 642+

mắt
mới

ha
viện

ĐỜI

99

ĐẶC BIỆT : MẶT MỜI HẠ VIỆN

- TẮM RỬA CHO NHÀ HÁT TÂY : vương hữubột
- CHAO MỪNG LAI RAI : thiệncân
- 6 DÂN BIỂU 71 — 75 NÓI CHUYỆN VỚI ĐỜI : phòng viên đời
- HẠ VIỆN MỜI DƯỚI MẮT 3 CHÍNH KHÁCH NGHỊ SĨ PHẠM ĐÌNH ÁI, GS NGUYỄN NGỌC HUY, LUẬT SƯ TRẦN CHÁNH THÀNH đời

CHÁNH TRỊ

- NƯỚC CỜ ĐỘC HIỂM CỦA MỸ TẠI VIỆT NAM : lýđạinguyên
- THỬ THÁCH CỦA ÔNG NGUYỄN VĂN THIẾU : đời
- HUYỀN THOẠI TÙY BÚT : cạcsĩ

VĂN NGHỆ

- CÁNH HOA CHÙM GỬI q.ỳnhđạo
- BẾN MƯA NGẦU : cungtịchbiên
- NHỮNG TIẾNG CA CỦA ĐÊM SAIGON (4) miêndữethắng phạmnga
- NGƯỜI THIẾU NỮ YÊU HÒA BÌNH : tềđề

CÁC MỤC THƯỜNG XUYỀN

- NÓI VỚI ĐẦU GỐI • THƠ ĐỜI • SINH TỬ PHỦ • TRANG THƠ
- DÒNG ĐỜI • ĐỜI MUÔN MẶT • SINH HOẠT NHÓM HTN • CƯỜI QUÊN ĐỜI ĐỜI • MỘT VÒNG THẾ GIỚI • SÁNG KIẾN MỚI SẴN PHẨM MỚI

ĐỜI • NĂM THỨ HAI • SỐ 99 • TUẦN LỄ TỪ 9-9-1971 ĐẾN 16-9-1971

Tòa soạn
143-145 Cống Quỳnh
Saigon
Đ.T. 22.323

Chủ nhiệm
Bà Trần thị Anh Minh

Chủ trương biên tập
CHU TỬ
và nhóm Sống

GIÁ 50đ

Giao dịch quảng cáo
Hội ông Linh
143-145 Cống Quỳnh
SAIGON

đầu tranh cho đời

THỬ THÁCH CỦA ÔNG NGUYỄN VĂN THIỆU

Sau khi các vị dân biểu mới đã biết kết quả cuộc bầu cử Hạ Viện, tuần qua Tổng Thống Nguyễn văn Thiệu đã minh bạch quyết định tiếp tục ứng cử và tổ chức cuộc bầu cử ngày 3-10, như luật định.

Xét về cá nhân ông Nguyễn văn Thiệu, thì quyết định trên chứng tỏ ông là một người can đảm và quả quyết, như đúng bản tính của ông.

Còn trên bình diện quốc gia, xét về mặt chánh trị, Tổng Thống Nguyễn văn Thiệu sẽ phải đón nhận những hậu quả do quyết định trên gây ra, trong quốc nội cũng như trên trường quốc tế. Và chúng ta đều có thể tiên đoán đó là những hậu quả sẽ gây khó khăn cho chính Tổng Thống, cho chế độ và cả đất nước.

Trong thông điệp tuyên bố quyết định trên, Tổng Thống Thiệu nhiều lần nhắc nhở rằng ông tôn trọng Hiến Pháp, và chỉ hành động theo luật pháp.

Chúng tôi xin nhấn mạnh lại tinh thần trọng pháp đó. Trong những ngày sắp tới, chắc những người đối lập với Tổng Thống Thiệu, mà tiêu biểu là hai liên danh đã từng ghi tên tranh cử Tổng Thống, sẽ bày tỏ thái độ. Dân chúng, thuộc mọi tầng lớp, khuynh hướng, cũng sẽ bày tỏ thái độ. Và chánh phủ của Tổng Thống Thiệu sẽ phản ứng đối với các thái độ đó.

Chúng ta mong mỏi tất cả các hành động trên sẽ thể hiện trong tinh thần tôn trọng hiến pháp và luật pháp quốc gia.

Trong thời gian sau cuộc bầu cử Hạ Nghị Viện, đã có nhiều lời phản đối và khiếu nại về các vụ gian lận bầu cử. Ngay cả các vị đắc cử cũng vẫn tố cáo có sự gian lận.

Vậy một cách hay nhất để Tổng Thống Nguyễn văn Thiệu chứng tỏ tinh thần trọng pháp của chế độ, là làm sao cho các lời tố cáo, khiếu nại trên đây được sáng tỏ. Làm sáng tỏ được cuộc bầu cử Hạ Viện vừa qua, chánh phủ mới hy vọng chính phục được lòng tin tưởng của dân vào tinh thần trọng pháp, và khi đó quyết định tiếp tục ứng cử của Tổng Thống mới có ý nghĩa.

Trong tuần qua, một vụ khiếu nại về gian lận bầu cử đã được xét xử ở Phước Tuy. Tòa án Phước Tuy đã ghi một điểm son cho nền tư pháp nghĩa là cho cả chế độ, khi can thiệp nhanh chóng và xét xử phân minh vụ khiếu nại trên.

Nhưng còn những vụ tố cáo khác, từ Thừa Thiên, Tuyên Đức, vào đến Vĩnh Bình, Bạc Liêu...

Dân chúng có quyền đòi hỏi chế độ phải làm sáng tỏ tất cả các lời tố cáo trên, trước khi đòi hỏi họ tin tưởng vào lời Tổng Thống.

Vì vậy, cho đến khi kết quả cuộc bầu cử Hạ Nghị Viện mới được hợp thức hóa, Tổng Thống Nguyễn văn Thiệu có một dịp để dân chúng thử thách lòng thành thực và tinh thần yêu nước của ông.

Ông hãy chấp nhận cuộc thử thách đó.

● Cuộc bầu cử ngày 29 tháng 8 vừa qua đã chính thức thiết lập một Hạ nghị viện mới cho nhiệm kỳ 1971-1975. Cuộc bầu cử này cho tới nay, vẫn còn là đề tài của nhiều lời bàn tán, đề cao hay phản đối. Dư luận cũng đưa nhau tìm hiểu, nhận xét về Hạ nghị viện tân lập này xuyên qua các thành phần dân biểu đắc cử.

● Với mục đích giúp bạn đọc có được một vài yếu tố căn bản để nhận xét về HNV mới, tuần báo ĐỜI đã tổ chức một cuộc «hội thảo hàm thụ» giữa một số dân biểu pháp nhiệm II vừa đắc cử. Cuộc hội thảo được thực hiện bằng các bản phỏng vấn với một số câu hỏi được gởi tới các dân biểu sau: Hồ văn Minh (Saigon); Lý quý Chung (Saigon). Phạm duy Tuệ (Gia định). Nguyễn hữu Chung (Saigon), Trần v. Ân (Gia định) và Trần văn Tuyên. Sau đây là ý kiến của các vị dân biểu mới.

Gian lận hay không gian lận?

● Câu hỏi này đề cập đến cách tổ chức cuộc bầu cử, thái độ cử tri, thái độ ứng cử viên và các lời tố cáo gian lận.

● DB HỒ VĂN MINH: Cuộc bầu cử còn nhiều khiếm khuyết về mặt tổ chức, không biết do sự vô tình hay cố ý của chính quyền. Riêng cử tri rất tích cực, quyết tâm bầu cho được người mình đã chọn, sẵn sàng chen lấn để lấy cho được phiếu, có người rách cả áo, rơi cả gương. Khuynh hướng của cử tri là bầu cho người đối lập; chứng cứ là tại 3 đơn vị ở Saigon, dân biểu đối lập đều dẫn đầu cả. Về các ứng cử viên, có một số chỉ tiền quá nhiều, ngoài ra một số khác lại dùng xe chở lính đi bầu. Cuộc bầu cử có gian lận thật.

● DB, LÝ QUÝ CHUNG. Cuộc bầu cử không trong sạch. Gian lận ở đâu cũng có, chỉ khác nhau về mức độ gian lận mà thôi. Tại Saigon, khi thấy dân biểu phe đối lập dẫn đầu (trường hợp DB Lý quý Chung) chính quyền đã cạo sửa để nâng người của mình lên. Tôi phải nhờ thừa phát lại mới ngăn chặn được hành động gian lận trên. Nếu chính quyền không gian lận thì các dân biểu đối lập đã tái đắc cử hết cả.

6 dân biểu 71-75 nói chuyện với Đời

Biên tập: Anh Điền
Phát triển: Ngọc Điền, Tân Dân

Chính quyền đã lợi dụng sự dễ dãi của quần chúng miền Tây và vùng Cao nguyên nên đã gian lận trắng trợn tại các vùng đó. Tiêu biểu Vĩnh Bình, Bạc Liêu, Phước Long, Kontum, Pleiku...

Về tổ chức chính quyền có ý ngăn chặn sự tham gia bầu cử của quần chúng Thủ Đô bằng cách giảm số thùng phiếu tại mỗi địa điểm bầu cử, lơ là không mấy sót sáng thức dục dân đi bầu, cố tình gây chậm trễ khiến dân chúng chán nản vì có người đi bầu ba hay bốn lần mà không bỏ phiếu được. Nếu kỳ này tổ chức bầu cử đứng đắn, không gian lận thì kết quả cuộc bầu cử sẽ phản ánh đúng sự lựa chọn của quần chúng.

DB, PHẠM DUY TUỆ: Cuộc bầu cử tương đối bình thường trừ 1 vài sự kiện bất thường về phía người tổ chức như:

- Thẻ cử tri không phát đầy đủ.
- Số thùng phiếu quá ít.
- Cử tri chờ đợi quá lâu...
- Về thái độ của cử tri, tuy số ứng cử viên khá đông đảo, song lúc bỏ phiếu, cử tri rất trầm tĩnh và ít chọn dứt khoát. Ở tại đơn vị 33 Gia Định, một cử tri được quyền bỏ 5 thăm nhưng đa số phong bì lúc khai ra, chỉ có 2, nhiều lắm là 3 lá phiếu.

— Về thái độ của ứng cử viên đa số có tinh thần tranh đua dân chủ tuy còn 1 số rất ít chưa trưởng thành, đặt vấn đề tranh cử như 1 cơ hội để bới móc đời tư, sơn đen tất cả các đối thủ.

— Về các lời tố cáo gian lận, xin được miễn bàn vì coi như một thử thách dài hậu bầu cử.

DB NGUYỄN HỮU CHUNG: Cuộc bầu cử Hạ viện kỳ này được tổ chức bề bộn về mọi phương diện, từ lúc vận động cho đến ngày cử tri đi bầu, thậm chí có nhiều cử tri đi bầu nhiều lần mà vẫn không bỏ phiếu được đành xách thẻ về. Dân chúng kỳ này rất sốt sắng trong việc bầu ban. Họ đã cố gắng theo dõi từng ứng cử viên để bầu đúng cử xứng. Tuy vậy ông chính quyền đã gian lận 1 cách trắng trợn trong kỳ bầu cử này, điển hình nhất là tại đơn vị Bạc Liêu, Vĩnh Bình, Phước Long. Chính vì sự gian lận này mà ba DB đồng khối của tôi đã thất cử.

DB TRẦN VĂN AN: Nói chung cuộc bầu cử diễn ra tốt đẹp, tuy tại một vài nơi đã có hơi lộn xộn. Cử tri đã biểu lộ một thái độ lơ là coi cuộc bầu cử như một cuộc xổ số. Còn các ứng cử viên

thì coi tiền bạc là phương tiện số một. Chính các ứng cử viên đã gian lận bằng cách cho tiền các cấp xã ấp, chứ chính quyền thì không dính líu gì cả.

DB TRẦN VĂN TUYÊN: Cuộc bầu cử có nhiều sơ sót: ít địa điểm bỏ phiếu; ít thùng phiếu, thời gian bỏ phiếu ít quá. Do đó nhiều cử tri không bỏ phiếu được.

Người ta thắc mắc về chánh quyền đã giảm bớt quá nhiều thùng phiếu, nhất là ở Saigon, cho rằng chánh quyền cố ý làm cho số cử tri bỏ cho các ứng cử viên đối lập, đa số họ thuộc thanh phần trí thức tư sản thiếu kiên nhẫn, không muốn chen chúc phải bỏ về.

Cử tri rất sốt sắng đi bỏ phiếu, vì ý thức được tầm quan trọng của cuộc bầu cử.

UCV ra tranh cử đông đảo, thành phần phức tạp; có những người ra tranh cử như mua vé xổ số, có những người có thiện chí muốn đem tài đức ra giúp nước...

Vì thấy nhiều đơn ma giảo trước ngày bầu cử cho nên người ta kêu la, lên án gian lận. Nay ở Saigon là nơi chủ quyền của chúng ta cũng thấy gian lận, nói chi ở các tỉnh, nhất là ở các vùng xa xôi hẻo lánh.

Xác định lập trường

Câu hỏi được ĐỐI đặt ra là trong HNV tương lai quý vị có ý định thành lập hay tham gia một nhóm nào. Và khuyến khích hướng chánh trị của khối, nhóm đó ra sao.

DB PHẠM DUY TẾ: Dĩ nhiên là có, nhưng xin có thời gian để tìm hiểu thêm về quý vị đồng viện. Từ trước đến nay, lập trường của tôi vẫn là chống cộng tích cực!

DB. LÝ QUÍ CHUNG: Sẽ cố gắng móc nối với các dân biểu khối Dân tộc, phe Phật giáo, Công giáo và đảng phái để tạo nên thế đối lập mạnh tại Hạ viện. Tôi chủ trương giải đáp trung lập cho Nam Việt Nam. Có nhiều người đã vô

tình hay cố xuyên ý tác đánh từ trung lập do tôi đưa ra. Trung lập không có nghĩa là ngã theo cộng sản mà trung lập là làm sao đứng giữa và không chịu ảnh hưởng của một thế lực nào cả; giải pháp này theo tôi rất thích hợp cho biều tình Việt Nam. Một Việt Nam trung lập nằm trong một Đông dương trung lập, một Việt Nam phi chiến trong một Đông dương phi chiến. Miền Nam phải chịu ảnh hưởng và lãnh đạo của những người không Cộng Sản. Miền Nam sẽ tồn tại trong tư thế trung lập tự do không Cộng Sản.

DB TRẦN VĂN AN: Hiện chưa có ý định tham gia một khối hay nhóm nào. Tuy nhiên tôi chủ trương chống Cộng rõ rệt, có chống Cộng Sản mới chấm dứt được chiến tranh và xây dựng dân chủ.

DB TRẦN VĂN TUYÊN: Hạ viện mới chưa họp, chưa thể nói gì được. Nhưng ngay bây giờ, tôi đã liên lạc được với một số người hay người đồng chí để nghiên cứu việc tập hợp thành một khối. Mục đích lập khối không phải để chia ghế văn phòng, chủ tịch các ủy ban mà là để tranh đấu cho một chương trình chánh trị thỏa hiệp với nhau.

DB HỒ VĂN MINH: Sẽ tái lập khối Xã hội với thành phần cũ được bầu lại cộng thêm một số dân biểu mới đối lập như Nguyễn văn Bình, Võ long Triều, Huỳnh ngọc Diên, Huỳnh trung Chánh, Nguyễn công Hoan...

DB NGUYỄN HỮU CHUNG: Vẫn ở trong khối Xã hội đối lập. Dân biểu đồng chí hướng vẫn là các Dân biểu có tri trong khối Xã hội cũ. Mục tiêu chủ yếu là chống Mỹ, chống độc tài.

Những dự luật thực hiện ngay

DB TRẦN V TUYÊN: Công việc sẽ mênh mang, vô số, không thể 1 sớm, một chiều, hay một tháng, 1 năm mà làm ngay được. Cho nên phải định thứ tự ưu tiên.

Chắc chắn việc làm quan trọng thứ nhất sau việc hợp thức hóa, sắp xếp Hạ viện mới là thảo luận dự luật ngân sách, một công việc chánh yếu của Quốc Hội. Qua luật ngân sách, Quốc hội có thể ấn định

một đường lối cho chánh phủ và kiểm soát chánh sách của chánh phủ.

Tôi sẽ cố gắng tranh đấu cho một ngân sách cân bằng trên khẩu hiệu "chống phung phí ngân sách" xây dựng hợp lý một kế hoạch trường kỳ để cải tiến xã hội, mà trọng tâm là đời sống kinh tế và văn hóa.

Tôi cũng cho rằng cần phải làm gấp việc tu chính hiến pháp để giải quyết những mâu thuẫn, những sơ suất trong nền dân chủ thực sự và hữu hiệu.

DB LÝ QUÍ CHUNG: Các công việc phải làm trong những ngày sắp đến là đặt nặng việc cải tạo xã hội, mức an toàn cá nhân, cố gắng bảo đảm tự do, tạo cơ hội thăng tiến cần lao, làm thế nào người công nhân cũng có quyền tham gia vào việc quản trị xí nghiệp, chia lời cùng giới chủ nhân theo như hiến pháp đã qui định.

DB TRẦN VĂN AN: Trong nhiệm kỳ tới, tôi sẽ đưa ra trước nhất là dự luật về vấn đề quân dịch và những dự luật có ảnh hưởng đến giới thanh niên. Chẳng hạn như luật ấn định thời hạn thi hành quân sự học đường.

DB HỒ VĂN MINH: Dự luật nhắm tới đầu tiên là các đạo luật tạo động, an ninh xã hội, nhà đất thổ cư, nhằm san bằng một bất công xã hội. Ngoài ra cũng tranh đấu để hủy bỏ UB An Ninh Tỉnh vì UB này có tính cách xâm phạm đến an ninh và tự do của người công dân.

DB NGUYỄN HỮU CHUNG: Trong nhiệm kỳ này khối Xã hội sẽ đặt ưu tiên số một về các đạo luật cải tiến xã hội.

DB. PHẠM D. TUỆ: Trong phạm vi khả năng chúng tôi sẽ đặt trọng tâm vào các công tác liên quan đến việc cải thiện đời sống hàng ngày của đồng bào như nước uống, ánh sáng, đường hẻm... Tôi sẽ đưa ra những dự luật về thuế khóa và tài chánh. Tôi sẽ dồn nỗ lực tranh đấu cho việc ngưng bắn để tiến đến hòa bình. Đặt vấn đề giải ngũ, xét lại qui chế động viên, quân dịch.

Hy vọng khá hay tệ hơn?

DB. PHẠM D. TUỆ: Xin đề công

luận phê phán nhưng tôi hy vọng rằng sinh hoạt Dân chủ của chúng ta sẽ ngày một trưởng thành nhờ sự trưởng thành của các chánh đảng cũng như nhân dân ngày càng ý thức về vai trò tài phán quan trọng của mình.

DB. NGUYỄN HỮU CHUNG: Hạ viện kỳ này không có hy vọng nhiều hay nói khác đi là không có hy vọng gì cả vì thành phần không thay đổi, ông Thiệu vẫn cố tình gian lận để cho tay chân của mình vào Hạ viện nhằm tạo cơ hội lợi dụng và thao túng để phục vụ cho quyền lợi riêng.

DB HỒ V. MINH: Nhìn chung thì hy vọng khá hơn, 1 vài bộ mặt mới xuất hiện, một số lem nhem bị đào thải, tuy vậy Hạ viện khá hay không còn tùy thuộc vào "chính sách bảo trợ" của ông Tổng thống nếu như chính sách cũ thì cũng "Hư" theo nhiệm kỳ.

DB LÝ QUÍ CHUNG: Với sự xuất hiện một vài bộ mặt mới như ông Tuyên ông Đôn, phe đối lập có thêm nhiều đồng chí. Đề Hạ viện không mang mặc cảm như nhớp ngày giờ phứt đầu. chính quyền nên hủy bỏ kết quả tại các đơn vị bầu gian và tổ chức bầu cử trở

lại để dân chúng thật sự lựa người đại diện xứng đáng. Mong rằng Thống Thiệu tha chịu hy sinh một ít gia nô để đảm bảo uy tín của mình hơn là nuôi gia nô để rồi chính nó sẽ làm hại mình.

DB TRẦN VĂN AN: Thành phần HNV kỳ này có khá hơn kỳ trước nhưng e vẫn còn vài thành phần nham nhở.

DB TRẦN VĂN TUYÊN: Tôi chưa gặp các dân biểu mới đắc cử nên chưa biết được.

Bầu cử tháng 10

DB TRẦN VĂN AN: Rồi ren như tơ vò nên chưa có ý kiến.

DB HỒ VĂN MINH: Đang chờ đợi thái độ của vai chính là Tổng thống Thiệu. Sau khi ông Thiệu có quyết định dứt khoát, tôi sẽ có lập trường về việc này (cuộc phỏng vấn được thực hiện vào ngày 1 tháng 9)

DB PHẠM DUY TUỆ: Kém hào hùng. Tùy tương quan lực lượng giữa các phe nhóm, mỗi phía nói đến việc bầu cử một cách khác nhau nhưng tựu trung thì phía nào cũng tìm cách để đoạt quyền hành đến mức tối đa. Ai có cơ thủ

chẳng hi ham hờ nhất, bằng không thì ngược lại.

DB NGUYỄN HỮU CHUNG: Nhìn vào cuộc bầu cử Tổng thống tương lai thật buồn cười khi mà chỉ có một liên danh ứng cử và chính liên danh đó lại đắc cử. Ông Thiệu tổ chức một cuộc bầu cử lạ đời nhất chưa từng thấy.

DB LÝ QUÍ CHUNG: Như mọi người thấy, ông Kỳ đã đòi lại 2 triệu đồng ký quỹ. Như thế thì chỉ có ông Thiệu ứng cử một mình, tranh cử với chính ông và đương nhiên ông đắc cử. Hành động đó để thế giới và quần chúng phê phán.

Riêng phần tôi ủng hộ giải pháp đồng từ chức của PTT Kỳ để cho cuộc bầu cử Tổng thống được vô tư và trong sạch. Nếu bầu cử như thế đầu ai đắc cử, ông Thiệu, ông Minh hay là ông Kỳ tôi đều ủng hộ cả.

DB TRẦN VĂN TUYÊN: Tôi không đồng ý với chánh quyền là cử tổ chức bầu cử Tổng Thống vào ngày 3-10 mặc dù chỉ có liên danh Nguyễn văn Thiệu ứng cử vì cuộc bầu cử như vậy không có tính chất dân chủ.

Nhắn tin

● ANH NGUYỄN KINH CHÂU (Huế): Rất tiếc Bắc về Saigon muộn nên không kịp lên khuôn bài của anh. Giấy tờ đang lo. Hy vọng ở miền Trung rất nhiều.

● ANH NGUYỄN QUÝ (Q. Tr): Cứ tiếp tục xúc tiến công việc. Giấy tờ sẽ gửi về một ngày gần đây.

● ANH NÔNG DUY LINH (Biên Hòa): 20.8-1971 chỉ là thời hạn chót của đợt đầu góp vốn. Đợt thứ II sẽ tiếp tục từ 10-9-1971. Thật cảm ơn anh về cảm tình dành cho Nhân Chu mong nhận được sự tiếp tay của anh

● ANH TRẦN VĂN DIỆU (Q. Tín): Đã gửi hợp đồng ra cho anh sau khi nhận được thư hứa góp vốn của anh. Rất cảm ơn và mong được anh hỗ trợ trong việc khuếch trương cơ sở.

● ANH ĐĂNG HỮU ĐỀ (kbc 3993): Kontum cảm động vô cùng khi nhận được thư anh. Bánh xe sẽ chuyển mạnh bởi niềm tin của mình còn vững anh ạ. Mong tin anh. Hôm nào nghĩ phép về Saigon nhớ ghé tòa soạn Sóng thần với anh em một chút.

● ANH NGUYỄN VĂN MỜI (Phanrang): Rất cảm ơn ý kiến thiết thực của anh. Trong này, chúng tôi cũng đang nghiên cứu kỹ để tìm cách quảng bá sâu rộng hoạt động của chúng ta. Thân nhiều.

● CAO MINH PHỤNG (C. thơ): Cứ vững tin. Sau khi giải quyết xong một số công việc, quá cấp bách, sẽ có người xuống liên lạc với anh em ở miền Tây để thành lập văn phòng đại diện, chắc sẽ phải nhờ Phụng nhiều việc lắm đó.

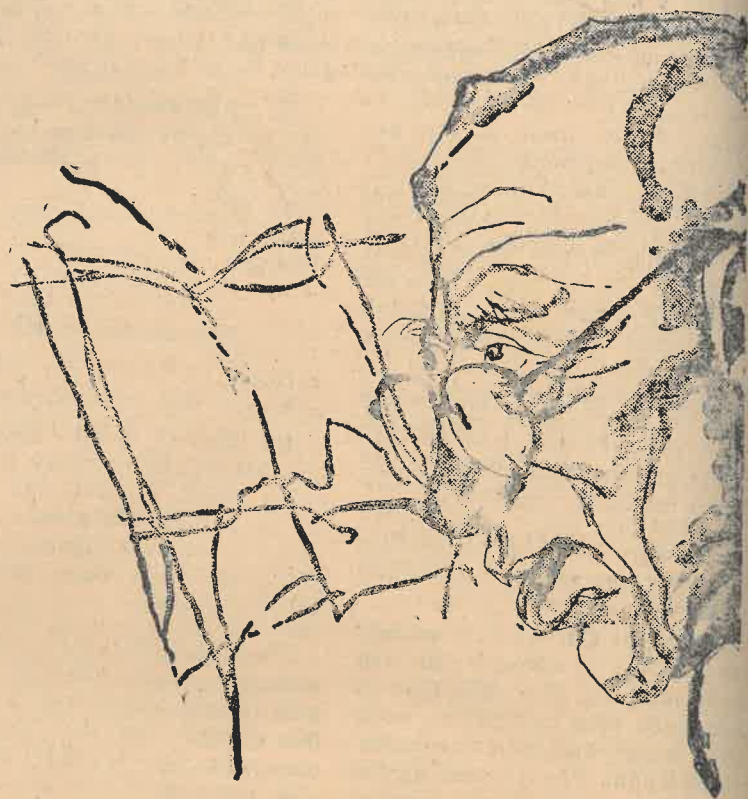
● ANH NG. HUY HOÀNG: (Bình Tuy) Rất cảm kích trước thiện chí của quý bạn. mong được biết thêm chi tiết đề xúc tiến việc cung cấp tài liệu cần thiết gây dựng văn Phòng đại diện tại Bình tuy.

● ANH NGUYỄN NGỌC TÂM (Ba Xuyên) Đề sớm hoàn tất những văn kiện cần thiết gửi đến các anh chị, mong tất cả những người trong Ban đại diện gửi gấp về mỗi người 2 tấm ảnh 4x6 và một số chi tiết lý lịch, chào thân.

HẠ NGHỊ VIỆN VỚI NHỮNG MẶT DÂN BIỂU MỚI

TẮM RỬA CHO NHÀ HÁT TÂY

Ôi, cảnh biệt ly!

Xin ngả nón chia buồn với bà Trần Kim Thoa. Không còn dịp nào cho bà chụp quần lên đầu ông đạo Tường nữa. Xin cúi đầu tiễn ông đạo Tường lên núi Tà Lơn tịch cốc dưỡng tâm. Xin thành thật phân ưu cùng chiếc valy cũ của ô. Nguyễn v. Chính. Thành kính chia buồn với bà Nguyễn quang Luyện và các cháu, ông Luyện sẽ không có dịp công du mua vàng về làm quà kỷ niệm nữa. Ở Mạc Giao cũng đi luôn mất rồi. Cả ông Lê Tài Hòa nữa, than ôi! Ba vị Giao Hòa và Thoa có công tổ chức cái hội nghị nghị sĩ Á Châu ở Saigon, có ông Luyện làm chủ tịch, phát tài bọn! Than ôi cả 4 ngài nay đã khuất bóng.

Lời cái nhà hát Tây nó nói đó, thưa quý vị. Trời mưa, nước chảy dòng dòng trên mặt tiền tòa nhà Hạ viện, rưng rưng tiễn đưa các cựu dân biểu về cõi khác.

Hồi Hạ viện đang bàn luận về luật bầu cử Tổng Thống, một anh hùng nào đó đã tới vạch quần ra đại bậy trước cửa tòa nhà Lập Pháp, làm dơ bẩn cả chỗ đó.

Nay tại nước mưa đã tẩy rửa đi được một phần rồi. Một số rác rưởi đã ra đi, nhân dân đã lau chùi tòa nhà lập pháp.

Kiểm điểm lại cái Hạ Viện mới được bầu lên và hiện hay chưa được hợp thức hóa, người ta thấy nhiều mặt cũ đã ra đi, Nhân mùa Vu Lan, tục gọi là Xá tội Vong nhân, chúng ta hãy cùng khấn vái cho hồn các đảng, và đồng thanh tuyên bố xá tội, cho làm lại «cuộc đời chánh trị».

Nào là ông Phan huy Đức, vị tiền nhiệm của ông Nguyễn quang Luyện trong hai cái ghế đệ nhị phó chủ tịch quá xui xẻo, ông Nguyễn văn Tho, kế vị ông Luyện cũng rút lần này. Ông Đức ở Gia Định, ông Luyện ở Bình Long, ông Tho ở Kiến Phong.

Ông Nguyễn văn Huệ cũng là tay cự phách, cựu Tổng Thư Ký. Ông cũng đi luôn rồi, ông thừa nhà giáo Tô đức Hạnh ở Lâm Đồng.

Còn ai nữa? Dạ, còn ông phó TTK Lê tài Hòa, cậu Sáu Long An. Rồi các chủ tịch ủy ban như: Phan Ngọc Nguyên rút ở Pleiku, Khiển Thiện Kế rút ở Đà Nẵng, Phan Thông ở Quảng Tín, Khổng Trung Lưu ở Quảng Đức, Đoàn văn Cương ở An Giang, toàn thể đều là những chiến sĩ quyết đấu tranh bảo vệ ngai vàng cả!

Nhưng chờ quên: Còn ông Nguyễn đình Lý ở Cam Ranh, ông Huỳnh Diệu ở Tuy Hòa, Đặng văn Công ở Châu Đốc, Lê Ninh ở Phong Dinh v.v. chúng ta phải nhắc đến tên qui ông đây một lần kéo mai một không còn dịp nào nhắc tới các tên tuổi đó nữa!

Nhìn sang phía đối lập thì có: Nguyễn Đại Bằng, Trần công Quốc đã rút ở Saigon, Ngô công Đức, Dương văn Ba bị đá ở Vĩnh Bình và Bạc Liêu, cũ đã được mô tả là đá hậu, không đúng qui củ võ lâm. Hai ông Đức và Ba đang thừa kiện đòi bầu lại. Nhưng ở xứ Việt Nam ta chưa có một cuộc khiếu nại bầu cử nào có kết quả hết. Không biết rằng khi ông Ba, ông Đức gõ cửa Tối Cao... Pháp (thưa, Pháp) Viện thì cửa có mở không!

Nhưng hung hăng nhất là ông Nguyễn đắc Dân, dân biểu lưu đạ. Từ Ba Xuyên Phước Long đòi ăn thua đủ với Nguyễn bá Lương, ông Dân bị đá hậu rút nốt. Ông đã từng cầm lựu đạn mở chốt trong HV để chống khoản 7 điều 10, đã từng rút súng lục ra trước diễn đàn quốc hội v.v. và kỳ này bị rút, ông vừa khóc ròng vừa lăm xằng toan tự thiêu.

Dù trong số 135 ông, bà dân biểu cũ, cũng có được 41 vị ở lại. Trong số 41 vị đó, có người đối lập rõ ràng, có người thân chính phủ rõ ràng. Nhiều dân biểu lem nhem đã rút dài, vàng lặn, sủ cheng, giấy bạc phẩn son rơi lả tả, Ôi, cảnh biệt ly sao mà buồn... cười vậy!

ĐỜI góp mười ông

Tổng cộng số ứng cử viên ĐÔI đã giới thiệu là 40 vị. Những vị đó hoặc do tòa soạn lựa chọn, hoặc do độc giả và phái viên các nơi gửi tới ĐÔI. Nhưng ngay cả những vị do tòa soạn lựa chọn, phần lớn cũng đã tự ý đến tòa báo tìm - chỉ có hai người tòa soạn đi tìm từ lúc đầu là BS Hồ văn Minh và LS Trần văn Tuyên. Có những vị đã tới với ĐÔI quá trễ, vì không ngờ tuần báo sắp chữ rất sớm, như DB Trương minh Kính ở Gia Định.

Liệu những lời giới thiệu của ĐÔI có ảnh hưởng gì tới cử tri không? Trung tá Trần v. Ân, một ứng viên đã được ĐÔI giới thiệu và đã đắc cử, cho biết: «Sự thực tôi thấy độc giả nào đọc báo ĐÔI không chắc đã đi bỏ phiếu, hoặc tới thùng phiếu chờ lâu quá sốt ruột phải bỏ về! Nhưng riêng tôi, tôi mua một số tờ báo ĐÔI mang đi đưa cho người ta coi, những giáo viên ở làng, những ông xã, ông ấp. Tôi chỉ vào bài giới thiệu tôi và nói: Báo ĐÔI cũng giới thiệu tôi đây này! Và sau đó tôi thấy mấy người đó bắt đầu hàng hái đi cổ động cho tôi».

Trong thời gian qua ĐÔI cũng nhận được thư của một độc giả ở Cam Ranh. Sau khi hỏi thăm Chu Tử và Tòa soạn, độc giả trẻ tuổi này viết: «Cháu không biết ông Tạ văn Tài là ai, nhưng thấy báo ĐÔI giới thiệu, cháu đã đi cổ động cho ông ta!» Rất tiếc giáo sư Tạ văn Tài đã thất cử, nhưng chắc ông cũng đã tìm được một số tri kỷ như độc giả trên.

Tổng cộng có 10 ứng cử viên ĐÔI giới thiệu đã đắc cử: BS Hồ văn Minh, LS Trần văn Tuyên ở Sg. Các ông Đặng văn Tiếp, Trần văn Ân ở Gia Định. Võ Long Triều ở Kiến Hòa, Ngô trọng Hiếu ở Biên Hòa. Ông Nay Lo ở Pleiku, Nguyễn văn Cử ở Nha Trang. Nguyễn hữu Thời, Nguyễn Hào ở Bình Định.

Có những vị thất cử sát nút như Dương Kiều ở hạng 3 ở Nha Trang mà người thứ hai trước đó không ai ngờ đắc cử.

Trung tá Phạm xuân Ninh dẫn đầu ở tỉnh lỵ Pleiku, Đoàn Kinh và Phạm hào Quang Bác sĩ Tín tuyết đắc cử ở Saigon.

Với quý vị tân dân biểu mà ĐÔI đã giới thiệu chúng tôi mong rằng những lời quý vị đã tuyên bố với độc giả của ĐÔI, quý vị sẽ thực hiện đầy đủ.

Mặt mới Hạ viện

Có những bộ mặt cũ đã trở lại Hạ viện, và hy vọng vẫn làm cho mặt Hạ viện sáng sủa. Phe tả có các ông Hồ v. Minh, Hồ ngọc Nhuận, Nguyễn t. Nho, Chung Lý và Chung Nguyễn... Phe hữu có các ông Phạm duy Tuệ, Dương minh Kính v.v..

Những khuôn mặt mới hy vọng làm cho Hạ viện sáng thêm là Trần v. Tuyên, Trần văn Đôn, Ngô trọng Hiếu, Võ Long Triều v.v.

Trong Hạ viện mới này khối thân chinh quyền có thể chiếm quá nửa. Những người cũ như cụ Nguyễn bá Lương, ông Lê văn Biền, Hoàng Thông, Huỳnh ngọc Anh v.v. và những người mới như Đinh Xuân Minh, Lê chi Hiếu, Trương như Thiềm v.v. đều có thể coi thuộc khuynh hướng ủng hộ Hành pháp. Nhiều người đang bị tố cáo là đắc cử nhờ sự vận động của Hành pháp.

Phe đối lập có thể coi là cũng gia tăng trong Hạ viện mới này. Các ứng cử viên thuộc khối Án quang chiếm các lĩnh vực I như Quảng Trị, Thừa Thiên, Đà Nẵng cho đến Tuy Hòa. Khối đối lập thứ hai là các dân biểu chung quanh LD Minh Minh đã đắc cử ở Saigon và vài tỉnh miền Tây. Sự kiện có hàng chục ứng cử viên đối lập cùng tranh cử tại một đơn vị chỉ có 5 dân biểu chứng tỏ trước đây trong quốc hội chỉ có một khuynh hướng đối lập chứ chưa có một khối đối lập thật sự. Trong Hạ viện mới, các khuynh hướng Đối Lập có lẽ sẽ kết hợp thành hai khối chính (để có 2 tiếng nói trong các hội đồng nghị trình) nhưng chắc họ sẽ phối hợp hành động.

Một số lớn các dân biểu mới có thể coi là thuộc khuynh hướng độc lập. Đó là những người không đảng phái, các quân nhân ra tranh cử, các tỷ phú... Nhưng theo kinh nghiệm của Hạ Viện cũ, đa số các dân biểu độc lập sẽ ngả về phía chính quyền khi có sự vận động. Một phần vì họ không có lập trường rõ rệt, dễ bỏ phiếu theo quyền lợi tức thời. Một phần họ là những người thân chính quyền nhưng không muốn đeo nhãn hiệu đó.

Trong số các nhóm tranh cử kỳ này một đảng chính trị đã thành công đáng kể là Phong trào Quốc gia Cấp Tiến. Trong số ĐÔI này GS Ng. ngọc Huy, TTK của Phong trào QGCT công nhận sự thắng cử của đảng ông. Có thể nhóm QGCT này cũng lập được một khối trong Hạ Viện Mới nếu lời cuốn được một số dân biểu khác độc lập thật sự.

Ngược lại, có những đảng phái đã thất bại nặng nề. Điển hình lực lượng Đại Đoàn Kết, từ chủ tịch, phó chủ tịch, tổng thư ký đều thất cử, trong đó có 3 vị cựu nghị sĩ, và lại thất cử ngay tại

các «chiến khu» của mình. Đó cũng là trường hợp của đảng Đại Việt Cách Mạng, Hà thủ Ký, ở vài tỉnh miền Trung và miền Tây. Trong khi đó thì chủ tịch lực lượng Tự Do Dân Chủ thất cử ở Kiến Hòa (ông Nguyễn văn Hường cựu TTK phủ Tổng thống)

Cuộc bầu cử vừa qua đã thành cuộc trắc nghiệm về khả năng của một số đảng phái.

Và đó cũng là cuộc trắc nghiệm của thế lực đồng tiền.

Trong quốc hội sắp tới sẽ có một Khối Tỷ Phú, toàn những nhà giàu nứt nước. Đó là các ông Nguyễn tấn Đồi, (Kiên Giang) DS Nguyễn thị Hai (Long An) DS Đào hữu Giao (Bình Tuy) hai chị em OPV, DS Trương thị Bích Diệp (Chương Thiện) và ông Trương như Thiêm (Darlac). Các tỷ phú trên hầu như đều ủng hộ chính quyền và ngược lại, được chính quyền ủng hộ; và họ cũng đều khôn ngoan đi ủng hộ ở các tỉnh xa thủ đô.

Cũng có các tỷ phú bị thất cử như BS Tin, Trần quý Phong và Hoàng kim Lân. Hai vị trên thất cử ở Saigon, Gia định, còn Hoàng kim Lân thì đứng phải ủng hộ viên của chánh quyền qua nặng ký! Trong khi nghe kết quả ở trung tâm Thông tin Bầu cử, một ký giả đã nói đùa: «ông Tin, ông Phong, ông Lân rớt đài thì ta sẽ mất niềm tin vào chế độ tư bản mất! May có bà Hai, bà Bích Diệp cứu vãn niềm tin của chúng ta!»

Ai sẽ làm chủ tịch?

Kỹ nghệ cờ bạc ở xứ ta đang mở mang, vì vậy ngay sau khi có kết quả sơ khởi của Hạ viện, người ta đã đánh cá coi ai sẽ làm chủ tịch.

Các ứng viên được nhắc tới là:

- DB cựu chủ tịch Nguyễn bá Lương
- DB cựu trung tướng Trần văn Đôn
- DB cựu phó thủ tướng Trần văn Tuyên.

Cựu Lương được nêu tên vì làm chủ tịch laenghề của chàng giống như trước kia cựu sống bằng nghề công chức Bưu điện vậy.

Ông Trần văn Tuyên được nhắc tới vì uy tín của một chính khách, một nhà cách mạng dày kinh nghiệm.

Ông Trần văn Đôn, được nhắc tới vì ông là một vị Tướng lãnh thường đóng vai trò trung gian giữa 3 ông tướng Thuận, Kỳ, Minh.

Theo kinh nghiệm bốn năm của H.V nhiệm kỳ I thì theo lối đầu phiếu 2 vòng, cuối cùng phe chính quyền sẽ thắng trong việc giành chức chủ tịch. Vòng đầu có thể không một ứng viên nào hội đủ qua nửa số phiếu ủng hộ. Vòng 2 chỉ còn hai ứng viên nhiều phiếu nhất thì phe lưng chừng sẽ ngã về một trong 2 phe, mà thông thường họ ngã về phe chính quyền.

Mặt khác các dân biểu lưng chừng cũng không dám ủng hộ một chủ tịch có màu sắc đảng phái rõ rệt, có lập trường chống chính quyền rõ rệt, hay có tư cách riêng xuất sắc cho nên nếu phe thân

chính quyền đưa một ứng cử viên lơ mơ, vô tội vạ, thì ứng viên đó cũng dễ thắng.

Có lẽ trong Hạ viện mới này phe chính quyền sẽ không đưa ông Ng, bá Lương ra nữa, vì những tai tiếng cũ. Họ sẽ tìm một người còn mới mẻ hơn có uy tín hơn để quần chúng có cảm tình hơn. Người đó là ai, thực sự không quan trọng

Phe đối lập kỳ này đông hơn và có lẽ sẽ kỷ luật hơn, nhưng họ khó đủ số phiếu để ủng hộ một chủ tịch Hạ viện thuộc khối đối lập.

Vì vậy, những nhận vật độc lập như LS Trần văn Tuyên, cựu nghị sĩ Trần văn Đôn, nếu liên kết được một phe và thu hút được một phe và thu hút được sự ủng hộ của các dân biểu lưng chừng bằng uy tín cá nhân, cũng có hy vọng đắc cử chủ tịch.

Tóm lại 3 ứng cử viên chủ tịch có hy vọng nhất, theo thứ tự là:

- 1) Ông Võ Danh (đội phe chính quyền chọn)
- 2) Ông Trần văn Đôn
- 3) Ông Trần văn Tuyên.

Trong hai chức phó chủ tịch thế nào cũng lọt một vào phe đối lập, mà BS Hồ văn Minh là ứng viên có triển vọng nhất.

Chức phó chủ tịch thứ hai chắc sẽ là một đại tá trung tá nào đó vì cựu quân nhân chiếm một tỷ số rất cao trong Hạ viện mới này.

Hạ Viện mới, Chánh phủ và Đối Lập

Trong trường hợp Tổng thống tương lai của chúng ta là Nguyễn văn Thiệu, Nguyễn cao Kỳ Dương văn Minh hay Nguyễn văn Huyền, thì cũng không có vị nào có hy vọng nắm được đa số để kiểm soát quốc hội. Thượng nghị viện chừng tỏ được sự độc lập với hành pháp. Nay Hạ nghị Viện cũng không có phe nào nắm đủ đa số để khống chế các phe khác.

Như vậy bất cứ nhận vật nào nắm quyền Hành Pháp, cũng khó hy vọng có một quốc hội dễ vận động như trước đây.

Tuy nhiên, vị Tổng thống tương lai sẽ có thể thành công trong việc đưa ra các dự luật như luật ngân sách chẳng hạn của hành pháp, nhờ vào quyền phúc nghị. Khi Tổng thống phúc nghị thì lưỡng viện quốc hội khó đạt đủ 2 phần 3 để bác bỏ. Đó là thế mạnh tiêu cực của Hành Pháp trong tương lai.

Một hiện tượng mới trong cuộc bầu cử Hạ nghị Viện năm nay cũng như cuộc bầu cử bán phần Thượng Viện năm 1970, là sự tham gia tích cực của khối Ấn Quang.

Sau biến cố miền Trung 1966, khối Phật tử đông đảo theo lệnh chùa Ấn Quang đã tự coi như đứng ngoài chế độ. Việc đắc cử của LD Hoa Sen năm 70 và của các dân biểu Ấn Quang năm nay đã đương nhiên ghép khối Ấn Quang vào trong khuôn khổ pháp lý và chánh trị của chế độ. Như vậy, điều mà

chúng ta mong mỏi là xây dựng một «khối đối lập có trách nhiệm» với một «khối chánh quyền có tư cách» đã tiến được bước lớn.

Tiến hay lùi?

Bây giờ còn quá sớm để tiên đoán rằng Hạ nghị Viện mới sẽ sáng giá hơn Viện cũ. Dù sao trong lúc khởi đầu một giai đoạn mới, lòng người còn phần khởi như trong tuần trăng mật, dân chúng cũng đặt nhiều hy vọng vào tân hạ viện.

Báo chí có những nhận xét khác nhau.

Những báo đối lập (Bút Thép, Tin Sáng, Điện Tín) thì mô tả là phe đối lập thắng lớn, dù bị gian lận.

Báo chí ngoại quốc thì nhận xét phe thân chánh phủ chiếm đa số quyết định trong Hạ viện mới.

Có nhật báo tỏ ý lo ngại về sự thắng thế của cả hai phe. Tờ Chính Luận viết: «Trong thành phần đắc cử, hoặc của chánh quyền, hoặc của đối lập, khả năng hay đức độ của ứng cử viên không phải là yếu tố quyết định... đây chỉ là sự sắp xếp theo phe phái chứ không phải là quyền lợi quốc gia... bởi quyền lợi phe phái là yếu tố chính, nên các tai tiếng xấu liên hệ tới tư cách cá nhân dù trầm trọng vẫn được thông qua» (31-8-71)

Nhận xét trên có thể hơi bi quan. Dù 2 phe chính quyền và đối lập có thể mù quáng về quyền lợi phe phái, nhưng ngoài mặt họ đều nhân danh quyền lợi quốc gia cả. Khi trình độ ý thức chánh trị của dân chúng đã cao, thì họ cũng khó lòng lừa dối mãi được. Hai khối trên từ nay đến năm 1975 sẽ bắt buộc phải kết tụ thành hai đối cực rõ rệt, theo qui luật đấu tranh dân chủ tại nghị trường, và do trình độ dân chúng đòi hỏi.

Dù thế nào, khi nhận xét về Hạ Viện mới, chúng ta cũng không thể đứng ngoài quan tính mà phải theo cái nhìn động. Hạ Viện mới sẽ thành hình trong khung cảnh một nước Việt Nam đang có chiến tranh, quốc chiến tranh đang chuyển từ quân sự sang chánh trị, và nước Việt Nam đương chiến đó nằm trong một giai đoạn mà tình hình quốc tế đang đầy biến chuyển, các «đại quốc» đang chia lại các vùng ảnh hưởng.

Trong cơn biến chuyển đó, các thế lực chánh trị trong nước đều thay đổi, người dân thay đổi, và các dân biểu cũng sẽ thay đổi.

Điều ước mong là các dân biểu đã đắc cử, dù bằng uy tín, thế lực hay tiền tài, dù thẳng thân hay bị tổ gian lận, hãy làm nhiệm vụ thế nào để xây dựng tương lai chánh trị của chính họ đã. Giống như luật sư Trần văn Tuyên tuyên bố sau khi đắc cử: «Xin lãnh trách nhiệm!»

Bốn năm sau, người dân có thể sẽ quên các dân biểu vào Hạ viện đang chờ đợi, nhưng sẽ nhớ các hành động, cư xử, lời nói của các ông.

VƯƠNG HỮU BỘT

GIA NÔ BỊ CHỦ MẮNG!

Cha đầu tỉnh «Bờ Lờ» dốt quá
Làm với ăn mất cả gia phong
Nhủ rằng kén dao bên trong
Thế mà rồi cuộc lộn sông hết trơn
Bảo gian lận phải khôn phải khéo
Khi lọc lừa, lật lẻo phải tinh
Phải đi cho đúng chương trình
Phải tuân chỉ thị hết mình mới ngoan!
Đã dạy kỹ, đối hoàn vẫn dốt
Quán võ biên đáng lọt hết lon
Lẽ đây năm xấp ăn đòn
Đi sai chính sách hết còn học khoang!
Trảng trợn quá cả làng đều biết
Hắn chú mày muốn «giết» tông tông?
Những điều dạy dỗ tốn công
Mấy lần học tập vẫn không hiểu gì!
Mặc! Mặc! Mặc! Chết đi cho rảnh
Bao tiếng tấm ông lãnh tuốt mo!
Bây tôi như cái... con bò
Ai đời gian lận lại thờ cả đuôi!
Cứ lộ liễu mà chơi đầu được
Lại thêm trò ngang ngược, khỗ tao!
Trước kia khôn lặn thế nào
Bây giờ lộ tẩy ồn ào, sừng chưa!
Ông cách chức đuổi về cũg đang
Dám bảo hoàng, hào nhoáng hơn vua
Gia nô thì cũng vừa vừa
Chấp hành hăng quá khiến b'a hết linh
Bệnh ngu, lấy diêm hết mình!

TÚ KẾU

KHA TRẦN ÁC

Ưc học máu

Trong số hơn 20 ứng cử viên Đời đã giới thiệu, 10 người đã trúng cử là các ông Trần Văn Tuyên, Hồ Văn Minh, Ngô Trọng Hiếu, Đặng Văn Tiếp, Trần Văn An, Võ Long Triều, Nay Lo, Nguyễn Hữu Thời, Nguyễn Văn Cừ, Nguyễn Hòa. Chó đẻ nhất là tất cả bộ ruột của Đời, được Đời không những không ủng hộ suông, mà còn ủng hộ thiết thực bằng tiền bạc, đều rớt đài. Lý do giản dị là họ nghèo quá, nên mới cần tới sự giúp đỡ của Đời mà sự giúp đỡ của Đời thì chỉ có tính cách tượng trưng, muối bỏ bể, không nước mệ gì. Các quan sát viên đều nhận định trong cuộc bầu cử vừa qua, cái mức chi tiêu tối thiểu về cuộc vận động để có thể trúng cử là 5 triệu đồng, không có ứng cử viên nào chỉ dưới 5 triệu đồng, mà có thể nuôi hy vọng trúng cử. Còn các bộ ruột của Đời thì xoay sở chơi tráo cũng chỉ có vài trăm ngàn. Vậy mà Đoàn Kinh đã về thứ sáu ở Đà thành, suýt trúng cử. Dương Kiên về thứ ba ở Nhà Trang chỉ thua người trúng cử vài trăm phiếu.

Trong một số Đời trước đây, Đầu Gối đã viết «Nếu những người trẻ có tâm huyết như Nguyễn Vũ, Dương Kiên không trúng cử thì không những Nguyễn Vũ ưc học máu mà Đầu Gối cũng ưc học máu» Nguyễn Vũ đã về thứ sáu, cũng chỉ thua người đắc cử mấy trăm phiếu. Nguyễn Vũ, sau khi thất cử viết cho Đầu Gối những giọng tâm sự dưới đây:

Tôi không biết phải nói gì trước một sự thật đáng buồn — không những chỉ cho riêng tôi, mà cho cả chế độ gọi là **Đệ Nhị Cộng Hòa** này: Sự thất cử của nhiều người tâm huyết, trong đó có tôi, và sự tái hiện trong Tòa Nhà Lập Pháp của những khuôn mặt nhàm nhở.

Tuy nhiên, việc đầu tiên tôi phải nói ở lá thư này không phải là điều đáng buồn cho chế độ miền Nam kể trên, mà là những lời cảm ơn chân thành của tôi với riêng ông, cũng toàn bộ biên tập tuần báo **ĐỜI** như các anh Uyên Thao, Vương Hữu Bột, Hạ Long... Bài «Nói chuyện với đầu gối» của ông tuần vừa qua khiến tôi vô cùng xúc động — tuy nhiên, thưa ông **Chu Tử**, có gì đáng để «**ưc học máu**» đâu. Ông chẳng từng «**ưc học máu**» bao lâu nay sao? Và đồng bào chúng ta nữa. Thêm một cái ưc vào số muôn triệu cái ưc sẵn có thì tại sao không cười, ông **Đầu Gối** kính mến của tôi.

Tôi đang cười đây. Cười khi tiếp đón thân bằng quyến thuộc đến tận nhà «chia buồn». Cười khi trở lại đơn vị sáng nay, nhìn và bắt gặp những nét thất vọng trên khuôn mặt các chiến hữu. Tôi sẽ phải cười nhiều. Cười để đủ can đảm tiếp tục con đường mình đi.

Tôi mong ông tin tôi. Một chiến sĩ trẻ vừa đúng tuổi 30. Kẻ đã tuyên hứa rằng đất trời và hồn thiêng sông núi «sẽ tự sát ngay tại kỳ đài Nghĩa Trang Quân Đội nếu

phản bội hồn ma bạn bè và Quốc Tổ».

Tôi sẽ nhớ những thiện cảm của ông và quý báo đã dành cho tôi. Cũng như những khích lệ, an ủi mà độc giả bốn phương gửi về, sau khi đọc bài phỏng vấn của anh Long trên báo **ĐỜI**.

Chúng ta không mất nước đầu ông tin đi. Vì hãy còn những người biết Lễ, Nghĩa, Liêm, Sỉ như ông, như tôi và nhiều người khác nữa — đang lần khuất trong đám đông và chờ đợi sự đổi mới của đất nước này.

Nay kính
NGUYỄN VŨ

Nguyễn Vũ không ưc học máu. Nhưng riêng Đầu Gối thì quả tình ưc học máu. Tối chủ nhật 29.8, Đầu Gối nằm đợi anh Hà thượng Nhân, từ Pleiku gọi điện thoại về. Mãi tới 12 giờ đêm, anh mới cho biết anh dẫn đầu ở thị xã, nhưng ở các thùng phiếu quân đội, nơi anh hy vọng sẽ dẫn đầu, thì anh về gần bết vì sự phản thùng của một vài tên khốn nạn, bề ngoài thì hứa ủng hộ anh, nhưng bên trong đã dớp tiền của đối phương... Anh cười hồn nhiên, kết thúc cuộc điện đàm: «**Hổng mệ nó rồi. Tôi bỏ các thùng phiếu, về đây, đang đánh cờ cùng Hùng. Thôi anh ngủ đi, đừng ưc nữa...**»

Hà thượng Nhân có thể bình thần đánh cờ, nhưng Đầu Gối vốn nóng nảy, bỗng bật cười như nít suốt đêm mất ngủ vì bận nguyên rủa mấy tên phản bội!

Nhưng Đầu Gối cũng chưa ưc học máu bằng đồng bào Huế, được cái vinh quang chào mừng nữ dân biểu Kiều mộng Thu, người đàn bà có lòng nách dài một thước, làm người đại diện thêm một hạn kỳ bốn năm, trong khi Bửu Tôn, một Phật tử đã xả thân vì Phật giáo, được toàn thể đồng bào Huế thương yêu, thì không những đi đoong mà còn bị hành hung tàn nhẫn, vì dám nói lá đa Kiều mộng Thu.

Viết về sự đắc cử vẻ vang của họ Kiều, báo Chính Luận đã giới thiệu Kiều mộng Thu là «**tiên đồ khả ái**» của thầy Thích trí Quang. Có lẽ Chính Luận lầm, vì nàng Kiều là tin đồ khả ái của tất cả các thầy ngoại trừ thầy Trí Quang. thầy Trí Quang bị bệnh xuyên kinh niên, hét ngổ ngoáy từ lâu, có muốn «**ái**» một cái, cũng không «**ái**» nổi thì nàng Kiều còn khả «**ái**» cái khổ nào?

Ông Sặc, chồng hờ của nàng Kiều, cũng ra ứng cử nhưng thất cử một cách thảm bại. Ông quả là người không thực thoi, không tri kỷ, tri bỉ. Ông chỉ có cái củ chuối, làm gì có lá đa như vợ bé của ông, mà cũng đòi ứng cử? Trọng Tấn hiện nay làm nghề nuôi chó đẻ, cho đi «**tơ**» gây giống, kiếm tiền, đã so sánh chó đẻ với đàn ông, đề ngâm ngợi thấy rằng con chó đẻ, con heo đẻ mỗi lần đi «**tơ**», lại mang được tiền về cho chủ nó, trong khi người đàn ông cũng thuộc loại đẻ tựa mỗi lần đi «**tơ**», thì phải trả tiền, một cách nhục nhã, còn người đàn bà mỗi lần đi «**tơ**», thì không những được «**khoái**» mà còn được đủ thứ, đặc biệt là được làm dân biểu.

Người trúng cử oanh liệt nhất là người về đầu ở đơn vị I Đà Thành: đó là ông «**nhà l**» Hồ ngọc Cừ. Dưới đây là một trong những thành tích oanh liệt của dân

biểu Hồ ngọc Cừ: Năm 1967 ông ứng cử dân biểu: ông thường nguyên văn một đoạn dài một bài xã luận của báo **Sống** đưa vào «**tuyên ngôn**» của ông gửi quốc dân đồng bào. «**Nguyên văn**», không thêm không bớt! 1chữ nào! Khi ông đắc cử, báo **Sống** có lên tiếng, yêu cầu ô. trả tiền nhuận bút khúc tuyên ngôn này, nhưng ông lơ đãng điếc, không thêm trả lời. Kỳ này, không hiểu ông có xài đoạn văn của báo **Sống** để viết truyền đơn nữa không. Nếu có, mong rằng phen này ông đừng quên tác giả bài văn đã vẽ mây, vẽ mặt cho ông.

Tóm lại, đối với cuộc bầu cử mà Đại sứ Anh gọi là cuộc bầu cử đáng yêu (a lovely election) cảm tưởng chung của Đầu Gối là: với sự tái đắc cử của những dân biểu dơ dáy, về phía đối lập cũng như về phía thân hành pháp, chúng ta có quyền hy vọng Tân Hạ viện sẽ dơ dáy thêm một bậc. Trong Hạ viện mới, nhiều nhất là có 5%. phần tử có tâm huyết, còn hầu hết là những phần tử dơ dáy, lọt vào Hạ viện vì thế lực của tiền, của phe nhóm, tôn giáo chính quyền v.v.. Mục tiêu tranh đấu (.) đầu tiên của bọn này là tìm cách thu về số tiền không lồ đã bỏ ra tranh cử.

Sóng Thần

Sóng Thần đang chuẩn bị gặt gao để ra mắt vào khoảng từ 15 đến 25 tháng này. Sóng Thần nhất định «**ở một kỷ nguyên mới trong lãnh báo sa đoạ, lạc hậu hiện tại**». Đặc biệt về kỹ thuật, Sóng Thần sẽ in máy rotative chạy một lúc 12 trang tờ báo, do đó riêng về phương diện thông tin, S. THẦN sẽ nhanh chóng hơn các báo khác. Còn về nội dung thì khỏi phải nói. Sóng Thần là tờ báo có lập trường tranh

đấu rõ rệt, đưa ra một giải pháp hòa bình không úp mở. Cả Tổng thống Thiệu lẫn phó Tổng thống Kỳ sẽ là cộng tác viên của Sóng Thần, vì Sóng Thần, vừa viết thư mời hai vị lãnh đạo viết hồi ký cho Sóng Thần, với giá tiền nhuận bút rất cao. Hồi ký của T.T. Thiệu sẽ lấy nhan đề là: «**Bốn năm lãnh đạo đất nước**» Còn Hồi ký của PTT Kỳ thì lấy tên là: «**Bốn năm ngồi chơi soi nước**». Dưới đây là nguyên văn lá thư, mà Chu Tử đại diện nhóm Chủ trương báo Sóng Thần đã gửi ông Thiệu ông Kỳ.

Đồng kính gửi Tổng Thống VNCH
Phó Tổng Thống VNCH

Thưa nhị vị,

Nhiệm kỳ Tổng Thống và Phó Tổng thống 1967—1971 sắp chấm dứt. Trong bốn năm qua, nhị vị đã lãnh đạo guồng máy quốc gia trong một giai đoạn mà ai cũng biết là khó khăn, gian khổ.

Tòa soạn báo **Sóng Thần** (sẽ ra mắt vào hạ tuần tháng 9), cũng như độc giả của chúng tôi đều mong mỏi được hiểu rõ quá vị, hiểu rõ những nỗi khó khăn và những cố gắng của quý vị để thông cảm hơn với các nhà lãnh đạo quốc gia.

Vì vậy chúng tôi xin kính gửi thư này, mong được quý vị viết cho một thể hồi ký về giai đoạn 4 năm lãnh đạo vừa qua, để báo **Sóng Thần** được phép đăng tải.

Chúng tôi hy vọng nhị vị sẽ vui lòng chấp thuận lời thỉnh cầu của chúng tôi.

Những thiên hồi ký này, khi được đăng tải, sẽ là những phương tiện tốt nhất để tạo niềm cảm thông giữa các nhà lãnh đạo và quốc dân.

Nhật Báo **Sóng Thần** mong sớm nhận được câu trả lời của Tổng Thống và Phó Tổng Thống.

Trân trọng cảm ơn

Chủ Biên
CHU TỬ

NHẮN TIN:

Nhà văn NGUYỄN VŨ. Mời đến tòa soạn lấy thư của độc giả.

1 tuần sau:

ĐỜI SỐ 100

Số ĐẶC BIỆT với tất cả các khuôn mặt đã từng xuất hiện trong 100 số báo ĐỜI

HUYỀN THOẠI TÙY BÚT

CẠC SỸ

Một đồn binh không chịu đầu hàng

Nhân dân thế giới có lần được nghe huyền thoại một đồn binh không chịu đầu hàng. Kể rằng :

Bộ binh HK đêm hôm đó được lệnh ngấm tằm rất bí mật, rất yên lặng kéo đến bất ngờ bủa vây 1 đồn địch. Đứng giờ H cuộc bủa vây hoàn tất. Một hỏa pháo màu vàng lộng lẫy lên làm hiệu, đồng thời từ bốn mặt bộ binh Mỹ tuân từ rút vào thành địch 6000 quả đạn 105 ly. Sau đó một trực thăng bay ngay trong khoảng nội thành địch ở một cao độ an toàn hồ hạo địch nếu kéo cờ trắng đầu hàng sẽ được bảo toàn tính mạng.

Người Mỹ làm cái gì cũng đều có kế hoạch và kế hoạch nào cũng được tính trên máy điện tử nên chu đáo không thể tả được. Mỗi kế hoạch một khi đã được máy điện tử cho đáp số là các dữ kiện của đáp số được đem thực hiện cũng... như máy. Và đây tin tưởng !

Đồn địch với 1 diện tích ngàn ấy, với số quân đồn trú phòng địch tối đa là bao nhiêu, với số địa đạo phòng địch tối đa là bao nhiêu... với các dữ kiện đó, máy toán điện tử cho đáp số là phải bủa vào đồn địch ngàn nhiều đạn 105 ly, để bắt ép địch phải đầu hàng. Quả đạn 105 ly thứ 6000 đứng vừa rút xong vào đồn địch, tiếng hồ hạo địch vẳng đầy đầu hàng 1 của trực thăng trên cao cũng vừa dứt, một hỏa pháo được bắn lên sáng rực như ban ngày. Không thấy một lá cờ trắng nào kéo lên !

Bốn cấp chỉ huy ở bốn mặt bao vây đồn báo cáo tình hình về bộ tham mưu. Tại bộ tham mưu tất nhiên có sẵn máy điện tử. Các dữ kiện về quân số địch, và số địa đạo trong đồn được ước lượng lại (dữ kiện về diện tích đồn thì y nguyên là việc dĩ nhiên). Lần này với các dữ kiện mới, máy điện tử ra chỉ thị phải rút vào đồn địch 12.000 trái đạn 122 ly.

Khi trái đạn thứ 12.000 vừa dứt (người Mỹ cương quyết không bán thừa hay thiếu một trái), chiếc trực thăng bay tới hồ địch hây kéo cờ trắng đầu hàng để bảo toàn mạng sống. Trời đã rạng đông.

tuy nhiên theo kế hoạch đã định, một hỏa châu vẫn được bắn lên. Ánh sáng nhân tạo hòa hợp với ánh sáng thiên nhiên : đồn địch vẫn gan lì im bất, không chịu kéo cờ trắng đầu hàng.

Dữ kiện và quân số địch, về số lượng địa đạo và thêm cả chiều sâu của địa đạo cũng được ước lượng lại lần nữa. Máy điện tử lần này dạy phải đứng đến pháo đài bay B52.

Thế là cả bốn đạo binh Mỹ được lệnh rút lui ra xa, thật xa đồn địch. Một lát sau từ mái trên chín tầng mây chỉ nghe thấy tiếng động cơ vang động đều đều phi cơ không nhìn thấy nhưng bom thì trút xuống đều rất trúng đích (tính bằng máy điện tử mà), bom nổ như tiếng gầm của hàng trăm ngọn núi lửa phun cùng một lúc. Cả một vùng rừng núi quanh đồn lao đao tưởng như con tàu say sóng. B52 đi, chiếc trực thăng bay trở lại, lại hồ hạo địch hây kéo cờ trắng đầu hàng.

Dưới ánh mặt trời chói lọi lên cao gấp hai ngọn tre đồn địch vẫn im lặng gan lì. Cảnh đồn bị oanh tạc càng đồ nát, vẻ im lặng chết chóc càng được vẻ kiêu hùng thách thức. Phái cơ thám thính tới chụp không ảnh thấy rằng sự oanh tạc, trên các vị trí địa đạo vẫn còn nhiều hình ảnh binh sĩ địch quân nằm theo thể ngấm ban rất nghiêm cần. Như vậy quả thực là địch quân muốn thi gan với hỏa lực Mỹ và binh Mỹ vẫn chưa thể xung phong tiến chiếm đồn được.

Không phải bộ binh Mỹ nhát, nhưng vì đã từ lâu Mỹ để ra hai nguyên tắc. Một là chỉ dùng lính nhược tiểu chiến đấu làm trái độn thay cho mình; hai là vào trường hợp chỉ có lính Mỹ nhập cuộc thì phải theo nguyên tắc «của đi thay người» (của đây là hỏa lực oanh tạc). Cả bản đầu thiên hạ ai cũng biết một khi Mỹ đã để ra nguyên tắc nào là theo đến kỳ cùng. Muốn thay đổi tất nhiên cơ quan đầu não phải để ra nguyên tắc mới.

Bởi vậy sau khi B52 đã hoàn tất cuộc oanh tạc mà binh sĩ địch qua không ảnh còn nghiêm cần nằm theo thể thủ thì binh sĩ Mỹ không thể xung

phong được. B52 không xong, lần này máy điện tử dạy phải dùng bom nguyên tử cỡ mini.

Thế là bốn đội quân bao vây lại được lệnh rút lui thật xa, thật xa hơn trước, mỗi binh sĩ Mỹ được lệnh tức khắc tự đào một hố cá nhân đầy nắp chỉ lèo miệng hố để tránh tia phóng xạ (tuy là bom nguyên tử mini nhưng tia phóng xạ cũng nguy hiểm lắm).

Hai giờ sau một phản lực cơ đặc biệt tới thả rất chính xác một trái bom nguyên tử mini vào chính giữa đồn địch. Kể đó thêm hai đợt B52 tới đội bom như thường lệ để nguy trang. (Vì là một siêu cường nên nước Mỹ không muốn mang tiếng là đã sử dụng bom hạch tâm ở trường hợp tương tự.) Lần này thì khỏi phải cần trực thăng hồ hạo đầu hàng, đám địch quân ương ngạnh bị bom mini tiêu diệt rồi. Từ bốn ngả bộ binh Mỹ rầm rộ tiến tới xông thẳng vào chiếm lãnh đồn.

Chỉ một phút sau những người lính Mỹ đầu tiên tiến vào đồn liền ngay cơ sở.

Mưu Gia Cát xưa ; thêm bấp nhưng rút quân. Nay thì địch đào thêm công sự nhưng rút quân. Với kỹ thuật tấn tiến địch còn hơn Gia Cát ở điểm là chỗ vào đồn rất nhiều binh nộm bằng chất plastic trơn như một khúc cây sơn phết như hình một người ở thế chuẩn bị nằm bần. Vì trơn như một khúc cây nên hình nào bị đạn trúng tan tành không nói làm gì, nhưng nếu chỉ bị sức ép tuồng lên rồi rơi xuống thì lan tới đâu rút cục vẫn giữ được hình người ở thế chuẩn bị nằm bần. Vì vậy bộ tham mưu Mỹ khi xem không ảnh mới nhảm. Cả một cuộc bao vây được máy điện tử hoạch định chu đáo, cuộc tấn công leo thang cũng rất chu đáo từ pháo kích 105 ly, qua 122 ly, qua B52 oanh tạc và sau chốt bom nguyên tử mini với bom của B52 nguy trang, than ôi chỉ để bộ binh Mỹ kết thúc cuộc hành quân tiến chiếm một đồn địch... bỏ trống Đâu thật !

Từ huyền thoại thả bom nguyên tử tiến chiếm một đồn không người đến ngọn lửa Trần Viết Nghĩa

Nói rất vắn tắt : một trái bom đó là trái bom khinh khí cỡ bự, cũng chỉ là 1 khối vô tri do bàn tay người bấm nút. Trái bom vô tri đó khi nổ có thể làm chết hàng chục vạn người mà không tự biết.

Còn ngọn lửa của Thích Quang Đức trước đây và ngọn lửa của Trần viết Nghĩa gần đây là những trái bom sống tự mình quyết định lấy thân mình làm «bom». «Minh» và «bom minh» tuy hai mà là một nên tự mình chuyển chỗ «bom minh», tự mình tưới xăng lên bom mình, tự mình quyết lửa châm «bom minh». Khi được tam cứu trong hấp hối Trần viết Nghĩa còn xác nhận lại một lần tới hậu ý chỉ tự thiêu của mình để cảnh tỉnh hàng lãnh đạo quốc gia đứng chia rẽ, đứng chống đối nhau làm tan nát hàng ngũ quốc gia nữa.

Chúng ta vừa so sánh giá trị một trời một vực giữa «trái-bom-sống-tự-thiêu» với «trái-bom-đồ-vật-hạch-tâm», giờ đây hãy đặt thêm một câu hỏi vào chiều sâu : Liệu «trái-bom-sống-tự-thiêu» Trần viết

Nghĩa có thật đã cảnh tỉnh làm phải 1 tâm hồn không con lương tri ? Như hỏa lực Mỹ trong huyền thoại trên tấn công làm vào một đồn địch...không người. Nếu bom nguyên tử Mỹ đã làm trở cười cho địch quân trong huyền thoại trên, thì hiện ngọn lửa T.V Nghĩa có thành trở cười cho những tâm hồn chai lì vắng bóng lương tri ? Ai cũng thấy là không, trăm lần không, ngàn lần không. Ngọn lửa Trần viết Nghĩa thắp lên tiếp tế nguồn sáng lương tri cho toàn dân, thắp sáng niềm tin cho khắp nước, giúp cho mọi người, kể cả những người đã trôi bị quan nhất, hiểu rằng qua thực tiễn năng của dân tộc này còn nhiều, nhiều lắm. Ngọn được Trần viết Nghĩa đã dụng và linh dụng như vậy đó. Ngọn lửa Trần viết Nghĩa bật lên nếu không đánh thức lương tri được một người — nhưng đã soi sáng lương tri cho toàn dân.

Toàn dân quý hay một ông lớn quý ? Ngọn lửa Trần viết Nghĩa thắp lên, mà Đinh vẫn tối om, nhưng toàn dân non sông của tiền nhân để lại nhuộm màu bất khuất truyền thống của dân tộc. Đinh quý hay toàn dân non sông gấm vóc của cha ông quý ?

Một điểm son

Chương trình T.V của bang tấn số 9 Saigon tuần này ghi được một điểm son, đó là cuộc giải phẫu tìm tại Việt Nam. Chuyên viên T.V đã thành công trong việc ghi nhận mọi khía cạnh thiên nan vạn nan của cuộc giải phẫu của các bác sĩ và y tá Việt Nam. Những vùng trần, những đôi mắt vừa sáng vừa lạnh vừa trầm tĩnh vừa suy tư, những bàn tay vừa cần mẫn tinh tế vừa nhịp nhàng thông minh. Xương ngón viên T.V giới thiệu đây là cuộc giải phẫu tìm do bác sĩ Cao làm trưởng toàn với hai bác sĩ trẻ khác phụ tá không kể một số nữ y tá chuyên viên khác. Những khuôn mặt khẩn bặt kín, từ mũi trở xuống, những bàn tay đeo găng, những bóng áo trắng cao quý những đồ giải phẫu ánh lên sáng loáng tinh khôi được nhịp nhàng chuyển tới, tiếng tích tắc và sự chuyển dịch nghe thấy của kim đồng hồ. Ông kính T.V. đã theo dõi cuộc giải phẫu từ phút đầu đến phút cuối. Cuộc giải phẫu thành công, mọi người bỏ khăn che kín miệng và mũi ra, khuôn mặt bác sĩ Cao trưởng toàn hiện từ điểm đạm, khuôn mặt hai bác sĩ phụ tá sáng sủa, trẻ măng ngời ánh thông minh, khuôn mặt những cô nữ y tá mỗi người một vẻ cũng đẹp và trẻ măng trông những người đàn bà cảm thấy ánh lửa Trần Viết Nghĩa đốt lên đã không uổng. T.V. Việt Nam hãy ngoại giao yêu cầu liên đoàn các hãng T.V. thế giới khi quay phim phóng sự chiến trường VN hãy trình bày kèm theo ngay những hoạt động tương tự để nhân dân thế giới hiểu rằng tại Việt Nam ngoài cuộc chiến do hai bên khôn nạn — Cộng sản quốc tế rồi từ bản quốc tế — nhập cảng vào, còn những cái gì khác thế.

Ước ao những tâm hồn cao đẹp ở các ngành văn hóa khác cũng được cố gắng ghi những điểm son tương tự và liên tiếp để chúng ta rửa mặt cho nhau.

CẠC SỸ

HẠ VIỆN MỚI
SẮP KHAI TRƯƠNG

CHÀO MỪNG... LAI RAI

□
THIỆN CÁM

Chào mừng thầy, cô và các trò các trường tiểu học

Cơn sốt bầu cử Hạ viện đã kết thúc. Mọi người thở phào nhẹ nhõm. Trong dịp này mà không mời các ông thầy, cô giáo (như 21 phát đại bác) thì quả là một sự thiếu sót đáng đánh đòn. Dĩ nhiên phải chào mừng các tân dân biểu đã nhờ âm công bầu cử hay nhờ phúc nhà vợ nên ngày nay mới có cơ hội để giương danh chiêng mặt với thiên hạ. Tiếp đến chào mừng các đương kim dân biểu «phải» tái đắc cử thêm một nhiệm kỳ nữa để hy sinh gánh vác những trách nhiệm nặng nề vì dân vì nước. Cũng không quên chào mừng nhà nước đã tổ chức được cuộc bầu cử rất trịnh trọng, hào hứng thể theo ý nguyện của toàn dân và biểu lộ rõ rệt tinh thần dân chủ, như thật. Bền ngoác mồm ca to lên rằng: «Chào mừng nền Cộng hòa VN. Chào mừng dân chu... mới!»

Nhưng trước khi đến việc chào mừng to tát như thế xin hãy chào

mừng những chuyện nhỏ nhỏ. Trước hết là chào mừng thầy trò các trường tiểu học vì họ vừa thoát nạn. Bây giờ mỗi khi có dịp bầu cử nào, bất kỳ lớn nhỏ, từ việc bầu ấp, xã đến bầu các nghị viên đô thị tỉnh, từ bầu Thượng Hạ nghị viện đến bầu Tổng thống, thiên hạ đều sử dụng các trường ốc và «cân bô» các giáo viên một cách rất tích cực. Chuyện này đã mặc nhiên trở thành thông lệ. Trước đây giáo sư kiêm nhà văn họ Doãn cũng như một số người cầm bút khác không ngại dả kích sự lạm dụng đó nhưng tiếng nói của họ vẫn như là giảng đạo trong sa mạc.

Bất các giáo viên phụ trách các thùng phiếu thì quá dễ vì họ là công chức hạng bét, thấp cổ bé miệng bắt nạt được. Họ lại là những người có chút chữ nghĩa, nên giao cho việc ghi chép, cắt phiếu, kiểm phiếu hoặc chỉ dẫn cho các cử tri thì rất yên trí. Thế là các giáo viên được hân hạnh làm bổn phận công dân tới ba lần: dạy

đỗ sao cho lũ trẻ chăm học, ngoan ngoãn là bổn phận công dân, đi bầu cử là bổn phận công dân, phụ trách các thùng phiếu cũng lại là bổn phận công dân! Vì vậy không thể không gửi lời chào mừng các nam nữ giáo viên tiểu học.

Mừng thầy rồi lại phải mừng trò. Các cô cậu nhóc con nhân dịp này rất khoái chí, không phải như người lớn khoái vì được sống dưới một bầu trời bừa bộn những dân chủ, những tự do, mà khoái vì được nghỉ thả dãn. Tết nhất lễ lạc nghỉ đã đành. Pháo kích, xáo trộn, biểu tình, bãi khóa nghỉ đã đành. Đây thỉnh thoảng tự dưng dùng một cái nghỉ vài ba ngày, ở nhà bắt đề, chơi diêm, đánh bóng voley thì còn gì sướng bằng.

Cho trẻ con ý thức dần dần bổn phận công dân như vậy là hay lắm. Học nhiều hay học ít không quan trọng bằng chuyện bầu cử. Và lại thêm ngôn ngữ về cơm: «Vạch mặt chỉ tên». Giáp văn Thập còn bị ao hưởng chi đờ đờ của Thập là Ng. Kim Thập, mặc dù đờ đờ này cũng chương chữ nghĩa làm quái gì. Nói

đầu xa, khỏi những bác sĩ, luật sư học giả vừa bị «đ» trong vụ bầu cử trong khi đó có những kẻ lchữ cần đôi cũng chưa vỡ thể mà lại thắng lợi vô cùng vẻ vang.

Chào mừng những ông bà cô cậu thất cử

Thôi xin quý vị đừng có buồn, thua keo này ta bày keo khác lo gì.

Mà cũng chẳng nên oán nhà nước đã trờ trêu khéo bày ra trò chơi dân chủ này để mình phải vỡ cay. Cũng đừng trách người đã chẳng ra gì, kém mình đủ đường mà lại trúng cử.

Bàn thờ tổ quốc, ôi cái dấu hiệu oai nghiêm biết bao nhiêu thế mà bây giờ đành phải khiêng nó về nhà riêng thay vì cho nó vào Nhà Hát Tây. Ngay ứng cử viên Lê thành Trị mà chủ bút báo Đời đã nhiều lần gọi đùa là Kissinger VN, chọn dấu hiệu trái bắp tưởng không gì chắc ăn hơn thế mà ai đã học đến bài học triết lý về chữ ngờ đâu! Ôi những suy tư về thành ngữ «Chắc ăn như bắp», bắp phen này cũng đi đong luôn.

Trường hợp ông nghề tân thời Lê thành Trị trượt võ cưỡi không đau bằng trường hợp Võ văn Hải. Một một cơ hội mà chạy long trọng bên cạnh mà D.ên rồi cho cả gia đình ra ở đó luôn gọi là tổ long trung thành như thầy Tử Cống đối với Khổng Tử vậy.

Ứng cử viên số 37 Giáp v Thập, người anh hùng tay bành lau thế nào mà kỳ này cũng lái số đề, thật là một sự ân hận lớn cho quốc dân ta. Âu có lẽ cũng do điểm triệu đã bao trước: Họ Giáp chọn dấu hiệu «ngón tay», không phải ngón tay để chỉ đường như các băng hiệu lái xe mà dưới có lâu lưc bắt chủ thích rõ rệt «Ngón tay vạch mặt chỉ tên, những phường bán nước những quân hại nội». Thế rồi không hiểu trời xui đất khiến làm sao tấm bích chương của ông Thập bị mưa làm rách, ngón tay vạch mặt chỉ tên kia lại chỉ đúng ngay vào mặt ông Thập! Giả sử ông Thập trung cử thiên hạ vẫn còn hơi ngán về cái chân ngôn đầy vẻ cơm: «Vạch mặt chỉ tên». Giáp văn Thập còn bị ao hưởng chi đờ đờ của Thập là Ng. Kim Thập, mặc dù đờ đờ này cũng chương chữ nghĩa làm quái gì. Nói

như trước đây đã thách đố Ngô C. Đức đầu lý với mình để nhờ đó mà nổi tiếng (tiếng xấu hay tốt chưa cần bàn tới) và bây giờ ra ứng cử!

Ghi nhận 1 điều là các văn nhân! kỹ giả ra tranh cử kỳ này hầu hết đều bị «nốc ao». Chuyện đó cũng dễ hiểu vì toàn những tay nhẹ ký cả, chứ được mấy người có sừng có mõ kiêu Nhữ văn Uy! Hồng Dương, Hết Bằng... đi đong không có gì lạ. Mà ngay Hà thượng Nhân dù có được 10 người hỗ trợ tận tình như Chu Tử chắc chắn cũng không thể nào địch nổi một mình Hồ Uyển với những chiếc Honda 2 bánh tung ra khắp nơi. Giá trị của đồng tiền rõ rệt như vậy thế mà nhiều người không chịu biết người biết mình cho 1 tí cứ nhon nhon đi thử thời vận một cách vụ vụ thì lạ thật.

Với văn nhân, kỹ giả, biết đâu tái ông thất mã chuyện thất cử chẳng là cái may. Mà lo gì, đời còn dài, tương lai còn rộng, hy vọng còn nhiều. Đến như cụ Lương, cụ Huyền, cụ Hương đi đầu phải chống gậy và có người xốc nách thế mà vẫn chịu khó ghé vai gánh vác giang sơn nữa là... Chúng ta lúc nào cũng phải sẵn sàng ở tư thế «đấn thân», rap tằm chuẩn bị ứng cử vào những kỳ tới, phải quan niệm tranh cử như 1 cái thú, 1 thú đam mê, vì vậy cứ mỗi lần bị «chut» là mỗi lần lại bắt đầu từ «chỗ bắt đầu», lại gồng mình lấy sức làm nước rút, lại tranh đua. Cái thú và cái giá trị không ở chỗ bắt gặp được cái mình muốn tìm kiếm mà chính là ở chỗ đang nỗ lực, đang hăm hở trên đường tìm kiếm. Nó cũng giống như hạnh phúc ái tình vậy!

Cái đam mê tranh cử cũng chẳng khác đam mê cờ bạc, nhiều tiền đánh đam to, ít tiền đánh có con ở đam nhỏ. được giả nhấc tới thì đánh chơi ăn búng mũi búng tai cũng hay, miễn là được đánh. Từ suy luận đó, chúng ta thấy có những đảng giáo sư đại học chữ nghĩa đây bụng chừng lại thích lăn lộn hết tranh cử Thượng viện đến Hạ viện, hết mùa này đến mùa khác mà lên nào cũng với tâm hồn say sưa, lẩn sả. Riet rồi họ trở thành chuyên viên ứng cử và lên một ngày đẹp trời nào đó mọi

người có nghe tin họ ra tranh cử chức chủ tịch xã hay trưởng ấp thì xin cũng đừng lấy đó làm lạ. Cứ để họ sống trong thái độ lạc quan yêu đời như thế! Đất nước này kiếm được những khuôn mặt kiêu trên đầu phải dễ!

Chào mừng danh thiếp của các UCV

Bơi trong đồng rạc có thể nhặt ra nhiều thứ trông cũng hay hay. Mà thuộc đủ loại: vũ trụ có, thiên tạo có, nhân tạo có, động vật, thực vật, đồ dùng thật loạn xà ngầu. Nào mặt trời, mặt trăng, ngôi sao, ngựa, gà, cá, chim, trái thơm, bông sen, huệ, hồng, bụi tre, cuốn sách, kiển đeo mắt, chiếc quạt, đèn cây, cây dù, xe đạp, nhà lá, bếp lò, trái tim, bà già ốm mảnh như đang bị đau răng. Đồ mà tháng 7 cũng không nhiều đến như thế. Tôi đã ghi đầy đủ các dấu hiệu của 1296 UCV-DB, xếp loại theo hệ thống và làm bản phân tích tỉ mỉ, nhưng cái nào cũng ở dưới mức trung bình, kỹ thuật quảng cáo tuyên truyền non nớt, ý nghĩa lại hăm hồ chẳng kiếm được cái nào sang giá, vì thế không nên ra đây sợ nhảm.

Còn những tấm danh thiếp được đặc biệt ra đời trong mùa bầu cử thì thật bất bủ. Nếu một mai các trường đại học VN có mở thêm khoa «danh thiếp học» thì người phụ trách giảng dạy không nên quên trường hợp trên. Trước đây đọc trước phong của Trần H Đạo tôi đã cho là dài: Thái sư thượng phụ Thượng quốc công, Bình Bắc Đại Nguyên súy, Hưng Đạo vương Trần quốc Tuấn, nhưng danh thiếp của các UCV-DB lại còn dài hơn nhiều. Và Quê Đường Lê quý Đôn đời Lê, tác giả bộ Kiến Văn Tiểu Lục, ghi rằng ông đã thấy trên cái chương của chùa Khánh Long, thuộc xã Kim Bài, huyện Thanh Oai, tỉnh Hà đông, có những dòng chữ khác nhau chữ người được chương lễ thế như sau: «Nam Thiệu phong thứ sáu (1346), Suy thành hiệp mưu thủ chánh. Dục đối công thần, Ninh vũ quân. Tiết độ Hoan Châu, Quan nội Quan sát xử trí đẳng xứ, Tri tiết Hoan châu, kiêm Thái an hai trấn chư quân

sự, hành Hoan châu Doãn. Đặc
kiến khai phủ nghị, Đồng Tam ty
Kiềm miếu, Thái úy, Bình chương
sự, Thượng trụ quốc Công (tính
công, đức chuông này) Mọi kẻ có
quan chức 1 người chưa liệt
kê tên tuổi mà đọc đã muốn đứt
hơi. Ấy thế mà cũng chưa đại bằng
danh thiếp của Lát cứ 1 UCV — DB
nào.

Ngày xưa, có những danh thiếp
vì chủ nó là người tâm thường
nên phải ghi cả tên ông hàng xóm
hay ông người làng vào để được
thơm lây. Chẳng hạn:

— Nguyễn Văn X, tức Tùng
Lương, lang giềng Quận công Hoàng
cao Khải.

— TRẦN VIỆT Y. Thái tử Thiệu
bảo Đông các Đại học sĩ Kinh Nam
Định Tổng đốc Vũ tương công chi
hương nhân (chi hương nhân nghĩa
là người làng của ông)

Bây giờ nhiều danh thiếp của
các UCV cũng tỏ bích không kém
là bao nhiêu. Ném danh thiếp vào
các nhà, dù là nhà lạ, là 1 hình
thức vận động ngầm. Bởi vậy không
được đã động gì đến chuyện bầu
bảo kéo UCV khác đem đi tố cáo
và thay vì « các vị dốt chữ nhỏ bằng
2 ngón tay nay không ai bao ai tự
nhiên cho nó lên quá khổ bằng cả
bàn tay. Có thể mọi đủ ghi hết
những thành tích, chức vụ hiện
hạch từ trước xưa trước của
chủ nó kể cả những huy chương do
vạn thư số mấy, ngay mấy cấp. Có
thể thì mọi người mới cũng hiểu,
nếu không đương sự vẫn... trầm tư
mãi. Phải dùng 1 kinh lúp luyệt tự
mới đọc nổi những tấm danh thiếp
đó và đọc xong thấy mệt mỏi muốn
thiếp luôn! Không bao giờ danh từ
«dốt chữ» lại có nghĩa thân thiết
như lúc này.

Chào mừng các tôn giáo

Nhờ dịp bầu cử mà các thầy,
các cha cũng có thêm được đồng
ra đồng vô vàn nhất là đây được gà
nhà vô Hạ viện để tranh đấu cho
quyền lợi của tôn giáo mình. Thế
là nhất bầu... cử mà lưỡng tiện.
Trung tá Nguyễn Văn Bình em ruột
đức cha Nguyễn Văn Bình đã đắc
cử về vang. Người chị em Kiều
mộng Thu nhờ đem chút lòng son
(?) cũng được cử làm (tặng nên đã
được các thầy trong này ép các
thầy ngoài nơ phát bỏ để tâm an

đỡ để chị em ta oanh liệt vô nhờ
Hát Tây 1 kỳ nữa. Còn Thích
thanh Nhân đàn em sự
cụ Đức Nghiệp UCV mang dấu
hiệu «chuông hòa bình» bị trượt là
đáng làm, nhà chùa chỉ đưa em út
của mình ra chứ tự mình chờ có
thỏ mật. Đã trốn việc quan đi ở
chùa lại còn làm bộ cân trùng cử
để cứu nhân độ thế! Lần sau sự
thanh phố Thích Thanh Nhân có
muốn ra tranh cử nên đổi là Thích
hồng Nhân (tức là
thích nhân đồ hay gọi nôm là
thích nhân chay) thì may ra vận
mới theo đó mà đỗ được.

Mấy con gà của lực lượng Đại
Đoàn Kết, 1 lực lượng mang màu
sắc Công giáo, đem chơi kỳ này
cũng thấy bay luôn. bay từ chủ
tịch, phó chủ tịch đến tổng thư ký.
Nhờ bị bay cả bầy như thế nên
nó vẫn giữ vững danh nghĩa «đại
đoàn kết» đấy!

Chào mừng các vị đặc cử

Một màn kịch mới đang hé mở.
Vở là vở cũ vì vẫn người soạn ấy,
người đạo diễn ấy, người
nhắc vở ấy nhưng màn này tất
nhiên phải có đôi chút khác màu
trước. Thiện hạ hào hứng đợi coi
những đảo kép mới đeo râu đội
mào hồ hết ra sao. Và đảo kép cũ
còn giữ thêm được những trò hay
ngôn lạ gì nữa không.

Thiện hạ tiếc 1 số người khá bị
thất cư trong khi nhiều đưa mặt dày
may mắn, theo đám ăn tàn hay đổi
lập hưởng lương thì lại trúng. Thực
tế chưa xot, bọn ruồi nhặng người
hơi tanh bu lại thì nhiều con loài
ong đen làm tổ nhà mặt thì ít. Người
dân lại phải ngậm đắng nuốt cay
và sẵn miệng chửi đổng thêm 4 năm
nữa. Tay đã nhúng chàm rồi biết
sao được.

Có lẽ từ nay dân chúng không
còn được nghe những chuyện DB
buồn vàng lặn, bạch phiến, củ sâm
hoặc ăn cắp tượng Chăm, cạo sứt
Sự vụ Lệnh... nhưng chờ có vội
mừng cho Hạ viện mới gồm toàn
những người có liêm sỉ. Người chị
Kiều mộng Thu, cụ già Nguyễn bá
Lương, người anh em Nguyễn Ngọc
Nghĩa, bộ 3 tượng sĩ tượng vẫn
còn lù lù ở kia! Thêm vào đó một
vài bộ mặt mới cũng hẳn những
dấu vết bản thân không kém Những
ung nhọt, dơ dáy tất nhiên

sẽ vẫn xảy ra không thể nào tránh
khỏi, nhưng xuất hiện dưới nhiều
hình thức mới mẻ tinh vi hơn
trước nhiều.

Riêng nói về chị Kiều, chị thật
là người giang hồ lịch lãm. Ít ra ở
khía cạnh xử thế tiếp vật này chị
cũng tỏ ra hơn hẳn nhiều người. Cứ
trông dấu hiệu đôi bàn tay thon
của chị nhẹ nhàng chim là đủ
rõ. Ôi bàn tay! Ôi bàn tay 5 ngón!
Chị Kiều bây giờ không để là đồ
trên 10 đầu ngón tay nữa, là chị
đem dấu vô chỗ râm mát để dành,
chị thò 10 ngón tay ra để... nâng
chim. Thế là chị thắng cử oanh
oanh liệt liệt. Chỉ què ở Long An,
đối với Huế chỉ là đất ngụ cư thế
mà ở đây đường đi nước bước
của chị đã làm cho Bửu Tôn, người
địa phương phải chời vơi và lùi
hắn ra sau. Một khi đã nương tựa
vào các thầy, đã được các thầy
thương thì số đánh rồi. Bởi thế
câu «Phật tử không bằng Phật giáo
đạo» tưởng như vô nghĩa hóa lại
rất có ý nghĩa.

Không hiểu đồng bào thị xã
Huế và tỉnh Thừa thiên suy tính
ra sao khi lựa chọn những thứ «kề
cáp bà già» như anh Nghĩa và
Kiều kia? Áp lực tôn giáo đè nặng
đến thế sao? Người ngụ cư được
ưu đãi hơn người địa phương,
người tề đứng trên người khác,
hắn bèn trong có ảo khúc chi đây.

— Trai làng ở góa còn đổng
Cớ sao em lại lấy chồng ngụ cư?
— Ngụ cư có thóc cho xay
Có lựa bán đây, em lấy ngụ cư.
Mối lợi của ngụ cư hiển dằng
đây là mối lợi gì và ai dơp để đổng
bào Huế mang tiếng? Tiếc không
có thang để bắc lên hỏi trời.

Lại đến chuyện cụ N.B. Lương.
Càng già càng dèo, phen này cụ
lại phải ra để rồi lại phải trùng
cử. Nếu không trùng cử nhà nước biết
nhờ cậy vào ai. Cụ Lương trùng
nhà nước hẳn có mừng, nhưng
không mừng lắm vì đã biết trước.
Nhưng mừng hủ hơn có lẽ là
người anh em Đại Hào, vì chắc
chắn sẽ có người tiêu thụ cho 1 số
sâm.

Miền Nam đã có hoàng cầm
Cụ Lương vẫn muốn củ sâm Đại
Hào!

Oái oăm thật!

(Xem tiếp trang 57)

Về một bài viết:

TRẦN VIỆT PHƯƠNG

của
NGUYỄN THỤY LONG

Sở chủ đề NHỮNG NGƯỜI CHẾT TRẺ đã
qua, tôi lỡ một dịp để viết về Trần Việt Phương.
Một người bạn thân, nhất là một người bạn văn
nghệ nữa, nếu được viết về hẳn chắc chắn tôi sẽ
thú vị hơn viết feuilleton hằng ngày. Tôi chần chờ
mãi, phải làm một cái gì cho Phương. Tôi, và Lê
văn Trước, một phi công, cũng là bạn thân của
Phương quyết định bắt tay vào việc. Chúng tôi thu
nhặt tất những tác phẩm của Trần Việt Phương để
in một tập truyện. Tác phẩm « Phương Hoàng
Bộng » của Phương, tập truyện dài độc nhất của
hắn còn một đoạn kết chưa hoàn tất. Nhưng tôi
và Lê văn Trước cũng phải thu xếp cho đẹp. Nhất
định hẳn phải có một tác phẩm in thành sách. Hai
đứa chúng tôi quyết định thế.

Tôi mơ mộng, nói với Lê văn Trước:

— Khi in xong cuốn sách này tôi với bạn sẽ
mang một ấn bản đặc biệt ra tận Huế đốt trước mộ
của Mỹ và số tiền bản quyền, tiền lời sẽ đưa về
gửi bà cụ hẳn.

Chúng tôi hùng hục làm việc, mặc dầu trong
hoàn cảnh này in một cuốn sách, thu lại tiền vốn
cũng đã là việc khó khăn, nói chi đến chuyện lời
lãi. Nhưng chúng tôi cũng cố gắng hết mình. Chúng
tôi hoạch định một chương trình quảng cáo mạnh
mẽ, in đẹp, và nhất là cái chết của Phương nữa.
trông một cách không tưởng vào tình yêu văn nghệ
của độc giả...

Bài viết này không có nghĩa là một sự kè công.
Thâm tâm tôi không bao giờ muốn thế. Nhưng vì
một bài viết của anh Thế Phong, cũng là một người
bạn của Mỹ, nên tôi phải lên tiếng.

Trong bài viết « Về một phi công trẻ chết đi:
Trần duy Mỹ » Anh Thế Phong có nói rằng anh
Chu Tử nhờ Nguyễn Thụy Long cầm một trăm ngàn
ra Huế tặng gia đình của Mỹ. Sự thật anh Chu
Tử cũng muốn tặng gia đình Trần duy Mỹ một trăm
ngàn. Nhưng khi tôi đi Đà Nẵng, anh Chu Tử kẹt
tiền, chỉ có mười ngàn đồng để đưa tôi mang ra

gia đình Mỹ, anh Chu Tử nói với tôi nhắn lại với
gia đình Mỹ rằng số tiền còn lại anh sẽ gửi ra sau.
Sự thật chỉ có thế. Tôi không muốn gia đình Mỹ
có sự hiểu lầm, và cả bạn bè Mỹ nữa. Những Tự,
Du, Hợp, Châu, Dũng, Trước, Hồ. Nên tôi phải
nói lại cho rõ. Và tôi cũng mong mỗi rằng chính
anh Chu Tử sẽ lên tiếng thanh minh cho tôi ngay
trong số báo này. Không có gì bức tức và đau đớn
bằng bị hiểu lầm về chuyện « ăn chặn » tiền phúng
điếu của một người bạn vừa nằm xuống. Tôi không
bao giờ đủ can đảm để làm một chuyện tồi tệ như
thế.

Trong một bữa ăn có mặt Trịnh viết Tự, một
người bạn hoa tiêu của Mỹ, từ Đà Nẵng vào, và
có cả anh Thế Phong. Khi nhắc đến cái chết của Mỹ
tôi có nói đến sự giúp đỡ của anh Chu Tử cho gia
đình Mỹ, chính anh Chu Tử đã nói tới anh dự định
trao cho Mỹ một giải thưởng báo chí vào khoảng
một trăm ngàn từ khi Mỹ còn sống. Tôi nói tiếp:
« — Đây là dịp cuối cùng để Chu Tử trao giải
thưởng cho Mỹ, tôi có nhắc điều đó với anh Chu
Tử ».

Ngay ngày hôm sau, trước khi đi Đà Nẵng
tôi tới đề lấy tiền mang đi, anh Chu Tử trao tôi
số tiền mười ngàn, và những lời nhắn nhủ như
đã nói trên. Có lẽ anh Thế Phong đã tưởng lầm
tôi mang số tiền một trăm ngàn của anh Chu Tử ra
Đà Nẵng lần ấy nên mới viết trong bài trước.
Nhưng vì sợ có sự hiểu lầm của những người
thân của Mỹ nên tôi bắt buộc phải lên tiếng.

Tôi muốn viết một bài tưởng niệm Trần Việt
Phương hơn là những lời thanh minh thanh nga
trên. Muốn được kể lại những kỷ niệm với Mỹ,
muốn nói về đám ma hắn. Nhưng thôi, để một dịp
khác vậy. Tôi xin nhường lời cho Lê văn Trước,
một người bạn rất thân của Trần duy Mỹ.

Lời thanh minh thanh nga của tôi tưởng rằng
như vậy cũng đã đủ lắm rồi.

N.T.L

Nước cờ độc hiểm của Mỹ tại Việt Nam

LÝ ĐẠI NGUYÊN

Cuộc bầu cử HV đã diễn ra một cách êm xuôi, phe cầm quyền và những phần tử đối lập có tiếng đều đã được đặc cử vào hạ viện, những người có khuynh hướng thân cộng một cách công khai không ai được trúng cử, thế là dù đối lập hay thân nhà cầm quyền đều có thể gọi là «quốc gia», đã hoàn toàn chiếm đa số tuyệt đối trong hạ viện. Đương nhiên chúng ta không thể kiểm chứng được một số người nằm sâu, quá sâu của phe bên kia, và cũng không thể biết rằng những người nào sẽ trở cờ khi thời cơ tới. Chỉ có điều đáng nói là ngay từ bây giờ phe quốc gia đã chiếm đầy hạ viện, Như vậy là cuộc trác nghiệm về trò chơi dân chủ của phe tự do đã thành công.

Mặc dù những người thất cử cho rằng cuộc bầu cử này có gian lận, nhưng đó chỉ là phản ứng của những cá nhân thất cử, không thể kết hợp thành phong trào chống gian lận bầu cử rầm rộ được, bởi lẽ hiện là trong số những người đắc cử có cả những thành phần đối lập tiếng tăm. Nhất là những con gà chính của các tôn giáo lớn có nhiều ảnh hưởng đối với dân chúng.

Thế nên nếu có rối loạn thì chỉ rối loạn về các nguyên cơ khác chứ không thể có rối loạn về nguyên cơ bầu cử tại hạ viện nổi.

Những nguyên cơ rối loạn khác đã thực sự xuất hiện. Đó là một số sinh viên chết vì kiệt sức về việc phải thụ huấn Quân sự học đường.

Thêm vào đó, cuộc bầu cử Tổng thống tháng 10 mỗi ngày một đến gần, các ứng cử viên đối lập với Tổng thống Thiệu đều rút lui chỉ còn lại mình liên danh Thiệu Hương xuất hiện như một cuộc Trưng Cầu Dân Ý.

Theo quyết định của Tối cao Pháp Viện thì Liên danh Kỳ Lễ được hợp lệ sau khi liên danh Minh rút lui một cách hợp pháp, nhưng trước đó thì liên danh Kỳ Lễ vốn là liên danh bất hợp lệ, vì không biết mình hợp lệ nên không thể rút lui đúng kỳ hạn luật định như liên danh Minh. Điều này đã được dư luận bàn kỹ, có lẽ việc mở xé vấn đề đã quá nhiều và quá đủ. Ở đây chúng ta không xét tới khía cạnh công khai của vấn đề, mà

nên xét tới âm mưu chính trị đặt sâu trong vấn đề đó.

Do những rắc rối, lộn xộn của trò chơi dân chủ nửa mùa tại VN. Không khí chánh trị tại VN mỗi ngày một thêm oi bức. Giới lãnh đạo tại VN mãi mê tranh nhau chiếc ghế Tổng thống. Dư luận dân chúng đều quy tụ vào các cuộc bầu cử, tất cả đều quên đi vấn đề Hòa bình của VN. Hay nói khác, tất cả đều có ảo tưởng rằng qua cuộc bầu cử, nhất là cuộc bầu cử Tổng thống tháng 10, vấn đề giải quyết chiến tranh sẽ được tổng chung vào đó.

Sự thật thì đối với Mỹ, vấn đề bầu cử tại VN chỉ là trò chơi hỏa mù để che mắt và làm tối lòng giới lãnh đạo lẫn dư luận VN và thế giới, để cho người Mỹ thực hiện âm mưu thâm hiểm mưu toan của họ về giải kết chiến tranh với đối phương mà thôi.

Vì phải lo bảo vệ địa vị của mình, giới lãnh đạo đương quyền tại VN, nhất định không thể cưỡng lại ý muốn của Mỹ, vì lo chống đối với giới cầm quyền hiện hữu các phe đối lập không còn thì giờ đâu để nghĩ tới những mưu định của Mỹ trong vấn đề hòa bình nữa. Vấn đề hòa bình hoàn toàn nằm gọn trong tay của Mỹ, và Mỹ sẽ toàn quyền quyết định vấn đề đó với đối phương.

Chính quyền hiện nay lâm vào tình trạng long gốc, đối lập lâm vào tình trạng quá đà. Cả hai bên chỉ thấy nhau là kẻ thù chính cần phải triệt hạ bằng bất cứ giá nào. Để rồi tất cả đều trở thành bất lực trước sự quyết định của Mỹ.

Một khi Mỹ đã tìm được sự thỏa hiệp nào đó với đối phương về vấn đề VN rồi, thì tất cả sẽ trở về với tay trắng. Hoặc là Mỹ sẽ dùng chính những người đó để loại nhau cho kế hoạch của Mỹ được diễn ra một cách êm thấm.

Giai đoạn điều đình nghiêm chỉnh

Đại sứ William Porter đã đến Paris để nhận chức trưởng phái đoàn Mỹ tại hội nghị Ba lê. Đại chân tới Pháp, tân trưởng phái đoàn Mỹ cho rằng trong bảy điểm của phe bên kia có một vài điểm đáng chú ý. Hiện nay thì không ai có thể biết được một vài điểm đó là điểm gì, chỉ biết trước đó, Hoa

thịnh Đồn đã chính thức cho rằng: đây là giai đoạn điều đình nghiêm chỉnh, thực tế, không còn tính cách tuyên truyền dò dẫm nữa.

Nixon cũng đã chính thức công bố: đại sứ Porter được toàn quyền quyết định tại hội nghị Ba lê. Porter từng là phó đại sứ tại VNCH, Nguyên đại sứ tại Đại Hàn. Công trình của Porter vừa thực hiện tại ĐH là làm cho hai nước Hàn, Cộng sản và Cộng hòa chấp thuận tìm giải pháp thống nhất Hàn quốc bằng giải pháp LIÊN BANG.

Trong thế giới hiện nay có ba nước bị chia đôi là Đức Quốc, Hàn Quốc và Việt Nam. Tại Đức, hai bên Tự do và Cộng sản đã thỏa hiệp với nhau về vấn đề Bá Linh, vấn đề vốn nhiều rắc rối từ lâu giữa Nga và các nước Âu Mỹ; Bá linh trước đây vốn được xem như một vấn đề có thể kéo thế giới vào một cuộc đại chiến nguyên tử. Đến nay thì vấn đề đó đã trở thành dễ dãi rồi. Nga Mỹ đã tìm được một giải pháp ôn hòa cho Bá linh. Và từ Bá linh, vấn đề Đức Quốc sẽ trở nên hết căng thẳng, và trong một tương lai gần Đức Quốc cũng sẽ tiến tới một chế độ LIÊN BANG Quốc Cộng.

Giờ đây đến lượt Việt Nam cũng phải được giải quyết êm thấm để cho Mỹ khỏi vướng vào vòng tranh chấp với các cường quốc Cộng Sản. Có nghĩa rằng trong tương lai gần đây Việt Nam cũng sẽ thành hình chế độ LIÊN BANG hai miền Việt Nam.

Nhưng trước đó, vấn đề chiến tranh cần phải được kết thúc một cách tốt đẹp đã. Mỹ muốn rút khỏi VN, BV đã kiệt quệ nhiều vì chiến tranh VN. TC đã thỏa hiệp được những nguyên tắc chính về vấn đề Á châu với Mỹ, chỉ có Nga là thấy mất mát về vấn đề Việt Nam thôi. Nga đang cố kéo Bắc Việt về phía họ để nhằm chia phần với Mỹ và Tàu tại Á châu. Tuy nhiên việc chia phần của họ cũng chỉ giới hạn tại miền Bắc Việt Nam. Vì họ đã đã được Mỹ cho họ có ảnh hưởng lớn tại Ấn Độ rồi, như vậy Nga cũng đâu có mất phần tại Á Châu.

Điều mà Nga và giới lãnh đạo miền Bắc theo Nga sợ nhất là khi chiến tranh Việt Nam chấm dứt. Trung cộng và giới lãnh đạo miền Bắc thân Trung cộng sẽ làm chủ được tình thế, và sẽ phát động một cuộc thanh trừng lớn, như chính Tr.C đã làm qua cuộc cách mạng văn hóa để tiêu diệt cánh thân Nga. Sự thật thì vấn đề khó khăn của giải pháp kết thúc chiến tranh Việt Nam là ở chỗ đó.

Muốn kết thúc chiến tranh Việt Nam thì Mỹ phải thuyết phục Tàu và đảm bảo với Nga về số phận của giới lãnh đạo thân Nga tại miền Bắc. Trong nhất thời, có lẽ Trung cộng cũng đành phải chấp nhận yêu sách của Nga qua Mỹ, để cùng Mỹ giải kết chiến tranh Việt Nam. Chính yếu tố đó đã làm Hoa thịnh Đồn tin tưởng rằng: giai đoạn này là giai đoạn điều đình nghiêm chỉnh tại Hội nghị Ba lê.

Vấn đề thực sự trở thành khó khăn, hiện nay chỉ còn tập trung tại Nam Việt Nam. Người Mỹ không sợ phe bên kia bằng những phản

ứng của phe bên này. phản ứng đó đã từng một lần xuất hiện rồi, xuất hiện vào ngày 2-11-68, khi Tổng thống Thiệu quyết liệt khước từ tham dự hội nghị Balé có MTGP tham dự. Phản ứng đó đã giúp cho Nixon trở thành Tổng thống Mỹ. Nhưng biết đâu lần này sự phản ứng của VNCH chẳng làm cho Nixon bị mất chức Tổng thống Mỹ 72.

Thế nên để chắc ăn, Mỹ phải làm cho chính quyền lẫn dân Việt Nam hoàn toàn bất lực để không có một phản ứng nào có thể làm nguy hiểm cho chính sách của Nixon. Mỹ đã đạt được điều đó qua tình hình căng thẳng tại Việt Nam hiện nay. Chính quyền của Tổng thống Thiệu thì 24 trên 24 giờ một ngày lo đối phó với âm mưu đảo chính, còn phe đối lập thì cũng 24/24 chỉ nhắm vào việc chửi bới và đánh phá ông Thiệu.

Giới lãnh đạo VN đã bất lực

Quyền hành và địa vị đã làm cho giới lãnh đạo VN cả cầm quyền lẫn đối lập bị rơi vào mê hồn trận của Mỹ rồi. Cho đến hôm nay thì dù không phải là người theo dõi chính trị cũng cảm thấy rằng chiếc ghế lãnh đạo của VNCH này đã nằm gọn trong tay của Mỹ. Tổng thống Thiệu ứng cử một mình, lưu nhiệm một thời gian, hoặc thôi không tranh cử nữa để đến ngày 3-10 này đương nhiên mãn nhiệm hay thành bại trong cuộc Trưng Cầu Dân Ý đều tùy thuộc nơi tay người Mỹ.

Phe đối lập muốn tạo biến cố ư? nếu Mỹ không bật đèn xanh thì điều đó không thành tựu nổi.

Mỹ muốn làm gì đây? thời gian chỉ còn đúng một tháng nữa, giai đoạn điều đình nghiêm chỉnh chỉ giới hạn trong vòng một tháng. Nếu phe bên kia còn ngoan cố thì Tổng thống Thiệu sẽ vẫn là Tổng thống VNCH với chủ đề «không» Nếu bên kia điều đình nghiêm chỉnh có nghĩa là phải đầu hàng Mỹ tại VN trong danh dự thì bộ mặt chính trị tại VN sẽ có những thay đổi đáng kể.

Một sự trùng hợp thật có ý nghĩa, đó là việc chủ tịch Nga ông Podgorny sẽ sang Bắc Việt và đầu tháng 10- Nixon và Chu ân Lai có thể gặp nhau tại Teheran thủ đô Ba tư và tháng 10, nhân dịp lễ quốc khánh của nước này. Đại hội đồng LHQ cũng sẽ thảo luận vấn đề Trung cộng bắt đầu từ tháng 10 - 71.

Vậy phải chăng là tháng 10-71 sẽ phải mở tất cả các gút thắt của tình hình chính trị quốc tế và VN. Chiến tranh bằng vũ khí đang cụ thể chuyển vào chiến tranh chính trị không súng đạn. Giới cầm quyền VN đã chuẩn bị chu đáo chưa? Nếu quý vị thấy yếu rồi thì xin đừng ngăn cản sự bùng dậy của các thế lực của dân tộc. Mong lắm thay.

3-9-1971

NHỮNG TIẾNG CA CỦA ĐÊM SAIGON (bài IV)

MIÊN ĐỨC THẮNG

Nhạc sĩ với tiếng ca
rất hùng

PHẠM NGÀ và V.H.B.

Ở hội quán Cây Tre các nhạc sĩ đều tự hát ca khúc của mình. Ng. Đức Quang, Từ công Phụng, Ngô mạnh Thu, Vũ thành An, Lê uyên Phương, Trịnh công Sơn... chỉ trừ có Miên Đức Thắng. Mỗi lần lên sân khấu, chàng nhạc sĩ 26 tuổi này lại xin lỗi: «Không được phép hát nhạc của tôi, nên sau đây tôi xin trình bày bản...»

Miên Đức Thắng có giọng ca đầy, hùng vừa trong lại vừa ấm. Có thể nói cả Nguyễn Đức Quang, Miên Đức Thắng đều là những giọng ca của Ngày chờ không phải của Đêm, của Đường Phố và sân trường Đại học chứ không phải của Phòng trà. Nhưng không giống các giọng ca sách động khác, hệ cất tiếng hát vang lên là như dồn hết hơi thở ra khỏi lồng ngực, thành những tiếng ồ, ồ, ồ, Miên Đức Thắng có tiếng hát khô và hùng nhưng luôn luôn giữ hơi thở rất đều. Thỉnh thoảng không bao giờ có cảm tưởng Miên Đức Thắng hát hết hơi. Đó chính là một ưu điểm của giọng ca trẻ này: nắm vững kỹ thuật hát.

Nhờ nắm vững kỹ thuật, mỗi lần lên sân khấu Miên Đức Thắng có vẻ đầy tự tin, làm chủ cả thành phòng, để hát một bài Bi Hải Kịch

của Phạm Duy, không cần tiếng đàn dạo, Miên Đức Thắng bắt đầu bằng hình ảnh «Diễn viên rơi nước mắt...»

Khi hát bài Người Em Phương Xa của Phạm Thế Mỹ, Miên Đức Thắng đã dạo trước bằng một đoạn trong bản trường ca cũng của nhạc sĩ này soạn chung với Thắng.

Những nhạc sĩ được Miên Đức Thắng hát thường xuyên hiện nay là Phạm Duy, Phạm Thế Mỹ, Trịnh công Sơn. Nhạc Miên Đức Thắng chưa được phép phổ biến. Vì một bản án cách đây 3 năm.

Năm năm khổ sai

Miên Đức Thắng bắt đầu nổi tiếng từ khoảng 1965, 66 với bản hợp ca của Sinh viên Viện Đại Học Vạn Hạnh, do nhạc sĩ Phạm thế Mỹ điều khiển.

Đó là một trong những bản hợp ca lớn nhất của sinh viên. Trên sân khấu các giảng đường ở Sài Gòn Đà Lạt, Nha Trang, Huế... bản hợp ca chuyên trình diễn các bản trường ca Lửa Thiêng. Con Đường Trước Mặt... làm bùng dậy những ngọn lửa của thanh niên. Nổi bật trước hàng trăm ca sĩ đó, hai giọng đơn ca Miên Đức Thắng và Đặng Lan vút

lên như những đỉnh núi giữa cao nguyên âm thanh.

Miên Đức Thắng nhắc lại thời tập luyện với đoàn văn nghệ SV Đại học Vạn Hạnh!

«Anh cần biết là bản hợp xướng của chúng tôi còn lớn hơn cả bản hợp xướng của Hoàng thi Thơ, với con số 150 người trong khi ông HTT chỉ tập hợp được 75 người. Nghệ thuật hợp xướng rất cần lộ tại. Nhưng người hòa âm mà không chú ý tập luyện kỹ thì hợp xướng chẳng ai nghe được cả. Một giọng hát hay trước hết phải là một giọng trời cho. Kế đó phải chịu luyện tập và hát bằng tâm hồn mình, bằng hết nhiệt tình của mình. Dù sao phần kỹ thuật cũng quan trọng bậc nhất, nó chiếm 75 phần trăm sự thành công. Anh cần biết lúc tôi và anh Phạm thế Mỹ tập cho cô Đặng Lan đó, tôi dùng cả tát tai để khép cô ta vào kỷ luật. Kỷ luật là phải tập luyện đáng hoàng...»

Cũng trong thời gian đó, Miên Đức Thắng sáng tác những ca khúc nổi tiếng trong giới sinh viên học học sinh, và tự trình bày nhạc của mình. Buổi trình diễn có chủ đề đầu tiên vào năm 1966.

Những bài Hát Từ Đồng Hoang

của Miên Đức Thắng được giới trẻ hát khắp các trại công tác, các cuộc hội thảo, và cả trong các cuộc xuống đường. Miên Đức Thắng lại cùng với ca đoàn SV Vạn Hạnh lưu diễn khắp nước mang tiếng ca của mình đi, cất tiếng lên từ khắp nơi từ ruộng đồng hoang vu hờn nay.. «cùng hát với nhau lời này».

Miên Đức Thắng kể lại: kỳ đó tôi đi Nha Trang có gặp anh Chu Tử ở đó mà chắc anh đã quên, khi tôi trở về bị bắt. Năm 1969 Miên Đức Thắng bị tòa án mật trận kết án 5 năm khổ sai. Vụ án làm sôi nổi dư luận. Bản án kết tội các ca khúc của Miên Đức Thắng có tính cách phản chiến, làm suy yếu tinh thần các chiến sĩ. Cũng trong phiên tòa này, công tố viên giải thích rằng nhạc Trịnh Công Sơn tuy cùng phản chiến nhưng chỉ than thở nỗi đau khổ của người dân trong chiến tranh, v

Đến ngày 27 tháng 4 năm 1970 Thắng được đình chỉ án văn. «Tôi vẫn mang tâm trạng của người bị tù». Thắng nói:

«Tòa án hỏi tôi tại sao cứ làm nhạc buồn như vậy. Anh nghĩ đứng trước cảnh bè bạn mình cứ lần lượt ngã xuống, một lần tôi về quê nhà ngoài Huế thì nhà tôi đã bị bom đạn tan nát, thì hỏi tôi làm sao có thể ôm đàn mà hát những bài vui tươi, ca ngợi súng đạn được? Vậy là tôi bị kết tội phản chiến. Phản chiến? Tôi cho đó là hai chữ đẹp nhất. Chiến tranh giết hại con người, mà tôi nghĩ rằng người ta không thể nhân danh bất cứ cái gì để giết hại con người hết. Chúng ta đang gặp một hai chữ «nhân danh» đây. Anh nhớ lời hát của anh Doy không? «Nhân danh hòa bình, tôi giết triệu người...» Tôi nghĩ nước lớn, nước bé nao cũng yêu chuộng hòa bình cả, chỉ có «nhân danh» người ta mới gây chiến được. Chắc anh cũng thấy một lòng trắc ẩn tự nhiên của con người.

— Người nghệ sĩ dĩ nhiên là khác chính trị gia anh à. Đứng trước cảnh bom đạn, người chết, nhà cháy một cách khủng khiếp, người làm thơ làm nhạc diễn tả lại thảm cảnh đó để nói lên lòng mơ ước một cảnh thanh bình. Còn làm cách nào có hòa bình là việc của chính trị gia!

Phạm công Thiện và Krishnamurti

Tốt nghiệp Đại học Vạn Hạnh, về khoa học Xã Hội, hiện nay Miên Đức Thắng làm phụ khảo ĐH An Giang.

Hát ở các phòng trà không phải là nghề của chàng. Miên Đức Thắng nhận trình diễn ở Quán Cây Tre vì tình bạn với Khánh Ly. Thắng nhắc lại thời trước, anh em đi đó đây với nhau, cả Trịnh công Sơn, Khánh Ly v.v... cùng đi, cùng ăn, cùng nghỉ, chia sẻ những vui buồn và kỷ niệm.

— Tôi ít khi được bình thần lắm. Rảnh thì thích đọc sách, viết nhạc, đi gặp bạn bè và... mơ mộng. Tôi chuyên coi sách xã hội học, sách của Phạm công Thiện. Thích Minh Châu, Tuệ Sỹ. Thơ thì thích Robert Frost và Hoài Khanh. Thơ ông Bùi Giáng cũng khoái nhưng hiểu không nổi.

Dù sao thì tôi cũng thích hát nhất. Thích nhạc P. Duy, Ng. Đức Quang, TCS, không ưa nổi «anh là linh đa tinh, tiên tuyến, hậu phương v.v...» Nhưng có điều này xin anh ghi vào: thường thức nhạc khó hơn viết nhạc. Trừ nhạc bình thường chịu ảnh hưởng của hoàn cảnh. Nơi chốn trình bày ra cũng có những bài bất tuyệt vượt không thời gian như: Giọt mưa thu, Bi ca, Dạ khúc. Tôi còn nghĩ âm nhạc là một phương cách giáo dục tốt, vạn năng. Cái thề tôi đang viết và sẽ trình là «Âm nhạc và giáo dục»

Thắng kể lại: «Trong thời gian ở tù tôi đọc Krishnamurti, và tôi sống bình an như tư tưởng vô chấp của Krishnamurti».

Tiếp theo, Thắng bắt đầu ngợi ca Thiện và các câu chuyện về những vị Thiền sư, câu chuyện Nam Toàn Trâm Miên, một công án của Thiền tông được Thắng kể lại. Anh nói: «hành động của nhà sư cởi dép đặt lên đầu mà đi là biểu thị «vô thủy vô chung». Minh đạt tới sự thấu nhập quan niệm «vô thủy vô chung» thì tâm hồn sẽ an bình được»

Từ ngày ở tù về đã dần dần anh nhận ra ba khuynh hướng trong con người mình. Một là muốn trả hận, hai là thích những suy cảm trầm lắng của triết nhân và ba là

long yêu thương đời, Lập lại tiếng «thương đời» một lần nữa, Thắng trầm ngâm:

— Sau cùng thì khuynh hướng thứ ba, lòng thương đời đó, đã thắng lướt hai khuynh hướng kia anh à. Những ngày nằm trong Chi Hòa tôi đã được chứng kiến nhiều thảm trạng của người khác. Tôi 25 tuổi, bị gọi 5 năm, mãi từ thì tôi cũng chỉ mới ba mươi, tôi vẫn còn trẻ, còn sống được. Còn nhiều người chung quanh tôi đã lớn tuổi, bị gọi chung thân... tôi hỏi anh họ còn gì? Đó, làm sao tôi không thương đời, yêu đời được. Đời sống của tôi còn có nghĩa lý lắm chứ, tôi còn làm được nhiều việc lắm chứ?

Người thanh niên nghiêng nghiêng đầu, một ít chân râu đen đen chưa cạo ở hai bên mép và dưới cằm, mái tóc rử trước trán còn ướt nước.

— Ở tù ra anh có thấy con người mình thay đổi hẳn không?

— Hình như không có gì thay đổi anh à. Mình thấy chín chắn hơn dè dặt hơn nhưng vẫn vui và khôi hài. Đã nói là tôi yêu đời, tôi lạc quan mà. Ngày còn ở trong tù thấy 1 năm dài đến phát sợ, ra khỏi tù rồi thì thấy hoàn toàn ngược lại. Có lẽ mình đã quá khổ, quá bị quan nên đâm ra lạc quan vậy chăng?

Có lúc Thắng trầm giọng nói nhỏ «Tôi yêu cuộc đời, nói thực tôi rất yêu thương mọi người. Có lúc tôi ngồi một mình, nghĩ đến mọi người, đến loài người, lòng tôi rung động tràn đầy tình yêu, tôi muốn khóc».

Nụ hôn và nước mắt

Sinh trưởng ở Huế, Miên Đức Thắng tên thật là Phan văn Thắng. Thân phụ anh là một nhạc sĩ cổ nhạc «đã chết và không hề nổi tiếng». Từ năm học tiểu học, Thắng đã bắt đầu hát, và đến năm học đệ ngũ thì Thắng tập tành, sáng tác bản nhạc đầu tiên. Anh đã học nhạc với nhạc sĩ Văn Giảng ở Huế.

Khánh Ly nhận xét: «Miên Đức Thắng dễ thương, hát hay và có tài».

Mỗi tối Miên Đức Thắng đến Quán Tre, anh thường đi với một người con gái duy nhất, một sinh

viên Dược khoa. Di chuyển bằng chiếc xe gắn máy Nhật mua lại của Nguyễn đông Ngạc. Sống cùng gia đình, nhưng thích lang thang ở ngoài đường. «Tôi làm chỉ đủ ăn, nhờ vào bạn bè và người yêu giúp đỡ rất nhiều. Qua cuộc nói chuyện với báo Đồi, tôi muốn ngỏ lời cảm ơn những vị đã lo cho tôi ra khỏi tù».

Sau khi kể lại những kỷ niệm buồn trong tù, (bị biệt giam, bị đưa vào phòng kỷ luật) Thắng lại lắc đầu :

— Chỉ có một kỷ niệm này tôi nhớ mãi. Một lần tôi về Huế hát, hát nhằm bài «Tang Chết» soạn ra trong một buổi chiều nghe tin một thành bạn tử trận. Hát xong thì một cô thật dễ thương bước đến tôi vừa khóc vừa nói... muốn hôn tôi vì tôi đã hát một bản đúng với tâm trạng cô ta, cô ta có người yêu vừa chết trận. Tôi xúc động rất mãnh liệt vì chuyện này cũng như khi có thư của nhiều người gửi về bảo nghe tôi hát thì cứ nhớ mãi cả tháng, làm tôi suy nghĩ rất nhiều, cứ mong sao đáp lại được lòng người ta thương mình như vậy.

— Chuyện tù tội khổ sở không ảnh hưởng mấy đến việc tôi sáng tác. Bản án thì chỉ ảnh hưởng đến việc trình bày nhạc của tôi thôi tức là tôi bị cấm hát đó, còn cảm hứng sáng tác của tôi thời nhất định không bị ảnh hưởng gì?

Vừa nhu mày nhả khói thuốc anh vừa cho biết từ ngày ở tù ra vào sáng tác đều. Anh sắp xuất bản (không nói rõ bằng cách nào) một tập nhạc mới nhan đề là «Ngày Nước mắt» với một «tư tưởng hết sức mới». Tập nhạc đầu tiên của anh xuất bản 1966 là tập «Hạt từ đồng hoang» đã bị cấm một lượt với việc anh bị truy tố trong năm 69. Thắng nói rõ hơn về tập nhạc «Ngày nước mắt» :

— Tôi dùng nội dung những bài trong tập này để vẽ ra cái cảnh hỗn loạn, bất an, tráo trở. Của nước mình thời này. Như một lời ca này :

— Ô hay con cáo đọc kinh
Tang thương up mặt bình với
mực cười.

Anh thấy quỷ quyết như con cáo mà thời này nó lại đọc kinh, khôi hài ghê chưa? Bởi vậy nên có lời ca ước rằng :

Bụt đưa con cáo về trời
Chim non ngủ mãi trên đồi cỏ
xanh

Cũng trong tập này, tôi nói tới cái cảnh tuyên truyền huyền hoặc, thần thánh cũng bị lợi dụng, đến nỗi người ta sẽ:

Ngày xưa thành chết người thương
tiếc
Cửa ở thiên đường trống thâu đêm
Bây giờ thần chết người ngơ ngác
Người lấy chanh chua nhỏ xuống
đầu.

Một buổi chiều tôi ngồi với Miên Đức Thắng trong một quán nước. Anh em Trịnh công Sơn đi qua, ghé vào, có một cô gái. Cô gái là một sinh viên VN ở Paris mới về thăm nhà. Cô kêu lên : «Tôi nghe tên Miên Đức Thắng từ lâu, bây giờ mới gặp mặt! Anh em Sinh viên VN ở Paris ở Bỉ vẫn hát nhạc của anh, tôi nhớ tập «hát từ đồng hoang...»

Dù tiếng tăm đã vượt biên giới như có một bài trong báo Far Eastern Economic Review đã viết về anh, Miên Đức Thắng vẫn thành thật nhận rằng : «Cho đến bây giờ kỹ thuật viết nhạc của tôi còn kém cỏi. Tôi nghĩ soạn nhạc cần nhất phải có rung cảm và tư tưởng».

Những ai sống gần Miên Đức Thắng đều nhận thấy nơi anh một sinh lực bừng bừng, một tâm hồn dào dạt. Chân thành, khiêm tốn, nhạc sĩ sẽ còn đây hứa hẹn. Ca sĩ Đặng Lan nhận xét :

«Anh Thắng là người có tài mà chưa gặp thời để thi thố. Tánh tình anh hơi bất bình thường».

Trạng thái đó, Thắng tự nhận xét : «nhiều lúc, ngay cả lúc đang hát, tôi cảm thấy chơi vơi muốn ngưng lại. Một cảm giác trống rỗng xâm nhập tâm hồn. Mình thấy mình chưa sống thực, chưa sống hết mình, mới chỉ sống có nửa với thời!»

NGHỊ SĨ PHẠM ĐÌNH ÁI

Nghị sĩ Phạm đình Ái nguyên là một giáo sư Khoa học nổi tiếng tại Huế. Ông từng liên danh Hoa Sen tại Thượng nghị viện và hiện làm Phó Chủ tịch Ủy Ban Quốc Hội Chống Gian Lận Bầu cử

Tổ chức luộm thuộm

Về tổ chức, tại Saigon họ luộm thuộm, vì có một số cử tri cho đến lúc 4 giờ đóng cửa phòng phiếu vẫn chưa kịp bỏ phiếu. Ở Gia định cũng vậy, nói chung việc xé phiếu lâu lắc, mà giờ đóng cửa phòng phiếu thì sớm quá.

Về phía cử tri, vẫn có sự thờ ơ lãnh đạm của thành phần trung lưu và trí thức.

Về phía ứng cử viên, lần này tỷ lệ của thành phần xứng đáng cao hơn các lần trước.

Về việc gian lận, thì mặc dù chúng tôi ở Ủy ban Quốc hội chống Bầu cử gian lận đã có nhận xét qua thông cáo ngay sau ngày bầu cử nhưng nay nhận thấy mức độ gian lận còn lớn hơn nhiều. Nhất là ở hai tỉnh Vĩnh Bình và Bạc Liêu, chính quyền địa phương hành động độc đoán không kể gì đến dư luận cả. (Được hỏi thêm vụ tố cáo ở Thừa Thiên; nghị sĩ P.Đ. Ái nhận xét việc gian lận ở đó không có tính cách mạnh như ở tại một số tỉnh vùng 4).

Tôn giáo vững

Tại vùng 1, ảnh hưởng của Đại Việt Cách Mạng có sút kém, nhất là trong khi họ vẫn kiểm soát hầu hết thành phần xã trưởng, trưởng ấp.

Tại các vùng khác, ảnh hưởng đảng Cấp Tiến có vẻ phát triển. Nghe nói họ chiếm 20 ghế nhưng chưa rõ lý do thành công đó có phải do sự thỏa hiệp với chính quyền không.

Các khối áp lực về tôn giáo vẫn giữ vững tư thế mình như Phật giáo tại vùng 1, nhất là ở các tỉnh phía Bắc vùng 1, và như Công giáo tại Gia định.

«Khối» Hoa Sen

Các ứng cử viên đặc cử đồng lập trường với liên danh Hoa Sen chiếm một số phiếu xấp xỉ với số

HA VIÊN MỚI DƯỚI MẮT BA CHÍNH KHÁCH

Nghị sĩ PHẠM ĐÌNH ÁI
Giáo sư NGUYỄN NGỌC HUY
Luật sư TRẦN CHÁNH THÀNH

— Anh Điền, Mai Phương phỏng vấn

GS NGUYỄN NGỌC HUY

Giáo sư Nguyễn ngọc Huy, Tiến sĩ Chánh trị Học, hiện là Tổng Thư Ký Phòng Trào Quốc Gia Cấp Tiến và là giáo sư về chánh trị học tại Học Viện Quốc Gia Hành Chánh và trường Chánh Trị Kinh Doanh Viện Đại Học Dalat.

Lỗi ở luật bầu cử

— Cuộc bầu cử Hạ nghị viện năm nay có nhiều ứng cử viên ra tranh cử hơn mấy lần trước, nhưng lỗi tổ chức bầu cử vẫn như cũ nên sự phát phiếu rất chậm và cử tri phải chờ đợi rất lâu. Riêng chúng tôi phải làm đuôi đến gần một giờ đồng hồ mới bỏ phiếu được. Tôi đọc báo thấy nhiều người cũng phải chờ lâu như vậy. Chắc chắn là vì sự đầu phiếu quá chậm mà khi hết giờ bầu cử, hãy còn nhiều người muốn đầu phiếu mà không đầu phiếu kịp. Lỗi ở đạo luật bầu cử mà ra. Tôi tưởng kỳ tới, đạo luật bầu cử nên thay đổi cách thức đầu phiếu, hoặc là cắt các đơn vị ra thành đơn vị nhỏ hơn, để cho ở mỗi đơn vị, chỉ có một người đặc cử, hoặc nếu giữ các đơn vị

hiện tại thì in một lá phiếu duy nhất có tên và dấu hiệu ứng cử viên mình muốn bầu. Như vậy, việc phát phiếu và bầu cử sẽ nhanh hơn nhiều, tránh sự chờ đợi và nạn cử tri không đầu phiếu kịp.

Nói chung lại thì cử tri Việt Nam đã kiên nhẫn chờ đợi để đầu phiếu cho được, và kết quả cho thấy rằng ở phần lớn các đơn vị, cử tri đã chọn lựa kỹ càng. Đó là một sự trưởng thành chánh trị đáng mừng.

Ứng cử viên thuộc đủ hạng, từ hạng chống đối qua khích đến hạng thân chánh quyền, qua hàng đối lập ôn hòa. Nói chung thì ứng cử viên đối lập quá khích cũng như ứng cử viên thân chánh quyền nhưng lem nhem đều thất cử, trừ trường hợp bám được vào một lực lượng tôn giáo mạnh, đủ sức ra lệnh cho tín đồ tuân lệnh mù quáng.

Sự gian lận cũng có ở vài nơi. Chính các ứng cử viên của phong Trào Quốc Gia Cấp Tiến là nạn nhân của sự gian lận đó. Như ở Tây Ninh, ứng cử viên Đoàn Văn

(Xem tiếp trang 48)

NGƯỜI THIẾU NỮ YÊU HÒA BÌNH

TÊ ĐỀ

Không biết đi đâu, tôi vào Hầm Giỏ uống cà phê. Tôi mua một bao Winston và một tập diêm. Thuốc luôn luôn hết. Bức tường vẫn trần trụi trước gương nhiều ngày đêm.

Tôi ngồi ở góc ít ánh sáng và bắt gặp một thiếu nữ khác thường. Nàng làm tôi chú ý ngay. Trong quán chỉ còn tôi và nàng.

Ly cà phê trước mặt nàng đã cạn. Nàng ngồi tựa vào tường, hai tay đan vào nhau để trên đùi theo hai nét cong mềm mại. Nàng che kín hai mắt bằng tóc. Tóc nàng dài chấm đầu ngực và màu đen nâu. Tôi chỉ nhìn thấy một phần trán, sống mũi cao có chiếc nốt ruồi và môi nàng mím hờ một điều thuốc chưa châm.

Tôi không thể đoán tuổi nàng cũng như không thể xếp loại nàng, vì khuôn mặt bị tóc che, vì điều thuốc trên môi, vì nàng ngồi một mình, vì nàng ngủ... mà có thể nàng không ngủ. Biết đâu nàng đang nhìn tôi sau những sợi tóc đó. Ý tưởng này làm tôi quay đi chỗ khác. Quay đi đâu bây giờ? Khuôn mặt người tình đã mất. Tôi nhìn vào bức tranh sơn dầu vẽ một

người con gái buồn. Bây giờ là mùa hè. Tôi chợt nhớ tới lời ca trong phim Woodstock... không có thuốc chữa bệnh buồn mùa hè...

Cho rằng nàng nhìn mình cũng không sao, tôi lại trở lại khuôn mặt nàng. Chiếc nốt ruồi kéo hút tôi. Tôi nghĩ tới con ruồi đậu trên ngực trần của một cô gái diêm trong Kim Cúc Tự của Mishima. Người van sĩ này cho rằng ruồi thích đậu trên những thứ rửa trôi. Song mũi nàng đang rửa trôi? Khuôn mặt nàng đang rửa trôi? Cả thân thể nàng đang rửa trôi? Tâm hồn nàng đang rửa trôi?

Tôi thích nàng đang rửa trôi và tất cả mọi người đàn bà đang rửa trôi.

Người bồi bàn đến và tôi gọi một ly cà phê phin. Nếu tôi ngửi được mùi máu qua lớp da có lẽ tôi phải ngửi thấy mùi cà phê.

Tôi quẹt diêm và châm thuốc. Nàng bơi lay động. Tóc nàng chảy ào ạt xuống hai đầu ngực dẫu dưới lớp vải áo màu xanh da trời. Nếu nàng mặc áo đen thì tuyệt. Tôi thầm nghĩ. Nước da nàng trắng xanh. Mặt trời không vào thân thể này.

Da người yêu của tôi tối màu nâu vì nàng sống cùng mặt trời trong những buổi đi piscine với tôi. Bây giờ tôi và nàng đã xa nhau. Thỉnh thoảng tôi chợt gặp nàng trên đường phố. Chất nâu mất dần trên nàng.

Có thể một ngày nào da nàng cũng sẽ trắng xanh như người thiếu nữ này. Tôi thêm chất nâu nàng như chất cà phê.

Người thiếu nữ lấy những ngón tay kéo tóc ra phía sau. Nàng mở mắt nhìn tôi. Nàng lấy điều thuốc ra khỏi môi và ra dấu xin lửa.

Tôi im lặng đứng dậy lấy tập diêm và môi lửa cho nàng. Đốm lửa nhìn thật ấm trong lòng ngón tay tôi. Nàng hơi cúi xuống đưa đầu điều thuốc vào đốm lửa rồi lại từ từ ngả lưng vào ghế. Nàng không cảm ơn tôi. Tôi thích thú vì điều này. Không kiểu cách.

Tôi vừa quay trở lại bàn thì nàng bảo:

— Anh có thể ngồi đây với tôi. Mà anh có chờ đợi ai không?

Tôi lắc đầu và trở lại bàn lấy ly cà phê và bao thuốc sang bàn nàng. Tôi ngồi trước mặt nàng, nhìn thẳng vào nàng mỉm cười.

Tôi bắt gặp nụ cười của cô bé thân ngân viên ngồi ở góc phòng. Có lẽ cô bé cười vì sự làm quen của nàng và tôi. Hay cô bé cười vì có những đồng tiền trong ngăn kéo?

Tôi nói với nàng câu đầu tiên:

— Còn cô, cô có chờ đợi ai không?

Tôi nhắc lại đáng câu hỏi nàng hỏi tôi.

Nàng lắc đầu rồi nói với một sự khó khăn. Trán nàng nhăn lại như đang lên cơn nhức đầu.

— Ra... anh là người Bắc!

Tôi gật đầu đưa điều thuốc rit hơi cuối cùng rồi mỉm cười với nàng. Tôi hỏi nàng:

— Người Bắc thì sao?

Nàng mỉm cười. Bây giờ tôi thấy thoáng có chất điện điện ở nàng.

— Anh sanh ở đâu?

— Hà nội...

— À... Hà nội bị phi cơ Mỹ oanh tạc... Nếu vậy thì anh lạnh và lạnh lắm!

Tôi bắt đầu cảm thấy bị thu hút vì chất điện của nàng khi nàng dùng tiếng «lạnh» và «lạnh» sát nhau.

Tôi bỏ đường vào ly. Rất ít đường, để uống chất đắng. Tôi hỏi nàng:

— Tại sao lại lạnh?

— Vì trời ngoài đó lạnh lắm. Tôi không biết nhưng nghe người ta nói thế.

Tôi đưa nàng:

— Còn cô người Nam nóng lắm. Tại mình cộng lại với nhau thành một thứ khí hậu mát... như khí hậu trong Hầm Giỏ này... nói đúng hơn như khí hậu trong vùng bàn này... như màu áo này.

Tôi lấy ngón tay chỗ đặt vào cổ tay áo nàng. Nàng lại nhăn mặt, vừa nhăn mặt vừa mỉm cười nói:

— Anh biết không tôi chỉ mặc áo màu này thôi!

— Vì cô hy vọng?

— Không phải thế! Tôi chẳng hy vọng gì... tôi chỉ muốn có hòa bình.

— À... ra thế! Tôi thì tôi thích chất mát hơn... cô có thích chất mát mà tôi vừa nói không?

Nàng nói thật chậm như phải cố gắng lắm mới tìm được lời:

— Bao giờ hòa bình... tôi mới nghĩ tới chất mát.

— Biết bao giờ mới có hòa bình? Người ta đã gặp nhau hơn một trăm lần ở bàn hội nghị Ba Lê rồi... Tôi thì muốn có chất mát đó ngay bây giờ.

Nàng lại nhăn mặt.

— Anh lạnh, lạnh và... lạnh quá!

— Tôi không biết chờ đợi. Phải lạnh không thì mọi thứ đều quá trễ... À mà tên cô là gì?

— Tôi ghét tên tôi lắm... và điều này làm tôi ghét cả cha mẹ tôi... nhất là cha tôi!

— Dù sao thì tôi vẫn muốn biết tên cô...

Nàng lưỡng lự.

— Tôi tôi kỳ cục lắm... như tên con trai, Nguyễn thy Chiến... Anh biết không... hồi đó kháng chiến... cha tôi muốn có con trai... tôi lại là con gái nhưng cha tôi vẫn giữ cái tên đó dành cho tôi. Thế mới khổ,

Tôi bảo nàng:

— Đối với tiếng lòng của người Bắc thì chiến không phải là chiến tranh mà chiến có nghĩa là hay nhất đẹp nhất.

— Cũng không hợp với tôi vì tôi không hay và không đẹp.

— Tôi thấy cô có nét đẹp!

— Chỉ có anh nghĩ thế thôi!

— Không! Đó là sự thật. Tôi không biết khen đàn bà! Với tôi, Chiến có nhiều nét đẹp lạ!

Tôi gọi tên nàng để thấy thoải mái và gần nàng hơn. Phải là một thứ Easy Rider. Cuộc sống có quá nhiều vấn đề rồi.

— Thế nếu Chiến được tự do chọn tên. Chiến thích tên nào?

— Nguyễn Thơ Hòa Bình!

— Tại sao không Thy mà lại Thơ?

— Vì Chiến thích làm thơ từ nhỏ... thơ của Chiến nghe khổ lắm! khổ như bệnh của Chiến!

— Chiến bị bệnh gì thế?

— Trong hốc mũi có mủ... Chiến bị đau mũi từ nhỏ và chưa khỏi... Chiến không có tiền... Không có bác sĩ nào giúp mình cả! Hiện nay có một bác sĩ Nhật đang lo cho Chiến đi Nhật chữa. Không biết có đi nổi không. Người ta ăn tiền dữ lắm!

— Chiến có nhức đầu lắm không?

— Dữ lắm ! Lúc đó như mất trí không muốn nhớ gì cả.

— Thế mà Chiến lại uống cà phê !

— Vì chẳng nào cũng mất ngủ !

Tôi thấy chất bị dạt trong lý luận của nàng. Tôi lại nghĩ tới con ruồi đậu trên vú người gái điểm trong cuốn tiểu thuyết của Mishima, và chiếc nốt ruồi trên sống mũi của Chiến. Chiếc nốt ruồi là một con ruồi đậu trên mũi Chiến. Chiếc mũi xinh xinh của Chiến đang rữa thối ở bên trong sao ?

Bây giờ tôi và nàng đã như hai người bạn thật thân. Tôi bảo nàng :

— Bây giờ... «anh» mời... «Hòa Bình» đi ăn cơm trưa với anh. Hòa Bình có phải về nhà không ?

— Về cũng được không cũng được... nhưng Bình sợ về nhà lắm... về nhà buồn lắm, nhức đầu lắm... chẳng biết làm gì...

— Ba má Bình không la sao ?

— Ba thì đi làm xa rồi... và Bình bảo má chiều Bình mới về ! nhưng Bình không thích đi ăn chỗ đông người đâu. Bình ghét đám đông lắm !

— Được rồi. anh sẽ tìm một chỗ ăn thật vắng.

Tôi thấy nàng không cảm thấy mất tự nhiên khi tôi xưng với nàng là «anh». Tôi thầm nghĩ một người con gái mất trí thật tuyệt.

Tôi trả tiền nước rồi ngắm Bình lửa hai bàn chân trần vào đôi giày nâu mũi vuông. Có lẽ nàng đã tháo giày từ lúc nào Hàm Gió, cái hầm mà thỉnh thoảng nàng quên cứ gọi là Hàm Đá.

Ra đến gần cửa, nàng đứng lại trước tấm gương đặt sau bức tượng thiếu nữ khỏa thân, rút ra cái cặp tóc màu trắng. Nàng định cột tóc ở phía sau gáy. Tôi bảo nàng ;

— Hòa Bình đừng kẹp tóc lại, để tóc xõa đẹp hơn.

Nàng ngừng những ngón tay trên tóc, trán lại nhận lại.

— Nhưng không kẹp tóc... lờ tóc bay vào mắt anh, anh không thấy đường, anh đụng vào người ta. Anh giết người giống như người ta thả bom một thành phố...

Tôi tưởng tượng những sợi tóc đen nâu của nàng phủ trên mặt tôi. Tôi không ngờ lý luận của nàng, lý luận của một người bất thường lại hợp lý và đẹp đến thế.

Tôi lấy giọng của một kẻ mất trí để thuyết phục nàng. Tôi bảo Nguyễn thơ Hòa Bình :

— Khi anh đi gió sẽ thổi ngược tóc em về phía sau, không sợ tai nạn đâu.

Thấy tôi nói cũng hợp lý, Bình cắt chiếc kẹp tóc đi. Bây giờ thác đen nâu lại chảy ào ạt xuống hai đầu ngực nàng.

Nàng lên xe và ngồi sát lên ở phía sau.

— Anh chạy chậm chậm nghe ! lờ gió thổi thốc từ phía sau thì nguy lắm ! Làm sao đoán được bước đi của gió !

— Bình nói đúng lắm... cũng như làm sao có thể đoán trước nay anh và Bình lại gặp nhau ở Hàm Gió trong trường hợp đặc biệt... anh đã chắm một đốm lửa cho Bình.

Tôi nghĩ tới bản nhạc Light My Fire — Hãy nhóm lửa trong em.

Bình ép sát lưng tôi. Cằm nàng đặt trên vai tôi, má nàng áp má tôi. Tôi có cảm tưởng nàng đang hôn tôi giữa phố. Điều này làm tôi thích thú. Người mất trí thật tự nhiên. Hòa Bình như không nhìn thấy những kẻ xung quanh. Nàng chỉ biết tôi. Nếu có một người tình có đáng điệu và tôi suy nghĩ như Bình lúc này thì thật hạnh phúc.

Tôi quay lại hỏi Bình :

— Em có người yêu chưa ?

— Anh hỏi kỳ quá ! Tại sao tự nhiên anh lại hỏi Bình như vậy ?

— Tại anh thấy má Bình sát má anh quá và thật dễ thương.

Nàng vẫn tự nhiên và giải thích :

— Tại Bình sợ mất thăng bằng, từ hồi bị bệnh gân chân và tay Bình yếu lắm. Bình phải tựa vào anh sợ té bất từ !

Tôi mỉm cười vì cái lý luận luôn luôn hợp lý và trẻ con của nàng. Hồi âm từ má nàng làm tôi thấy sự cô đơn dịu lại.

Gần tới một công viên ở đường Pasteur, Bình đề nghị :

— Hay là anh đi mua bánh mì thật rồi tại mình trở lại vườn hoa này ngồi ăn lại thú hơn !

— Cũng được !

Mua bánh mì xong, tôi và Bình tìm một chiếc ghế trong bóng mát ngồi ăn.

Tìm đọc những suy tư của một người trẻ đang vật vờ trong cơn lốc lớn :

Nghĩ gì về quê hương

Tham luận của
TRẦN ĐÌNH THÁI
do THÂN HỮU xuất bản

Sách in tuyệt đẹp, đã phát hành khắp nơi.
Bản thường 200 đồng. — Nơi nào không có,
liên lạc với ty quản lý báo Đời — 143, Cống
Quỳnh SAIGON

Lúc ăn Hòa Bình không nhân trần như lúc nàng phải suy nghĩ. Thỉnh thoảng nàng ngước mắt lên nhìn cây mơ mộng cười bằng quơ. Hòa Bình lại tháo giày ra. Chiếc giày chồng lên nhau như hai con vật đang làm một cử chỉ yêu đương. Tôi nhìn gót chân hồng của Hòa Bình.

Ăn xong, chúng tôi ngồi im lặng nhìn nhau mỉm cười. Chợt Hòa Bình hỏi tôi :

— Anh thương Bình không ?

Tôi biết nàng định hỏi tôi có yêu nàng không. Tôi không ngờ Bình yêu tôi dễ dàng như vậy. Yêu tôi đúng lúc tôi không muốn yêu. Tôi mỉm cười thật dịu với Hòa Bình. Tôi không thể trả lời với vẻ mặt trầm trọng vì như thế tôi lại làm câu chuyện rắc rối hơn.

— Phải nói rằng gặp Bình anh mến Bình ngay. Nhưng... nếu nói anh thương Bình thì anh là một người giả dối. Anh đang muốn bình thân cũng như Bình yêu hòa bình... Anh nghĩ rằng tình yêu đẹp, nhưng nó cũng mang đến những vấn đề, những rạn nứt, những đổ vỡ, những oán hận... Anh đã tự lừa... một thời gian dài... không biết là bao lâu... là anh sẽ không nghĩ đến yêu với bất cứ người đàn bà nào... Anh mơ g rằng Bình hiểu anh định nói gì. Anh muốn coi Bình như một người bạn gái. Như thế, Bình sẽ còn yêu được Hòa Bình. Bình hiểu chứ ?

Nàng im lặng gật đầu. Nàng cố mỉm cười, mỉm cười như muốn khóc. Tôi hỏi nàng :

— Bình có đi chơi với anh đến chiều được không ?

Tôi hỏi nàng như vậy nhưng chỉ muốn nàng từ chối và nàng đã từ chối :

— Thôi ! anh đưa Bình về nhà. Bình lại lên cơn nhức đầu rồi.

Chúng tôi rời chiếc ghế. Buổi trưa thật vắng. Tôi nghe thấy tiếng xào xạc của lá trên cây như tiếng gọi thầm của người tình. Tôi dặt tay Hòa Bình như dặt một cô bé học lớp mẫu giáo. Bình mỉm cười với tôi. Nụ cười vẫn thoáng buồn. «Không có thuốc chữa bệnh buồn mùa hè». Cho tôi, cho người tình của tôi và cho cả Hòa Bình.

Lên xe, Bình lại áp má nàng vào má tôi. Lần này nàng không để tóc xõa. Thác nâu đen không chảy ào ạt xuống hai đầu ngực nàng.

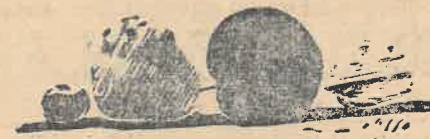
Tôi đầu gối nhả Hòa Bình, nàng xuống xe. Bình nói với tôi thật nhỏ :

— Thỉnh thoảng anh đến chơi với Bình nghe. Anh hứa đi !

Tôi mỉm cười với Bình và gật đầu :

— Nhớ chữa cho khỏi bệnh nhé Hòa Bình.

Nàng gật đầu. Đôi mắt nàng như sắp ứa nước. Tôi phóng xe để không thấy nét đau buồn của Hòa Bình. Tôi quyết định không trở lại thăm Hòa Bình để nàng yêu Hòa Bình mãi mãi, để nàng có thể mặc áo màu Hòa Bình ngồi một mình không người tình ở một nơi nào đó.

khi yêu nàng

trong những chiều hồn nhỏ rất bơ vơ
ta an ủi gọi tên người rất khẽ
một trái chín, như tầm tay gương nhẹ
mây hồng ơi đẹp lắm chờ mau tan
và xuân ơi ở lại chờ phai tàn
ta nuôi tiếc từng giây đời rút ngắn
đừng đổ vỡ, ta vụng về hàn gắn
đừng qua đi may mắn thật tình cờ !
xin ít buồn vì sợ phải làm thơ
niềm thất vọng hãy chuẩn qua nẻo khác
nàng yêu đâu, tình em như suối nhạc
rót liên miên run rẩy cánh chim hồng
ta vẽ hình vẽ bóng khắp thỉnh không
cặp mắt đó, vành môi kia, rõ lắm
và những nét tình tuyệt vời hơn trái cấm
khiến lòng ta rung động rỏ sâu xa
Chúa thông minh sáng tạo lũ đàn bà
nhưng chính Chúa cũng vô cùng độc ác !
em đây ả lòng ta sang xứ khác
từ phút giây chấp nhận một tình yêu
và cũng từ khi đó rất nặng niu
ta những sợ tình rơi, tình rớt vỡ
đủ đã biết chẳng bao giờ muốn thuở
có gì đâu tồn tại mãi ngàn sau !
lạ mùa xuân bắt buộc sẽ thay màu
mưa buổi sáng sẽ ngưng vào buổi tối
nói bất diệt nghĩa là đang giả dối
nhưng em ơi, ta vẫn muốn em còn
muốn đời đời em là lúa đương non
xuân đông đặc trên mịn màng da ngọc !

TRẦN ĐỨC UYÊN

ĐỜI MUÔN MẮT • ĐỜI MUÔN MẮT

Y HỌC

Bạn của bệnh nhân

Ở bệnh viện Michael Reese bên Chicago, ông Mahon Washington, 56 tuổi, không phải là một bác sĩ, cũng không hành nghề y tá nhưng ông ta đã thành một nhân vật rất quan trọng đối với bệnh nhân.

Công việc của ông là một công tác hoàn toàn mới của bệnh viện: săn sóc đủ mọi thứ lặt vặt cho các bệnh nhân. Thí dụ: một chú bé vừa đưa cha chú vào phòng cấp cứu, chú đứng ngoài, nôn nao bồn chồn. Chú không biết hỏi ai và chẳng ai có thì giờ trả lời chú. Các bác sĩ, y tá đều bận tu tít.

Chú bé gặp ông Mahon Washington. Ông già này chạy vào phòng cấp cứu hỏi thăm về con bệnh, và trở ra báo tin cho chú bé biết ba chú có hy vọng sống.

Một thí dụ khác: Một con bệnh, nhận được toa thuốc của bác sĩ

ghi «uống ba viên mỗi ngày, trước các bữa ăn» nhưng người bệnh chỉ ăn mỗi ngày hai bữa cơm. Ông ta không biết xử trí ra sao. Ông Washington sẽ giải thích hộ các lời chỉ dẫn mơ hồ đó.

Quá thật, tại bệnh viện nào cũng vậy, nhu cầu là bệnh nhân không phải chỉ là chữa bệnh. Bệnh nhân còn cần phải được săn sóc một cách thân mật và ân cần. Ngoài thuốc men và việc chữa bệnh, một số bệnh viện ở Mỹ bắt đầu chú trọng việc cung cấp cả những «dịch vụ» nhân bản cho bệnh nhân. Hiện đã có trên 80 bệnh viện bên Mỹ áp dụng chính sách đó.

Mỗi ngày ông Mahon Washington làm việc từ 4g chiều tới nửa đêm. Trung bình một ngày ông phải nghe và giải quyết 25 vấn đề hay lời than phiền của bệnh nhân. Từ chuyện an ủi những người qua lo lắng, đến giải thích những lời chỉ bảo của y sĩ v.v.

Tại bệnh viện Mount Sinai ở New York, cô Anne Colé, 26 tuổi, cựu y tá, cũng đang làm nghề mới như ông Washington. Trong một năm qua cô đã nghe 1400 bệnh nhân và giúp giải quyết các lời than phiền của họ. Cô Anne Colé cho biết: «phần lớn các lời bệnh nhân than phiền đều vì họ hiểu lầm. Họ không biết rằng các bác sĩ, y tá đều rất bận rộn. Nhưng các nhân viên bệnh viện cũng phải hiểu bệnh nhân. Họ lo âu vì bệnh tình của họ. Họ lo âu về chuyện phải nghỉ việc, chuyện con cái, nhà cửa, chuyện tốn kém v.v.. Bệnh nhân cần có người lắng nghe họ hiểu họ và giúp họ».

Ở VN ta chắc còn lâu các bệnh viện mới tính đến chuyện bất chước Mỹ. Trong khi chờ đợi, có thể các tổ chức tư nhân như các đoàn thể thanh niên, Hướng đạo đi làm công tác phục vụ này chăng?

HẢI LƯU

BAO CHÍ

Hội đồng báo chí xuất biên đầu

Sau gần hai tháng hoạt động của Hội Đồng Báo Chí biên biên 56 Quy Ước Báo Chí (cho phép HDBC quyền quyết định các biện pháp kỷ luật đối với kỷ giả và chủ nhiệm) sau ba phiên họp kỷ luật vào các ngày 12, 13 và 20-8 đã tuyên bố những biện pháp kỷ luật đầu tiên liên hệ đến bốn nhật báo tại Thủ đô. Nội dung các biện pháp kỷ luật nói trên như sau: cảnh cáo nhật báo Người Việt; khiển trách nhật báo Dân Lập; nghiêm khắc khiển trách nhật báo Minh Châu; và sau cùng khai trừ nhật báo Hậu Chiến ra khỏi sinh hoạt báo giới trong thời gian một tháng.

Bắt đầu bằng vấn đề phân phối giấy. Sau khi chánh thức đảm nhiệm việc phân phối giấy báo do Nha Báo Chí trao lại kể từ ngày 1 tháng 7 vừa rồi, HDBC đã quyết định áp dụng tiêu chuẩn mới trong việc cấp bổng giấy miễn thuế như sau: báo xuất bản trên 25.000 số mỗi ngày được phát tối đa là 25.000 và báo in dưới 25.000 được cấp phát theo nhu cầu thực sự mỗi ngày, sau khi được Hội Đồng kiểm soát bằng nhiều biện pháp. Một trong những biện pháp kiểm soát được HDB áp dụng là yêu cầu các báo nộp phiếu phát hành để được cấp bổng giấy theo tiêu chuẩn mới.

Hẳn nhiên biện pháp nói trên không làm hài lòng một số chủ bao vì nếu áp dụng đúng, số lượng giấy báo miễn thuế của một số báo in qua ít sẽ bị giảm bớt. Theo HDBC thì không lý nào một tờ nhật báo, như Minh Châu chẳng hạn, chỉ giao

cho nhà phát hành gần 3.000 số báo mỗi ngày cộng thêm 1.000 số do Nghị sĩ Hoàng Xuân Tựu ký giao kéo mua mỗi ngày mà lại đòi được cấp mỗi ngày 15.000 số giấy miễn thuế như báo này đã từng nhận được từ trước đến nay. Đây cũng là trường hợp của 2 tờ Dân Lập và Hậu Chiến; tờ trước thì không chịu nộp phiếu phát hành cho HDBC, tờ sau lại không giao một tờ báo nào cho các nhà phát hành. Ngoài ra HDBC còn quyết định khấu trừ số nợ bổng giấy mà 2 tờ Minh Châu và Hậu Chiến trước kia dưới mềnh sắt Da Vàng và Đồi Quyền Sống, đã lấy trước của Bộ Thông Tin. Số nợ này lên đến 3.620 ram giấy đối với tờ Minh Châu và 700 ram đối với tờ Hậu Chiến.

HỘI ĐỒNG BÚ C... không bằng lòng với các biện pháp nói trên của HDBC, các báo này liền mở chiến dịch công kích HDBC. Báo

Dân Lập trong những ngày 16 đến 20-7 vừa qua đã liên tiếp «công kích HDBC và vu cáo mạt ly cá nhân những hội viên trong HDBC bằng những văn từ thô bỉ, tục tĩu». Một mặt khác, chiều ngày 18 ông Lê phi Hùng Nguyễn an Thủy, chủ nhiệm kiêm chủ bút báo Dân Lập đã cáo trục đầu đề phản đối HDBC. Theo ông, đây là việc đầu tiên để thực hiện HDBC dừng bao giờ áp dụng biện pháp chế tài hoặc mở ám hay lộng đoạn trong việc phân phối giấy báo.

Nhật báo Hậu Chiến công kích mạnh mẽ hơn. Trong mục Chọc Trời Khuấy Nước, nhật báo Hậu Chiến số ra ngày 21-7 đã không ngần ngại gọi HDBC là Hội Đồng Bú C, coi HDBC chỉ là một thứ tay sai ngu xuẩn và kêu gọi lật đổ HDB này. Đến đầu tháng 8, tại Trung Tâm Quốc Gia Báo Chí ông Văn Sơn Phan Mỹ Trúc, chủ nhiệm báo Hậu Chiến, đã hành động quyết liệt bằng cách dùng dao nhọn rạch 6 nhát nơi ngực để lấy máu viết thư gửi Tổng Thống, Thủ Tướng, các Tổng Trưởng Thông Tin, Kinh Tế và HDBC và các chủ báo phản đối việc làm mờ ám và sự đối xử

bất công của HDBC trong việc cấp bổng giấy cho các báo nghèo.

Ngoài hành động công kích HDBC như trên, bốn nhật báo này còn áp dụng một phương cách làm báo mới lạ, hi hữu. Liên tiếp trong các số báo từ ngày 20 đến 23 tháng 7 hai nhật báo Dân Lập và Người Việt đã in cùng một khuôn giống nhau như đúc. Chỉ trừ tên báo thì khác nhau, phần còn lại của hai tờ báo này hoàn toàn là một; cả hai giống nhau từ cách sắp xếp tin tức đến từng hàng từng chữ, từ dấu chấm đến dấu phết. Đây cũng là trường hợp báo Minh Châu và Hậu Chiến khi hai báo này cho in giống nhau từ tin lớn đến tin nhỏ. Những tin này, ngoại trừ khác tit lớn, đều giống nhau không sai một dấu chấm dấu phết. Ngoài ra nhiều bài vở của hai tờ báo này cũng giống nhau, giống nhau từ chữ số cột đến chữ.

Vi phạm Quy ước báo chí

Ban Thông Cáo của HDBC về việc áp dụng kỷ luật (cảnh cáo, khiển trách, nghiêm khắc khiển trách và khai trừ) do ông chủ tịch HDBC Huỳnh thành Vị ký tên, đã xác nhận những vi phạm của bốn

nhật báo nói trên đối với Quy Ước Báo Chí như sau. Cả 4 tờ đều vi phạm chương 2 (Tín điều của người làm báo) thêm vào đó 3 tờ Dân Lập, Minh Châu và Hậu Chiến còn vi phạm nặng nề điều 15 Quy Ước Báo Chí (nghĩa vụ của chủ nhiệm). Và biện pháp kỷ luật nặng nề nhất đã được dành cho báo Hậu Chiến: bị khai trừ khỏi sinh hoạt báo chí trong 1 tháng (tháng 9). Trong thời gian này, báo Hậu Chiến bị truất mọi quyền lợi nghề nghiệp về tinh thần (không được HDBC bảo vệ nếu quyền tự do hành nghề bị xâm phạm) cũng như vật chất (không được cấp bổng giấy miễn thuế).

Người ta còn nhớ hồi cuối tháng 6 vừa qua tại buổi lễ ra mắt của HDBC được tổ chức tại Tòa Đô Chánh, ông Huỳnh thành Vị, chủ tịch HDBC đặt trọng tâm vào việc chỉnh đốn nội bộ, xây dựng cho kỷ được một làng báo chuyên nghiệp, vô tư, có kỷ luật. Ông cũng nhấn mạnh rằng HDBC quyết tâm thanh trừng những con chiên ghe trong làng báo và loại trừ hẳn những ngoại nhân xâm nhập làng báo để mưu đồ bất chánh. ANH ĐIỀN

BÀU CƯ

Vận động tranh cử trong Chợ lớn

Cuộc bầu cử Hạ Viện đã trôi qua, nhưng những hình ảnh ngộ nghĩnh, những sáng kiến mới mẻ trong việc kiếm phiếu của các ứng cử viên vẫn chưa phai mờ trong đầu óc người dân. Điển hình là ở khu vực Chợ Lớn, nơi có nhiều người Việt gốc Hoa cư ngụ hơn cả.

Từ tờ mờ sáng, giờ giới nghiêm vừa giải tỏa, lệnh tranh cử vừa nổ là người dân ở những con đường lớn, những gốc cây, những đầu hẻm đã nghe có tiếng lục đục dao búa và tiếng cãi vã tranh giành nhau để treo bích chương tranh cử, các cờ động viên có vẽ thật háng màu, tay chân ngựa ngay sẵn sàng đánh đấm bất cứ lúc nào.

Giờ tờ báo Hoa ngữ ra, trừ trang nhất mục tin tức quốc tế và quốc nội ra, bên các trang trong dày dầy các bài giới thiệu của các ứng cử viên. Các bài giới thiệu này được núp dưới nhiều hình thức, hoặc công khai như thư ngỏ gửi cử tri, lời đề cử của các cơ sở nghiệp đoàn hiệp hội, các nhân vật tên tuổi Cholon... Hoặc ở dưới hình thức kín đáo hơn, như những bài phóng vấn, những bản tin đề cao nghĩa cử ứng cử viên... Đọc ở những bài này, ta sẽ có được một bức tranh vắn vắn của cuộc kiếm phiếu thân sâu của các ứng cử viên mà giáo cũng như chính đảng, có những bài quảng cáo thật đứng đắn như của ứng cử viên Trần văn Tuyên, Hồ văn Minh, nhưng cũng có những bài quảng cáo tỏ bệch một cách khôn hải của những ứng cử viên khác.

Ở đây, chúng tôi muốn trình bày cùng quý vị đọc giả những

sáng kiến và hình thức mới mẻ về bầu cử của quý vị ứng cử viên Hạ Viện vừa qua tại khu vực Việt gốc Hoa này, để quý vị nào có ý định ra tranh cử trong những kỳ tuyển cử tới thu nhận làm tài liệu.

Như chúng ta đã biết, người Huê Kiều sống tại Việt Nam, đã gia nhập Việt Tịch, bình đẳng trên cả các phương diện quyền lợi và trách nhiệm với người Việt chính thống. Nhưng người Huê Kiều tại Chợ Lớn thường có một mặc cảm của thiểu số, họ luôn nơm nớp lo sợ những sự đe dọa không đâu, như sự kỳ thị chủng tộc, sự chèn ép, hãm dọa làm tiền các gác giới chức công quyền bản địa... Đây chính là cơ hội để cho một số ứng cử viên phô trương thanh thế bằng những lời đao to búa lớn của mình. Thí dụ ở số báo Thành Công ngày 22/8/71 ứng cử viên

Đơn vị 3 Saigon là ông Võ Văn Phát trong bài giới thiệu trang tư đã tuyên bố cương quyết tiêu diệt tham nhũng, tiêu diệt tham quan sách nhiễu đồng bào Việt gốc Hoa, đáp lại những âm mưu bài Huê Kiêu và sẵn sàng giúp đỡ đồng bào trong bất cứ trường hợp oan ức nào. Hay hơn nữa là các ứng cử viên Huỳnh Ngọc Anh và Trần Kim Thoa, họ đã cổ động dưới những bản tin tức về việc giúp đỡ đồng bào Việt gốc Hoa trong việc bị hà hiếp. Ông cử viên người Việt Nguyễn Hoàng đang quảng cáo: "Nguyễn hy sinh cho Hoa Kiêu".

Báo Thanh Công số 21-8-71. Có đăng những bản tin chạy tit lớn coi trang 8 như sau:

"Huỳnh Ngọc Anh vừa gửi thư lên Bộ Tư pháp yêu cầu làm sáng tỏ cái chết mờ ám của công dân Việt gốc Hoa Phùng học Mưu."

Như chúng ta đã biết, anh chàng Phùng học Mưu là 1 thanh niên Việt gốc Hoa, bị cảnh sát tỉnh nghĩ giam giữ trong lúc bị thẩm vấn tại khám Chí Hòa, không hiểu tại sao chàng bỗng ngã lăn ra chết. Thế là ứng cử viên Huỳnh Ngọc Anh có cơ hội để cao tên tuổi của mình. Hoặc cũng ở cùng tầng, bên dưới phía tay mặt có một cái tit tương tự:

"Bốn anh chàng cảnh sát bị cách chức vì bắt người trái pháp."

Dân biểu Trần Kim Thoa ra tay nghĩa hiệp giải cứu cho người bị oan ức."

Bài báo viết: "Ông Lâm đồng Quang, con trai của một chủ hãng Thủy Tinh tại Bình Thới, đang ngồi trong nhà bóng bị bốn ông cảnh sát thường phục vô cớ xông vào nhà bắt về bắt giam giữ. Đưa ra, Dân biểu Trần Kim Thoa đã cấp tốc đến can thiệp, kết quả là người có tội được giải thoát và bốn anh chàng cảnh sát công nghệ đã bị bắt điều tra. Dân trí phương cũ cảm liên trước nghĩa cử cao đẹp của bà Thoa, cũng tại được biết thêm là bà Trần Kim Thoa sẽ tại thành cử kỳ bầu dân trí Việt Nam này, chắc chắn bà sẽ được bầu. Bà cũng là ứng cử viên... Thưa, đó là vấn đề của Công Luận."

Ngày 28/7/71. Khi Tổng thống Nguyễn Văn Thiệu đến viếng thăm bệnh viện Trung Chánh của Huê Kiêu tại đường Nguyễn Trãi, Chợ-

lớn ông có tuyên bố là sẽ cứu xét cho miễn thuế các bệnh viện của Huê Kiêu và cho các trường sở bang hội được tự trị, thì một ứng cử viên khác cũng ứng cử tại đơn vị hai là ông Diệp Văn Hưng với cho chạy tit ngay trang nhất của tờ báo Việt Hoa số ngày 18/8/71 một bản tin như sau:

"Dân biểu Diệp Văn Hưng vừa gửi thư lên Tổng thống yêu cầu thực hiện ngay lời hứa tại bệnh viện Trung Chánh."

Và bên dưới tờ báo có một đoạn như sau:

"...Tuy nhiên biểu Hưng tự nhận là thân hành pháp, nhưng ông không phải là kẻ mù quáng a dua, lúc nào cũng vì quyền lợi của dân tộc và kiều bào Việt gốc Hoa tranh thủ..."

Với những ứng cử viên mới ra, tên tuổi còn chưa được người biết đến, thì họ lại nhờ các bang hội các trường học hay các thương gia tên tuổi trong Cholon giới thiệu. Chúng ta hãy đọc sau đây 1 đoạn giới thiệu ứng cử viên Châu quế Lâm (ứng cử viên đơn vị 3 Saigon) của Tổng thân hội họ Châu, đang ở Thành Công như sau:

"Chúng tôi nhiệt thành ủng hộ ứng cử viên Châu quế Lâm đầu hiệu Kỳ-Lân ra tranh cử tại đơn vị 3 Saigon. Ông Lâm là một người học vấn uyên thâm, đã từng về Tàu học hỏi thêm sau khi tốt nghiệp ở trường Nghĩa An Cholon, tuổi trẻ lại thông thạo nhiều ngoại ngữ... Lần này chịu hy sinh ra để phục vụ đồng bào, Chúng tôi nghĩ rằng ông sẽ được nhiều người các giới ủng hộ..."

Hoặc trường hợp của Lưu Vĩnh Thái, Lưu Lệ Ngọc ở đơn vị II thì được Tổng thân Hội họ Lưu ủng hộ. (Tổng thân Hội họ Lưu có tài phật Lưu quang Minh là 1 tỉ phú khét tiếng tại Cholon, chủ nhân ông của nhiều xí nghiệp dệt, nhuộm, thực phẩm và xuất nhập cảng tại Cholon, đã từng ứng cử Thượng viện trong tên danh cai nhà của bà Nguyễn Thị Hai).

Với các ứng cử viên người Việt thuần túy nhưng quen biết lớn với giới Huê Kiêu ở Cholon thì được các Trường Học, Hiệp Hội Huê Kiêu giới thiệu, thì dụ như trường hợp ứng cử viên Phạm Tấn Chiêu tại đơn vị II Saigon.

Ông Chiêu là một giáo chức phục vụ tại Nha Trung tiểu học đã hai mươi mấy năm, nghiệp vụ của ông liên hệ mật thiết với các trường học Huê Kiêu Cholon. Nền tảng bài quảng cáo của tờ Thanh Công số 28-8-71. Ông đã viết như sau:

"Tôi cương quyết đòi quyền bình đẳng cho các trường học Huê Kiêu, và giúp đỡ đồng bào Việt gốc Hoa trên mọi phương diện."

Ngoài ra ông Chiêu còn tự nhận là mình có dòng máu Trung Hoa trong người, nên không thể nào bội phản kiều bào Việt gốc Hoa.

Với Góp a Sáng một ứng cử viên về hạng ba tại đơn vị II Saigon kỳ này, ông đã được 48 trường Trung Học Huê Kiêu đăng báo ủng hộ và đề cử. Vì ông đã có công trong việc can thiệp với Nha Trung tiểu học trong việc phân phối giờ dạy Hoa ngữ tại các tư thực Huê Kiêu (báo có đăng cả số nghị định của Bộ).

Một số những ứng cử viên Việt thuần túy khác không quen biết nhiều giới Huê Kiêu thì chỉ biết đăng bài hứa suông như ứng cử viên Trang Khánh Thành, Lê Minh Đức, Nguyễn ý Đức tuyên bố là tuy là Việt thuần túy nhưng không hề có óc bài Huê Kiêu, có ông lại tự nhận mình là có máu Tàu trong người nữa như trường hợp Phạm tấn Chiêu bên trên, hoặc anh chàng Lâm văn Bái ứng cử ở Mỹ Tho (Thành Công 27-8-71)

Đặc biệt người ta còn tìm thấy trên một bài cảm ơn và đề cử ứng cử viên Đinh thành Châu đăng trên tờ Thành Công số ngày 28-8-71 của 47 thanh niên Việt gốc Hoa bị cưỡng bách nhập ngũ tại Trung tâm 3, may nhờ sự can thiệp lưu hiệu của ông Châu nên đều được trả về sum họp với gia đình.

Nhìn chung, mỗi một ứng cử viên tại khu vực Cholon đều có những đơn tranh cử riêng của họ. Nhưng nổi nhất phải kể đến các bài báo nói về Huỳnh Ngọc Anh và Trương vị Tri. Giá mỗi nửa cột báo Hoa ngữ 1000đ và tờ báo chia làm 18 cột ngang.

Bài quảng cáo của Huỳnh Ngọc Anh được đăng đầy trang báo với lần hết những nhân vật đề cử đều có tiếng tăm trong Cholon và các bang hội. Riêng

trường hợp Trương vị Tri đặc cử thì nhờ được giới trẻ Huê Kiêu ưa thích nhờ khuynh hướng đối lập, chịu chơi hơn là được các bang hội ủng hộ.

Yếu tố dấu hiệu cũng giữ một vai trò quan trọng trong sự quyết

định. Các ứng cử viên ở Cholon, đa số ưa chọn những dấu hiệu gần gũi với người Trung Hoa như Phước Lộc Thọ (Huỳnh Ngọc Anh) Dấu hiệu Ngựa Bay (ứng với câu Mã đáo thành công) mà người Trung Hoa rất ưa thích của hai dân biểu

Trương vị Tri và Võ Văn Phát. Tới tiệm ăn, tiệm buôn nào của người Tàu, quý vị cũng thấy tranh vẽ Mã đáo thành công 1 dấu hiệu Đền kéo quân (của Góp a Sáng) hay Hoa Sen (của Diệp Văn Hưng...) (LIỀU QUỐC)

PHONG TỤC

Kỹ nghệ ly dị

HK nổi tiếng về các vụ thay vợ đổi chồng của các tài tử chiếu bóng, gần mực thì đen gần đèn thì sáng, dân Mỹ cũng có thói thích ly dị. Nhưng luật lệ ở nhiều tiểu bang bên Mỹ vẫn còn bảo thủ lắm, chuyện các nhau ra tòa tranh đi đường anh tôi đường tôi bị pháp luật cản trở. Vì vậy một vài xứ ở kẻ bên HK đã mở ra ngành kỹ nghệ ly dị!

Đó là nước Dominico (nhiệm Sở của ông Buon Cờ) và nước láng giềng Haiti.

Tám du khách Mỹ bước chân xuống phi trường Las Americas ở Santo Domingo Một nhân viên nhà du lịch ra đón tiếp họ, dẫn họ qua các trạm xét hành lý của quan thuế khám xét qua loa, rồi mời về khách sạn El Ambajador. Du khách được mời dự «côctay» và dự bữa cơm sang trọng. Sáng hôm sau, họ đi tới pháp đình. Đến trưa là cả 8 người đã được ly dị với «người phối ngẫu» của họ, lúc đó còn ở Mỹ.

Giá tiền rất rẻ: 500 đồng ăn phí, cộng với vé máy bay và tiền trọ một đêm.

Từ khi đạo luật về ly dị được xứ Dominico được ban hành (ba

tháng trước đây) đã có khoảng 220 người Mỹ đến nước này để ly dị, mang lại cho ngân sách bốn xứ 36 ngàn Mỹ kim.

Bên cạnh, nước Haiti đã áp dụng luật ly dị tốc hành từ tháng 12 năm ngoái, và hiện nay mỗi tháng có 100 du khách Mỹ sang Haiti để ly dị.

Hai nước này chung nhau một hòn đảo, và hiện đang tranh giành ráo riết về ngành kỹ nghệ mới này! Nhưng tiền thâu vô số đó vào ngân sách quốc gia hay chỉ lợi vô tư các ông lớn? Ai biết!

THẨM MỸ VIÊN Elizabeth CẨM THẠCH

141/10 Cách Mạng (10 Hồ Biểu Chánh) Sg - ĐT: 40474

ĐƯỢC NHIỀU BÁO CHÍ THỦ ĐÓ KHEN TẶNG

DO MADAME CẨM THẠCH

TỐT NGHIỆP: Hai cấp bằng Đại Học Thẩm Mỹ Warflynn Beauty College và Cinderella Beauty Institute tại Hoa Kỳ.

TU NGHIỆP TẠI: J-jin Hospital, Tokyo, Hibiya Clinic Tokyo, Sinsendo Tokyo.

VỚI SỰ CỘNG TÁC CỦA NHIỀU BÁC SĨ CHUYÊN KHOA GIẢI PHẪU THẨM MỸ DANH TIẾNG NHẤT

Quý Bà, Cô khỏi tốn tiền đi Nhật, vẫn có đôi mắt đẹp, bờ ngực đẹp, mũi cao tự nhiên. Má đồng tiền, môi cong, cằm chẻ.

MÙA MƯA LÀ MÙA THAY DA MẶT

Thay da mặt, cổ tay chân, thay da toàn diện, chỉ 5 ngày sẽ trẻ lại 20 tuổi.

Đặc biệt eo mập làm ốm, cắt nốt ruồi, thịt thừa, vá sẹo, nhăn, nám, tàn nhang, lỗ chân lông. Trị tuyệt các mụn, chữa theo khoa học tối tân.

Mời đến ghi tên giữ chỗ trước.

MADAME CẨM THẠCH

SÁNG KIẾN MỚI SẢN PHẨM MỚI

«Trung tâm Cộng Đồng» một chương trình nhiều hứa hẹn

Thực ra đây không hoàn toàn là một sáng kiến hay một sản phẩm mới, nó đã xuất hiện ở nhiều quốc gia, tân tiến cũng như chậm tiến, nhưng đặc biệt tỏ ra rất có kết quả tại những nước đang mở mang như Trung Hoa quốc gia, Phi luật Tân, Mã lai Á và nhất là Singapore.

Ở Việt Nam, chương trình Trung Tâm Cộng Đồng còn rất mới mẻ, những Trung Tâm cũ nhất hoạt động chưa đầy 3 năm, một số chỉ mới xuất hiện trong năm 70-71, chưa đạt được 30% số Trung tâm dự trù trên toàn quốc.

Trách nhiệm Bộ Xã hội

Theo định nghĩa của chính quyền thì TTCĐ là một hội quán cộng đồng, được thiết lập và quản trị bởi dân chúng trong cộng đồng với sự trợ giúp của chính quyền địa phương nhằm mục đích cải thiện đời sống của cộng đồng và là nhịp cầu hợp tác giữa chính quyền và dân chúng.

Chữ Cộng Đồng dùng đây có tính cách bao quát, nhưng khi hoạt động, tùy theo khả năng của Trung tâm, cộng đồng sẽ là các Tỉnh, Thị xã, Quận hay hẹp hơn là các Phường như trường hợp ở Saigon.

Trong kế hoạch hiện tại, Bộ Xã hội là cơ quan trung ương có nhiệm vụ giúp địa phương bằng cách giúp đỡ sáng kiến, một phần ngân khoản xây cất và điều hành nhân viên thừa hành để các địa phương xúc tiến chương trình sao cho phù hợp với nhu cầu của mình. Các nguyên tắc sẽ không áp dụng một cách cứng nhắc như các chương trình khác mà mỗi Trung tâm tại mỗi địa phương có thể uyển chuyển để tự mình mang một sắc thái riêng với mục đích phục vụ cho cộng đồng đặc lực chừng nào hay chừng ấy.

Với ý niệm trên, khi các TTCĐ hoạt động hữu hiệu, đúng với danh nghĩa và sự ước muốn của người khai sinh ra nó, chúng ta có thể có một TTCĐ hoạt động thiên về nông nghiệp với các lớp huấn luyện xử dụng phân bón, với tổ chức đoàn thanh thiếu niên 4 T, các tổ hợp máy cày v.v... tại các hợp tác xã, đồng bằng Cửu Long. Một TTCĐ với các hoạt động thể thao, các hoạt động huấn nghệ văn hóa, các buổi diễn thuyết về mọi đề tài kể cả

đề tài chống đối chính quyền một cách xây dựng tại một Quận Đô Thành. Một TTCĐ với các hợp tác xã ngư nghiệp, các lớp giao dục phổ thông, phòng đọc sách hoặc một hội trường lớn để tổ chức các cuộc vui như ca nhạc, cải lương, hội chợ... tại một tỉnh duyên hải.

TTCĐ điều hành và hoạt động ra sao?

Trong hệ thống tổ chức mẫu, các TTCĐ tại địa phương sẽ được điều hành bởi một Ban Quản Trị là những người sống trong cộng đồng, tha thiết với cộng đồng và có uy tín để có thể lôi cuốn quần chúng tham gia các hoạt động của TT. Ban Quản Trị gồm từ 7 đến 12 vị, làm việc không lương, do sự chọn lựa của dân chúng hay do chính quyền địa phương mời tham gia. Như vậy Ban Quản Trị là một hình thức đại diện nhân dân trên phương diện nào đó và có thể rất có uy tín cả với chính quyền lẫn nhân dân nếu đem lại cho TT các hoạt động hữu hiệu và bổ ích.

Dưới quyền Ban Quản Trị sẽ có một Ban Quản Lý mà người đóng vai chánh là 1 Phối trí viên (Coordinator) ăn lương chính phủ. Ban Quản Lý sẽ liên lạc với chính quyền trung ương cũng như các thân hào nhân sĩ, đoàn thể hiệp hội tư hay các cơ quan chuyên môn địa phương để phối hợp thực hiện dự án. Chẳng hạn khi Ban Quản Lý có nhiệm vụ liên lạc với Ty Mục Sức địa phương để xin yểm trợ phương tiện hoặc trợ giúp kỹ thuật, liên lạc với nhà nhập cảng để mua gia súc giống với giá vốn bán cho xã viên, thống kê để biết chắc nhu cầu của địa phương cùng số người sẽ tham gia hợp tác xã và hơn nữa, mời một trại chủ có kinh nghiệm làm cỏ vắn cho chương trình.

Tóm lại, Ban Quản lý tuy là người của chánh quyền nhưng sẽ hoạt động đứng về phía dân chúng tìm mọi cách giúp dân chúng sử dụng các phương tiện chính quyền cung cấp để cải thiện đời sống cộng đồng.

Về phía dân chúng, đầu tiên họ tham gia hoạt động của TT có thể vì cảm tình với Ban Quản Trị hay nhờ sự vận động khéo léo của nhân viên TT, sau đó nhận thấy sự hữu ích của TT họ sẽ mạnh dạn tham dự các chương trình, xử dụng các dịch vụ do TT cung cấp. Họ tham gia và trả một số phí

nhỏ. Người dân thường có thành kiến rằng những gì hoàn toàn miễn phí thường không tốt và không vừa ý mình. Khi trả một lệ phí nhỏ, họ có quyền đòi hỏi TT cải tiến các dịch vụ cho hợp với nhu cầu của họ. Và lại TT cũng cần có ngân khoản để tổ chức sinh hoạt vì các TTCĐ chỉ nhận được sự trợ cấp rất tương trưng hay không trợ cấp gì của chánh quyền.

Cái đình làng mới

Vì các hoạt động có tính cách đa diện như trên nên cơ sở của TT cần phải rộng rãi, càng rộng càng tốt. Nhiều Trung tâm đang dự trù xây cất với cả một sân vận động bên cạnh hoặc rộng lớn như 1 trường Đại học như ở An Giang (hiện chưa hoạt động, tạm cho Đại học Hòa Hảo mượn) hoặc rộng rãi như một khách sạn sang trọng tại Đà Nẵng (2 tầng lầu 22 phòng có sân rộng). Nhưng ngoài một vài TT lớn đứng với tầm vóc của nó, đa số các TT hiện hữu đều có vẻ nhỏ hẹp. Tiêu chuẩn cơ sở tối thiểu để thiết lập 1 TTCĐ gồm 1 phòng họp rộng và 5 phòng nhỏ, mỗi phòng có thể chứa 50 người. Quan trọng nhất có lẽ là hội trường của TT, nơi sẽ có những buổi họp thường xuyên.

Khi cần tổ chức một buổi lễ, dân chúng sẽ họp tại TT bàn bạc, soạn thảo chương trình — khi cần làm một dự án công trình hay trồng ciment một con đường sinh lầy, phòng họp TT sẽ là nơi tham khảo ý kiến những gia đình nằm trong phạm vi phát triển của dự án. Đôi khi phòng họp còn được xử dụng làm sân khấu và nếu dân chúng muốn, một gánh hát danh tiếng có thể được mời về trình diễn và mọi người sẽ được xem với giá vé tương đối rẻ (TTCĐ Phạm thế Hiền đã làm). Hoặc vui hơn nữa, hội trường có thể được cho thuê để tổ chức đám cưới cho một đôi trai gái trong cộng đồng và là hội viên của TT. Số tiền thu được sẽ xung vào quỹ của TT để xử dụng trong một dịp nào đó. Phát triển cho trẻ em trong cộng đồng nhân dịp Trung Thu chẳng hạn.

Nhiều người đã có ý nghĩ ngộ nghĩnh so sánh TTCĐ với cái đình làng trong sinh hoạt cổ truyền. Sự so sánh này rất thực tế vì về cả hình thức lẫn nội dung, TTCĐ có hình dáng của một ngôi đình tân tiến với Ban Quản Trị chính là hội đồng kỳ hào; các sinh hoạt, các buổi họp đều nhằm mục đích phục vụ cho chính địa phương và là nhịp cầu liên lạc giữa chính quyền và dân chúng. Khi chính quyền có một chương trình mới, TTCĐ sẽ là nơi được xử dụng để phổ biến. Khi dân chúng có một nguyện vọng tha thiết, TTCĐ sẽ là nơi hội họp và Ban Quản Trị TT sẽ đề đạt ý kiến đó lên chính quyền địa phương. Các dự án phát triển sẽ được dân chúng đóng góp đúng khả năng và chính quyền trợ cấp đúng tiêu chuẩn, mọi việc sẽ diễn tiến tốt đẹp khi dân chúng nhận thấy rằng việc cải tiến cộng đồng chính là việc cải thiện đời sống cá nhân mình.

TTCĐ : môi trường nảy nở các nhà lãnh đạo

Các hoạt động của TT chỉ có đầy đủ ý nghĩa và trở nên tốt đẹp khi nó đi đến được mục tiêu

sau cùng : làm phát sinh các nhà lãnh đạo của cộng đồng và tương lai các nhà lãnh đạo quốc gia.

Thực ra thì mục tiêu này chưa được đặt ra tại VN, nhưng tại những nước đã có chương trình TTCĐ thì đó là mục tiêu tối hậu cần đạt đến. Tại Singapore, các chính đảng cầm quyền đều tìm cách đưa đảng viên về nắm lấy các chức vụ trong Ban Quản trị và tổ chức sinh hoạt cho TT. Tại TT sẵn có văn phòng của qui vị dân biểu mà đa số đều phát xuất từ các tổ chức của TT. Khi mà địa phương có một nhân vật có tài lỗi cuốn và tổ chức quần chúng : nhờ một bản năng nào đó mà mỗi ý kiến họ đưa ra đều được dân chúng biểu đồng tình thì phải tạo cho họ 1 địa bàn hoạt động nếu không muốn họ trở nên phần tử đối lập phá hoại. Địa bàn hoạt động được trù liệu chính là TTCĐ. Bạn muốn trở thành lãnh tụ ư? Mời bạn đến tiếp xúc với quần chúng tại TT. Bạn có kế hoạch chương trình hay ư? Hãy thi hành đi cho quần chúng nhận xét. Bạn thiếu phương tiện ư? Chính quyền sẽ trợ giúp với điều kiện bạn phải hoạt động xây dựng, dù xây dựng trong đối lập miễn không gây xáo trộn đời sống quần chúng bằng các cuộc biểu tình đả phá; muốn chỉ trích chính quyền bạn cứ việc tổ chức diễn thuyết tại TTCĐ, quần chúng sẽ đến nghe và ủng hộ bạn nếu bạn có đủ tài đủ sức. Sẽ không còn cảnh xuống đường liên miên ngoài đường phố nữa. Đất nước muốn tiến bộ phải xây dựng, không thể chỉ đả phá suông. Cộng đồng sẽ chấp nhận sự chống đối nếu lãnh tụ chống đối có chương trình xây dựng hay hơn chương trình hiện hữu! Hãy làm cái mới đi đã trước khi phá bỏ cái cũ! Hãy nói cho dân chúng biết ý kiến xây dựng của bạn trước khi muốn dân chúng theo bạn để làm cách mạng xã hội. Nếu muốn quần chúng bỏ phiếu cho bạn hãy làm đi và để cho cộng đồng của bạn phán xét.

Tóm lại chương trình TTCĐ là chương trình rất hay, có tầm vóc lớn, tiêu biểu cho một đời sống dân chủ pháp trị thực sự; nhưng hiện nay chỉ mới ở bước sơ khởi. Có đạt được các viễn tượng trên không còn tùy ở chánh quyền, ở sự hợp tác của quần chúng và nhất là ở những vị có tâm huyết với cộng đồng, các nhà lãnh đạo tự nhiên của cộng đồng. Chúng tôi giới thiệu chương trình này với qui vị với mục đích mong rằng khi chương trình này được thực hiện ở cộng đồng qui vị, qui vị hãy tiếp tay để xây dựng nó, xây dựng một cái gì cho địa phương của qui vị, hoặc bằng tinh thần hoặc bằng vật chất. Đất nước cần mọi sự hợp tác xây dựng của qui vị thay vì chỉ có chống đối đả phá mà hậu quả càng ngày càng thảm hại...

HOÀNG TÔNG.

Tự thiêu

Sau cuộc bầu cử, có nhiều vụ khiếu nại về gian lận. Ít có ai khiếu nại theo kiểu ông Nguyễn đặc Dân: Tầm xàng vào mình tự thiêu.

Bản đạo hoàn toàn thông cảm với ông Dân. vụ ông thất cử trước Nguyễn bá Lương chắc không tránh khỏi vì lý do đối phương gian lận. Nhưng bản đạo thấy cái cung cách ông Nguyễn đặc Dân phản đối thật khôi hài, cho là chúng nó gian lận với nhau. Minh phản đối bằng cách tự thiêu thì chúng nó sẽ tìm tìm cười với nhau thôi. Minh tự thiêu hụt, tự thiêu mà chưa kịp quẹt lửa chúng nó sẽ cười hề hề. Minh lại vừa tự thiêu vừa khóc rống lên thì chúng nó sẽ cười ha hả.

Ông Dân đã từng là đại úy, 3 cái chiến thương bội tinh và 5 anh dũng bội tinh, đã từng coi cả cái nhà tù Côn Sơn, toàn những tội đồ bất trị ông gần 10 tuổi đầu rồi mà chưa biết xài hộp quẹt tiếu thay!

Dũng cũng có nhiều loại. Có cái Dũng của bậc đại trượng phu. Có cái Dũng của kẻ thất phu. Dạy tay mồm miệng, đâm ngực mà hét to: Có đũa nào dám đánh tao không? Đó là cái Dũng của kẻ thất phu.

Ông Dân đã từng rút súng lục trước diễn đàn quốc hội, đã từng mở chốt lựu đạn toan «tự sát với khoản 7 điều 10».

Không biết 5 cái huy chương anh dũng bội tinh của ông thuộc loại Dũng nào?

Theo ý ông Đạo, nếu có một trung cử viên nào đáng tự thiêu nhất sau cuộc bầu cử vừa qua, thì đó là ông QUỐC TẮNG — Không nhớ rõ tên ông là gì, trên bích chương thấy hai chữ QUỐC TẮNG in lớn nhất mà thôi.

Ông Quốc Tắng đáng tự thiêu nhất. Vì không những ông thất cử đã đau, mà còn làm nhục cho vong hồn ông cụ Ngô quốc Tắng nữa. Cái cảnh mang hình ảnh chú cũ ra để làm nhãn hiệu quảng cáo, coi nó rất thể thảm. Nó giống như cảnh một nhà đã tán gia bại sản, con cháu phải mang cả bàn thờ ông bà ông vải đi bán để lấy cơm ăn. Bán đến cả Vong Hồn của ông bà thì quá tủi nhục cho gia tộc đi! Nếu có tự thiêu thì cũng là trong chương trình bảo vệ cái liêm sỉ của người tôi trung. Thà rằng thiêu

ÔNG ĐẠO CÂY

cái xác của mình còn hơn là thiêu mẹ nó mất cả cái uy tín của một ông quan đã chết. Than ôi!

Cuối cùng, quý vị có biết một cuộc «tự thiêu từ từ» thành công nhất, là của dân biểu nào không?

Thưa, của bạn đồng đạo Hồ hữu Tường. Tự thiêu suốt 4 năm, kết quả bảo đảm!

Tối mật

Viện Tối Cao đã trở thành viện tối mật, Tuần trước hai kỳ giả báo Đới giới thiệu tiêu sử 9 danh nhân viết cứ úp úp mở mở, đọc chẳng hiểu cái chi hết!

Về một ông tối c20, ký giả viết «có hai con học trung học... mới lấy vợ hồi 1968... phu nhân giao du rộng...»

Có người cũng ngạc nhiên: «Sao con mới đề hồi 69 70 mà đã học đến bậc trung học? thời xin hiểu ngầm, hiểu ngầm mới được.

Quan điểm thực tế

Không biết có phải vì chịu ảnh hưởng của không khí «nửa kín nửa hở» đó hay chăng, mà trong tuần qua nhà nước đã công bố nửa kín nửa hở một cái quyết định của Tối Cao Pháp Viện.

Ngày 1-9-71 bác sĩ Nguyễn Lưu Viên, quyền thủ tướng, đã ra thông cáo đề trình bày «quan điểm của Tối Cao Pháp Viện». Đó là một điều hay. Nhà báo muốn biết TCPV phản cái gì, khỏi cần phải tới hỏi tại chỗ, cứ chờ chánh phủ ra thông cáo! Hành pháp và Tư pháp dùng chung một phát ngôn viên, vừa tiện

lợi, vừa đỡ tốn kém. Phát ngôn viên cũng chung, mà phát ngôn viên cũng chung. Được lắm.

Quan điểm của TCPV cũng hay. Thông cáo của chánh phủ nói sao mình cứ tin vậy. Thông cáo nói rằng: «... Theo quan điểm của TCPV thì trên thực tế, liên danh Kỳ Lễ đã khẳng định không tham dự

gia trị pháp lý chẳng? Nghĩa là chánh phủ có thể nhân cái «quan điểm thực tế» đó mà chỉ in phiếu của LD Thiệu Hương trong cuộc bầu cử, cứ cho như là sẽ có vào ngày 3-10 này chăng?

Sao ngày 5-8 TCPV rút LD Kỳ Lễ ra ngoài bảng niêm yết lần thứ nhất, các ngài lại chỉ căn cứ vào yếu tố hình thức về pháp lý dù trên «quan điểm thực tế» thì 39 ông nghị viên ký tên giới thiệu LD Kỳ Lễ thực sự?

Nay cái tên LD Kỳ Lễ đã được niêm yết lần thứ nhì, nghĩa là «theo pháp lý thì LD này hết đường rút. Vậy mà chánh phủ lại cứ coi như LD này rút, vì «quan điểm thực tế» của TCPV?

Ví dụ bây giờ có một công dân nộp đơn kiện chánh phủ vì ngày 3-10 không phát đủ 2 phiếu của 2 liên danh trong bảng niêm yết ứng cử viên lần thứ hai, thì TCPV sẽ xử ra sao?

Hoặc chính ông Kỳ cũng khiếu nại việc LD ông bị gạt ra ngoài, sau khi đã bị niêm yết lần thứ hai, thì xử ai? Chính TP Trần văn Lish đã từng tuyên bố rằng sau lần niêm yết thứ 2, LD Kỳ Lễ hết

đường rút lui, Nay TCPV có mang xử chính phủ vì tội «gian lận bầu cử» khi chỉ in phiếu của một liên danh chẳng?

Nghe nói ông Kỳ có nạp đơn khiếu nại việc gạt bỏ tên ông. Nhưng đơn khiếu nại của ông lại đề lộn tên của cơ quan chấp đơn, oèn bị thất lạc.

Cũng có tin đồn rằng ông Kỳ không nạp đơn khiếu nại. Vì trên «quan điểm thực tế» thì coi như không có ai đề nhận đơn cả! Nạp làm chi mất công!

Luật là luật!

Nhưng thực tế cũng là thực tế chứ bộ!

Nói mò

Những biến cố chánh trị gần đây ở xứ ta quả là rối beng, lũng củng, và tối mò mò.

Nào là việc xả thân bảo vệ điều 10 khoản 7 nào là các vụ chạy đua cướp giật chữ ký tỉnh lẻ, nào là vụ rút đơn, nào là việc gạt tên ra lại tới việc nhét tên vô, nào là cuộc đua 3 ngựa biến thành cuộc đua một ngựa v.v.

Có hai lời giải đoán khác nhau về tấn tuồng bầu cử trên đây.

Có người nói ông đạo diễn hoàn toàn thất bại trong âm mưu gán ghép này nọ.

Có người nói ông đạo diễn đã thành công vĩ đại trong âm mưu bày tuồng của ông.

Giả thuyết nói rằng ông đạo diễn thất bại thì nói rằng: ông đi năn nỉ người này thì bị người ta mời ra khỏi cửa, ông đi năn nỉ người kia thì bị người ta lễ phép cảm ơn, rõ ràng cả hai lần ông đều bước ra cửa, tai cúp xuống buồn thiu! Vậy là thất bại chứ chi nữa?

Giả thuyết nói rằng ông đạo diễn thành công thì nói rằng: Ông đã tới cổ ý chọc tức cho anh này rút, ông lại tới nói khích cho anh kia lùi. Cái mặt lạnh như tiền, nhân nhó như khỉ, mà thâm lắm. Làm ra bộ năn nỉ hai ông ở lại, nhưng miệng cứ năn nỉ, mà trong bụng vẫn nửu thâm: «rút này! rút này nào, rồi giận rút cái «oi chơi! Rút» Qua phiên rút. Cuối cùng là cuộc đua một ngựa với tất cả những lưng còng, rồi rằm, ê chề của nó.

Điều mà người ta thắc mắc về các biến cố trong vụ này là:

— Tại sao không có một con ngựa què làm đệm ngay từ đầu?

Thiếu gì chữ ký trên giấy trắng để trống cho một con ngựa què. cho vô làm cảnh cho vui, ngõ hầu điền vô chỗ khuyết cho cuộc đua đỡ tẻ. Ai đã đạo diễn cảnh bao thầu tối đa để đến nỗi trở trối một mình?

Cả hai giả thuyết đều khó lòng giải đáp được tấn tuồng rối ren hiện nay.

Muốn biết giả thuyết nào đúng, phải biết rõ thâm tâm ông Đạo diễn muốn gì. Phải có chìa khóa mở tủ lạnh. Mà ai có chìa khóa đây? Chưa mở được tủ thì cũng chỉ nói mò mà thôi.

Cuộc câu cá sau cùng

Câu cá là cái thú có thể hưởng một mình, không cần ai câu chung. Nhưng câu cá phải hồi hộp, chờ đợi mới vui. Nếu câu cá mà biết trước mình sẽ câu được mấy con, nặng mấy ký, cứ hạ cần xuống nhấc lên ngay đã có cái liền, mất thú.

Sử Tàu chép Võ Vương đời Ngụy có thú đi câu. Trong cung có xây một cái hồ hình mặt trăng bằng ngọc thạch. Bọn quần thần thả cá vàng vào trong hồ cho hoàng đế câu chơi. Khi ngài ngự tới câu, có cung tần mỹ nữ xúm xít vây quanh rót rượu, kẻ hầu quạt, kẻ đâm bốp. Nức nở khen ngợi: «Cái cần câu của hoàng thượng thật là đệ nhất thế gian! Cứng cáp, bóng bẩy, thật là thứ cần câu của bậc vương giả!» Bọn gia nô còn viết nhiều bài văn sách đề ca ngợi công đức cái cần câu của hoàng thượng, khắc vào bản gỗ, in ra phát cho khắp dân gian tụng đọc. Xin trích một vài câu:

«Ôi cái cần câu của ngài!

Đó là cột trụ chống đỡ quốc gia!

Đó là ngọn cờ chỉ đường cho thiên hạ!

Dương lên trời chim chóc cũng kính hoàng

Nhúng xuống vực tôm tép đều xúm xít».

(Bản dịch của học giả Lâm Hạnh)

Nhưng đức Võ Đế nhà Ngụy hưởng thú câu cá không được lâu.

Mỗi lần ngài đặt cần câu xuống, là phao động dậy ngay, nhấc cần câu lên là thấy một anh cá vàng bóng nhẫy đang quẫy quẫy, ngáp ngáp.

Bọn quần thần lại quý mọp xuống tung hồ vạn tuế, lũ con hát gia nô lại tấu nhã nhạc vang lừng.

Câu như vậy mất thú.

Võ Đế vốn là bậc minh quân. Nhưng dù là minh quân, ngài cũng không thể biết tại sao cái cần câu của mình lại nhậy cảm như vậy.

Sự thực đó là âm mưu của bọn gia nô muốn làm vui lòng đức quân thượng.

Mỗi lần ngài ngự đi câu, bọn gia nô đã sửa soạn trước. Chúng cho người đi mua cá vàng ở chợ thật nhiều. Đàn cá vàng đó được nhốt vào một cái hầm nước bí mật có đường thông với nguyệt tri. Một đội người nhái túc trực trong hầm nước, thay phiên nhau bắt con cá vàng bơi vô trong hồ ngọc thạch. Khi Võ Đế nhúng lưới câu xuống nước thì người nhái bèn móc luôn một con cá vàng vào lưới câu. Vì vậy phao động dậy ngay và giật cần câu lên đã thấy có con cá vàng khê!

Bọn quần thần tiếp tục trò nạng bi đức vua như vậy, cho đến 1 hôm.

Bữa đó ngài ngự sai tờ chức đại lễ câu cá. Bọn gia nô cũng sửa soạn cho toàn người nhái hành động từ đêm trước. Bữa đó chúng mua được ở ngoài chợ một con cá lớn. Con cá khỏe quá, vừa cho xuống hầm đã quẫy lung tung. Phải ba bốn tên người nhái khỏe mạnh mới nắm đầu ghim đuôi giữ được con cá. Nhưng hễ cứ lỏng tay ra là cá lại quẫy. Toàn người nhái phải thay phiên nhau giữ chặt con cá suốt một đêm, không cho cựa.

Sáng hôm đó, đẹp trời, Võ Đế đi câu ở nguyệt tri trong tiếng nhã nhạc vang lừng. Bọn thị vệ tối cao khiêng kiệu rồng rước ngài ngự trên vai. Hai bên, con hát và phường tuồng diễn đủ các trò hề vui mắt. Khi bọn thị vệ tối cao hạ kiệu rồng ngài ngự thả cần câu xuống hồ. Muốn làm vui lòng đức quân thượng, lũ người nhái bèn cho 2 tên mang ngay con cá lớn nhất ra, móc vào lưới câu.

Phao giật giật. Bọn gia tướng hoan hô vang dậy. Võ Đế nhấc cần câu lên. Cá nặng quá. Cả tám tên thị vệ tối cao cùng xúm lại giúp ngài nhấc cần câu lên mới nổi.

Con cá trời lên mặt nước. Quân hầu xúm lại kéo lên bờ. Nó không còn quẫy, nằm thẳng đơ!

Võ vương câu được một con cá còi.

CÁNH HOA CHÙM GỐI

Nguyên tác
« THỎ TY HOA »
của QUỲNH DAO

bản Việt văn
LIÊU QUỐC NHĨ

(TIẾP THEO)

— Tôi có nghe, có phải dùng một chiếc đĩa lật úp xuống tờ giấy viết đầy chữ, trên đĩa có vẽ một mũi tên. Mỗi lần cầu cơ cần ba người, mỗi người đặt một ngón tay mình lên đĩa sau khi cầu cơ lên chiếc đĩa sẽ tự động chạy và chúng ta có thể hỏi nhiều câu hỏi. Khi chiếc đĩa ngừng, mũi tên chỉ chữ nào, thì đó là lời đáp, phải không ?

Khởi Khởi gật đầu— phải, có một lần tôi, anh tôi và Trung Đan cùng cầu cơ, chúng tôi đã cầu hồn của bà quý này.

— Thật à, thế bà ta đã nói gì ?

— Bà ta đã dùng mũi tên chỉ bốn câu.

— Bốn câu đó ra sao ? Tôi trở nên thích thú. Khởi Khởi nhìn tôi dò xét, đôi mắt to đen nháy đẹp vô cùng, đoạn đọc bốn câu như sau :

— «Hồn ma phiêu bạt, không nơi nương tựa, muốn tìm lại ân tình cũ, nhưng sao vẫn hận ngàn trùng».

— Thật vậy ư ? Sao khó tin quá. Tôi nói.

— Nếu chị không tin, chị cứ hỏi Trung Đan xem. Hôm ấy trời mưa, cũng trong căn phòng này, chúng tôi ngồi quanh chiếc bàn cơm, bên cạnh còn có Mạc Bình đứng hầu, tôi đã cầu nguyện, một lúc khi bà ta nhập vào, một cơn gió lạnh đã thổi đến làm rung cả cửa kính, khiến Mạc Bình còn phải run nữa...

Lời nói của Khởi Khởi chưa dứt, thì một cơn gió thổi đến làm hai cánh cửa kính kêu ken két, tưởng chừng như muốn mở tung ra. Tôi giật mình nhảy nhồm lên, trừng mắt nhìn về hướng cửa không một bóng người, trong khi Khởi Khởi nhào tới, trấn an :

— Chị sợ phải không ? Nhưng đừng lo, báo sáng nay có đăng là bão sắp thổi đến đấy !

Nói xong, quay người đi lên lầu. Tôi cũng không thể ngồi nơi phòng ăn trống trải này một mình được, nhất là sau trận gió kỳ quái ban nãy, khiến tôi có cảm giác như con quỷ đó đã vào phòng và đang bước theo Khởi Khởi, nên cũng vội vàng lên lầu.

Chia tay với Khởi Khởi trước cửa phòng, đôi mắt của anh nhìn tôi như có vẻ gì đặc biệt. Một chút khinh thường pha lẫn ngạo nghễ. Đóng cửa phòng lại, ngồi ở mép giường, bỗng tôi như sự nhớ lại, biết đâu chiếc bóng ban nãy không phải là Khởi Khởi vì cũng tóc dài, cũng áo choàng (áo Khởi Khởi mặc lúc này là chiếc áo ngủ dài). Anh của anh đã từng nhát tôi 1 lần, thì anh làm sao lại không dám nhát tôi một lần nữa chứ ? Chỉ cần giá một vài tiếng rên xiết, xong chạy ngay vào phòng sách giáo sư La Nghị, rồi bước qua phòng ăn trước tôi một bước, đoạn giả vờ như không hề biết gì cả là xong. Nhưng mà tại sao lại nhát tôi chứ ? Có mục đích gì chăng ? Khởi Khởi tình không giống anh thích đùa giỡn và châm chọc, thế thì lúc này chiếc

bóng tôi thấy có thật là của quỷ chăng ? Con quỷ treo cổ trên cành cây đó ?

Gió lại thổi tung cửa sổ, làm mát lạnh cả gáy. Khiến tôi rùng mình. Vội chạy ngay đến cái thềm thật chặt, xong phủ thêm tấm màn tôi nhảy lên giường tìm giấc ngủ, nhưng những câu chuyện ma quỷ ban nãy khiến tôi không cảm thấy buồn ngủ chút nào, cảm giác sợ sệt vẫn còn lảng vảng trong tim. Mờ mờ sử dụng ký Trung Quốc ra, lật phần sử cận đại, tôi đọc lớn :

— «Năm dân quốc thứ hai (1913), quốc hội được thành lập, chánh phủ được tổ chức, Ba Tây và các quốc gia khác thừa nhận Trung Hoa Dân Quốc, cũng trong năm này Tống Giáo Nhơn bị đâm tại nhà ga Thượng Hải...»

Vội tắt lấy ngọn đèn ở đầu giường, mồm tôi vẫn lầm rầm đọc những sự kiện lịch sử ở năm Dân Quốc thứ hai — Tống giáo Nhơn bị giết tại nhà ga Thượng Hải, Tống giáo Nhơn bị giết tại nhà ga ở Thượng Hải, bị giết ở nhà ga Thượng Hải...

Rồi mơ màng màng, hình như tôi đã vào giấc ngủ. Giấc ngủ đến một cách chẳng bình thường, tôi lăn qua, lăn lại, rồi bỗng thấy một đốm xe hỏa, thấy người đàn ông nằm trên vùng máu trong khi tôi đứng cạnh và bị một lớp người vây quanh la hét :

— Bắt lấy nó ! Bắt lấy nó ! Nó chính là kẻ giết người !

Rồi có người nắm lấy tôi, tôi vùng vẫy la to :

— Không ! Tôi không biết ông ta là ai cả ! Tôi không hề biết ông ta thật mà !

Bỗng nhiên, người đàn ông với gương mặt đầy máu ngồi nhôo dậy, trừng mắt nhìn tôi, đôi mắt lờ ra trông thật dễ sợ :

— Mi không biết ta thật à ? Ta là Tống Giáo Nhơn đây !

Tôi lăn qua, ôm chặt lấy mền đầu lắc nhanh— Tống Giáo Nhơn ? Tống Giáo Nhơn bị giết ở nhà ga Thượng Hải đó ư ? Trời ơi : Tôi biết mình đang trải qua cơn ác mộng. Cầu trời cho con được giấc ngủ yên lành ! Tôi vội đầu vào gối và lại tiếp tục ngủ.

Cơn ác mộng khác lại đến, tôi bỗng thấy mình có độc đi trong vùng tuyết băng hoang dã trên trời có rất nhiều mặt trăng, nhưng sao lại lạnh thế, gió lạnh mãi thổi vào gáy, trong lúc mãi miết đi, tôi đi mãi, đi mãi mà sao vẫn không ra khỏi được nơi hoang vu này ? Gió thổi mạnh làm tôi chợt ngã, chồm dậy, bỗng nhiên tôi thấy một cơn quỷ tóc dài chết treo, gương mặt trắng bệch, lưỡi le thật dài, trên cổ sợi thừng vẫn còn mắc ở đó... Nó càng lúc càng tiến đến gần, rồi thở phào vào mặt, khiến tôi phải trốn lánh, mặc dù vẫn mờ mờ hiểu rằng đây chỉ là giấc mộng, cố gắng thức dậy nhưng chẳng được. Rồi bỗng nhiên ách chụp được tôi, những ngón tay trơ xương đang sờ vào gáy khiến tôi vùng vẫy. Nhưng càng lúc, gương mặt cơn quỷ càng kề cận, thở phào những hơi lạnh giá vào mặt, vào

gáy tôi, bàn tay trơ xương lại sờ vào mặt, tôi hết hoảng, vùng vẫy hét to...

Rồi bỗng, những tiếng ầm ầm ! ầm ầm ! do khung cửa kính đập vào tường lọt vào tai. Tôi nhớ mình đã cài kỹ càng cửa sổ, thế thì gió nào thổi đến thế ? Giật mình, tôi choàng tỉnh.

Trước nhất, tôi cảm thấy có một bàn tay, một bàn tay thật đang xoa trên mặt trên cổ tôi, những ngón tay lạnh lẽo kia làm tôi trở mình, tiềm thức như đang bảo : — tôi chưa tỉnh hẳn mà nằm trong mộng...

Nhưng rồi lại nghe tiếng đập vào tường của cửa. Gió thổi phất vào mặt làm tôi giật mình. Cánh tay ! Phải, cánh tay ! Tôi cố gắng mở choàng mắt, trước tiên thấy cửa sổ vẫn mở và ánh trăng lơ lửng trên không, tôi lại quay đầu nhìn về phía đầu giường, tay chân tôi bỗng như lạnh cóng, máu như ngưng chảy. Một người đàn bà xoa tóc đang đưa tay sờ lấy cổ tôi ! Tôi nhắm chặt mắt lại, hét to.

Cánh tay kia rút lại, nhưng tôi vẫn hét không ngừng, ôm chặt chiếc mền, tiếng hét tôi rền vang trong đêm tối, càng khiến tôi lo sợ. Tôi càng la to hơn. Tiếp đó, có tiếng chân người xông vào phòng, rồi đèn bật sáng. Tôi mở choàng mắt ra, đầu tiên vẫn nhìn thấy người đàn bà xoa tóc đứng trước giường với chiếc áo ngủ trắng thêu hoa — đó là bà La Nghị, bà ta đang đứng thẳng nơi đầu giường mắt nhìn tôi với nét sợ sệt, có lẽ vì tiếng la của tôi quá lớn.

— Chuyện gì thế ? Lại xảy ra chuyện gì nữa thế ?

Người xông vào phòng lúc này là Từ Trung Đan, hẳn mặc chiếc áo ngủ đứng giữa phòng, vẻ hoảng hốt vẫn còn in trên mặt. Một lúc sau, tôi lại nghe nhiều tiếng chân bước loạn ngoài hành lang tất cả mọi người đều bước vào phòng, gồm có : Giáo sư La Nghị, Hạo Hạo, Khởi Khởi và sau đó là Mạc Bình. Tất cả mọi người đều hoảng hốt hỏi :

— Chuyện gì thế ? Có sao không ?

Giáo sư La Nghị thở đầu vô hét :

— Ưc My, bộ em điên rồi hử ?

Tôi ngồi dậy, run run ôm chặt lấy mền, vừa qua khỏi cơn kinh hoàng, lại nghe tiếng hét của giáo sư một cách vô cớ, vừa giận oan ức, nước mắt từ khoang chảy quanh, chưa trấn áp được sự run rẩy, vừa khóc tôi vừa nói :

— Bác Nghị, sao bác nhất châu sợ làm chi ? Ở nhà này ai cũng muốn nhát tôi cả...

Nghĩ đến chiếc bóng đen trong vườn và lần nhát ma của Hạo Hạo, tôi tiếp— Tất cả mọi người trong nhà này, ai cũng ăn hiếp tôi, cũng xem tôi như một trò đùa nghịch cả ! Tôi úp mặt vào tay nức nở khóc :

— Hừ, chuyện gì nữa vậy ? Ai ăn hiếp em đâu ? Giáo sư La Nghị bực bội gát.

— Xin giáo sư hãy chậm rãi hỏi cô ta, có lẽ chuyện gì đã làm cô ấy sợ. Trung Đan nói xong han đến cạnh giường. Tôi ngước mặt lên, đôi mắt

thành khăn và tôi nghiệp của hắn đang nhìn lấy tôi, rồi hắn lại đưa tay đặt lên vai tôi, bàn tay thật ấm áp khiến cho sự run rẩy của tôi ngưng hẳn. Hắn nhỏ nhẹ hỏi :

— Ưc My ? Có phải cô vừa trải qua cơn ác mộng không ?

Tôi nhìn bà Nghị, xong cúi đầu xuống :

Tại bác Nghị làm tôi giật mình. Tôi... tôi... không ngờ nửa khuya bà ấy lại đến đứng ở đầu giường tôi.

Tôi bắt đầu lấy lại bình tĩnh, việc làm chấn động mọi người lúc này làm tôi sượng sùng.

— Xin lỗi tất cả mọi người, tôi đã làm cho cả nhà hoảng hốt.

— Thôi được rồi, giáo sư La Nghị ôn hòa nói — Em Nhã Trúc, em ở đây làm gì thế ?

— Tôi... Bà Nghị có vẻ ngại ngùng, ngược đời mắt đẹp và to lên nhìn giáo sư La Nghị rồi lại nhìn tôi nói—Tôi chỉ đến thăm xem Ưc My có đắp chăn hay không thế thôi.

Tôi chăm chú nhìn bà Nghị, những sợi lông mi cong vút trong đôi mắt sâu hoắm kia, có thật tình muốn chăm sóc tôi không ? Làm sao có thể tin được ? Những sợi lông mi trên mắt bà khẽ chớp. khiến tôi nhận thấy vẻ thành khẩn và ngay thật của bà. Trong một lúc, đôi mắt ấy phân trần như trẻ thơ, bà nói :

— Bác chẳng có ý nhát em, Ưc My, bác chẳng bao giờ có ý đó cả.

Tôi cảm thấy gương ngừng khó tả, lí nhí trong miệng, tôi nói :

— Vâng, chỉ tại con không phải... Con... Không nhìn cho rõ ràng lại là lớn lên, thật... con mắc cỡ quá !

— Thôi được rồi, không có chuyện gì cả chứ ? Giáo sư La Nghị choàng vai bà vợ—Thế chúng mình về nhé Nhã Trúc.

Bà Nghị có vẻ ái ngại như tôi, tựa vào chồng bà hối tiếc :

— Anh Nghị, em thật ân hận !

— Thôi đừng nghĩ tới nữa, hãy coi như không có chuyện gì xảy ra cả.

Ông bà Nghị ra ngoài cả rồi. Hạo Hạo bước đến, đôi mắt mở lớn nhìn tôi với nụ cười tinh quái. Nhìn hắn tôi biết hắn rất vui sướng khi thấy tôi sợ muốn chết, đứng cạnh giường, hắn đưa tay vuốt mái tóc rối của tôi, cười nói :

— Ưc My, bộ cô cũng sợ nữa sao ?

Tôi trề môi — Sự lo sợ là phản ứng tự nhiên của con người. Giữa khuya mà bỗng bắt gặp một bàn tay bò trên mặt, ai lại không sợ. Đó là chưa nói ngôi nhà của anh thuộc vào loại... Nói tới đây tôi ngưng bặt.

— Loại nhà ma phải không ? Khởi Khởi chêm mồm vào — Thế tại sao chỉ không tin có ma mà lại sợ ma ?

Tôi lải nhải :

— Có trời mà biết ! Nhưng mà đôi lúc người ta còn đáng sợ hơn ma quỷ.

Từ Trung Đan quay người lại nhìn, tôi nghĩ có lẽ chỉ có gã là nghe rõ câu tôi nói, vì đôi mắt kia ra chiều tư lự tìm hiểu. Trong lúc Hạo Hạo cúi xuống nhìn tôi cười an ủi, nụ cười của hắn bây giờ đã mất hết vẻ trêu chọc, hắn vỗ nhẹ lên cánh tay để trên mền của tôi, rồi lấy giọng đàn anh nói :

— Thôi ngủ yên đi, đừng tưởng ma tưởng quỷ nữa, để mai sáng tôi đi mua ông thần trừ tà Chung Cửu cho là cô sẽ đánh một giấc đến sáng !

Tôi cười như bị nhột, Hạo Hạo sung sướng.

— Rốt cuộc rồi cũng thấy cô cười, nụ cười của cô đẹp lắm. Anh có đồng ý không Trung Đan ?

Hắn nháy mắt nhìn Trung Đan, Trung Đan nhìn lại với tia mắt không thân thiện lắm.

Tôi nghe có tiếng người tăng hắng, quay sang. Khởi Khởi đang bước ra khỏi phòng. Mặc Bình cũng rút lui lúc nào không hay. Trong phòng, Trung Đan nhìn Hạo Hạo xong quay sang nhìn tôi rồi từ tốn nói :

— Ngủ ngon nhé Ưc My ! Trời sắp sáng rồi đấy !

Rồi quay sang Hạo Hạo với đôi mắt khiêu khích :

— Còn anh thì sao ? Nếu thích chúng ta chăm bành cả phê đánh vãi vẩn cờ chơi, được không ? Đến phòng tôi đánh luôn đến sáng nhé ?

— Đánh bài chim à ? Hạo Hạo thích chí.

— Được.

— Chịu ngay !

Hai người cùng bước ra khỏi phòng, đây là hai tay kỳ phùng địch thủ trên bàn cờ. Ra đến cửa Trung Đan lại thò đầu vào, chăm chú nhìn tôi, đoạn chậm rãi :

— Thôi chào cô, Ưc My. Nếu tôi là cô, tốt nhất trước khi ngủ nên cài cửa cẩn thận.

— Bộ anh tưởng nhà tôi có kẻ trộm. có thể bắt cóc Ưc My được sao mà anh nói thế ? Hạo Hạo hênh mũi lên nói.

— Tôi làm sao biết được ? Tiếng của Trung Đan vọng lại.

Đợi đến khi họ đã đi xa, tôi cài cửa lại, Tiếp tục ngồi trên giường, hai tay ôm lấy gối, tư lự nhìn ánh trăng bên ngoài khu vườn hoa. Biết rằng đêm nay tôi sẽ không thể nào ngủ được nữa.

oOo

Sáng hôm sau thức dậy, Trung Đan vác bộ mặt phờ phạc đến đây, ngồi một lúc, một mỗi đưa tay lên xoa cổ, xem gã không có một chút tinh thần nào cả.

— Không khoẻ lắm à ? Tôi hỏi.

— Đánh cờ nhức mỏi cả tay chân.

— Thế ăn hay thua ?

— Bàn đầu Hạo Hạo thua, bàn thứ hai tôi thua, bàn thứ ba thì hoà.

— Thế mấy anh đánh ăn gì vậy ?

Hắn ngẩng lên nhìn tôi, sau đó cúi đầu xuống lật sách nói :

— Chúng tôi đánh với nhau không thể nói ai thua ai thắng được. Còn nếu hỏi đánh ăn cái gì, thì tôi xin thưa, chẳng qua chỉ để hạ nhau chơi cho vui.

— Thế hai người không ưa nhau à ? Anh không thích Hạo Hạo sao ?

— Vậy cô thích hắn không ? Hắn hỏi ngược lại.

Tôi thành thật : — Tôi thích lắm chứ ! nhất là về bất cần của hắn với những lý luận lạ lùng. Gần hắn, anh sẽ không bao giờ biết buồn vì hắn rất lạnh trí.

— Đúng vậy ! Hắn hơi lạc giọng — Hắn thông minh thật. Rồi đưa tay tựa cằm. Trung Đan nhìn tôi một lúc nói — Bây giờ cho tôi biết rõ chuyện gì đã xảy ra đêm qua đi Ưc My.

Tôi nhìn hắn, rồi đem chuyện từ việc bách bộ trong vườn cây, bóng đèn, tiếng than van và những câu chuyện của Khởi Khởi, rồi giữa khuya tiếng động của cửa, gió, cánh tay lạnh lùng sờ mặt, giấc mơ, kể cả tiếng la hét thất nhất đều kể ra hết. Hắn chăm chú nghe, mãi đến khi tôi dứt tiếng, hắn lại suy nghĩ một lúc đoạn ngẩng đầu lên :

— Ưc My, cô phải biết rằng, trước nhất thế gian này không có ma quỷ, thứ hai bất cứ việc gì cũng đều phải có cách giải thích hợp lý. Vì vậy theo tôi nghĩ, bóng đèn và tiếng than trong vườn cây chẳng qua là do cô tưởng tượng ra mà thôi. Riêng về việc bác gái vào phòng cô có lẽ là có liên quan đến bệnh của bà ấy... Hắn chau mày trầm tư, như có một cái gì làm cho việc suy tư bị bế tắc khiến gã ngồi không yên. Một lúc, hắn cắn môi nói : — Dù sao đi nữa Ưc My, từ rày sắp lên cô cũng nên cài cửa lại trước khi đi ngủ.

Tôi chẳng yên tâm, lo lắng hỏi :

— Trung Đan, anh nghi ngờ điều gì chẳng ?

Hắn cười, cố ý làm ra vẻ như chẳng mảy may để ý — Tôi ? Không nghi ngờ điều chi cả, gia đình này quá đơn thuần, có cũng thế, thì tôi làm sao nghi ngờ cho được. Thôi, bây giờ chúng ta bắt đầu vào bài học nhé.

Trung Đan mở quyển Anh văn ra, bỗng có một miếng gì rơi xuống, tôi nhìn theo thì ra là cánh hoa lam «Đừng quên tôi» đã khô tàn, tôi tho tay ra lượm lên, chăm chú ngắm lấy cánh hoa ép mỏng tinh, đoạn chậm rãi nói :

— Hoa đẹp quá đẹp như chủ nhân của hoa.

— Có thật không ? Trung Đan hỏi, hắn đưa tay sang lấy cánh hoa, tôi giật lại, hắn chụp lấy hoa lần tay tôi, cánh tay ấm và mạnh mẽ bóp chặt làm đau cả tay tôi. Đôi mắt nhiệt thành và say đắm của hắn không rời tôi—Em thương ca ngợi Hạo Hạo nhanh trí, nhưng tôi lại nhanh trí hơn hắn nhiều. Em có biết bây giờ tôi đang nghĩ gì chẳng ?

Tim đập mạnh. Tôi hỏi—Anh đang nghĩ gì ?

— Muốn hôn em !

Rồi đầu hắn chồm sang, thân tôi bị xiết chặt trong lòng Trung Đan, trong một giây phút mê mị lạ

lùng... Sau đó, mở choàng mắt ra, tôi chỉ thấy những cánh hoa bị bóp nát trong đôi tay chúng tôi đang tả tơi rơi đầy trên mặt đất.

8

Chuối ngày kể tiếp, cuộc sống rối loạn hẳn lên. Vì đã lâu, tình cảm tôi như chú mèo con yên ngủ, bây giờ lại thức giấc. Mỗi buổi sáng thức dậy với một cảm giác mơ màng, đêm đến lại thiếp đi với tình cảm lâng lâng.

Ban ngày, tâm thần ngơ ngẩn. Ban đêm mộng mơ, Mỗi ngày nhìn vào kính, lúc nào cũng thấy đôi má ửng hồng với đôi mắt như đắm đuối say mê. Tôi đã biết chuyện gì đã xảy ra, vì trên từng lỗ chân lông tôi lúc nào cũng như đang thì thảo, lập đi lập lại hai chữ : Tình yêu, Tình yêu !

Sống trong tình cảm đó, lại phải học mỗi ngày với Trung Đan khiến tôi thấy nó có vẻ làm sao ấy. Mỗi buổi sáng, tôi hồi hộp chờ đợi tiếng gõ cửa, rồi trong một thoáng khi Trung Đan bước vào, tôi ngẩn đầu lên mở to mắt chăm chú nhìn chàng mở tập vở mở muốn biết chàng sẽ làm cách nào tự khắc phục chính mình, để đóng trọn vai trò của một ông giáo. Khi Trung Đan giảng bài, đôi lúc tôi như đánh mất chính mình, tay vào cằm, thần thờ nhìn khuôn mặt của chàng. Trung Đan để sách bút xuống chau mày ngắm tôi; một cách ngạc nhiên :

— Trời ơi ! Ưc My, sao em dễ thương quá vậy ?

Sách vở bắt đầu bỏ rơi một bên, bút lần trên đất, còn giấy thì mặc gió thổi bay. Trong khi mắt anh trong mắt tôi, môi anh lướt qua cổ qua mặt, còn những ngón tay vuốt nhẹ trên mũi, giọng êm nhẹ như ru :

— Em có chiếc mũi nhỏ như đuôi chim, đôi mắt to như mèo, nhưng đôi mày em quá xạm không đẹp lắm. Mái tóc ngắn ngỗ ngáo quá, lúc nào cũng muốn bít cả trán, tai em không mềm, da em không trắng, tóm lại anh biết em không đẹp, nhưng em có duyên và dễ thương làm sao !

Rồi môi Trung Đan kề cận tai tôi, giọng ngây ngô như trẻ nhỏ :

— Em có muốn nghe anh thổ lộ cho biết một chuyện bí mật chẳng ?

Tôi gật đầu :

— Muốn.

— Thế thì nghe đây nhé. Chàng cố ý làm ra vẻ hồi hộp — Có người muốn ăn thịt em !

— Ai ?

— Anh nè !

— Tại sao ?

— Vì anh sợ kẻ khác cướp mất em !

— Ai cướp ?

(CÒN TIẾP)

MỘT VÒNG THẾ GIỚI

TÀI CHÁNH Đế quốc Dollar

Mỗi năm người Mỹ bỏ ra 45 tỷ Mỹ kim mua hàng của các nước về cho dân Mỹ xài. Nào là xe hơi Nhật, Đức, máy chụp hình Đức và Nhật, đồng hồ Thụy Sĩ, áo len Áo Lê, rượu whisky Tô cách Lan v.v... Phải nói là dân Mỹ rất sướng, tha hồ xài đồ ngoại quốc, trả bằng Mỹ kim ai ai cũng hoan hỷ nhận.

Ngoài ra, dân Mỹ đi du lịch khắp thế giới, mỗi năm có khoảng 4 triệu người hoặc đi ngoại quốc du hí, nghỉ hè hoặc ra sống ở nước ngoài. Họ cũng chi tiêu hàng chục tỷ Mỹ kim.

Cuối cùng, Mỹ kim còn chảy ra khỏi nước Mỹ bằng con đường làm ăn. Các công ty, xí nghiệp của Mỹ bỏ vốn vào dựng cơ sở ngoại quốc kiếm lời. Trong số 200 đại xí nghiệp ở Mỹ thì có 80 xí nghiệp dành hơn một phần tư số thương vụ ở ngoại quốc.

Mỹ kim cứ từ nước Mỹ chảy đều đều ra ngoại quốc, và các nước cũng hoan hỷ nhận. Họ sẽ dùng Mỹ kim đó như một thứ tiền quốc tế để buôn bán với nhau.

Các nước trao đổi, dự trữ loại tiền quốc tế này, một cách an toàn vì Mỹ kim đã được bảo đảm bằng

vàng. Theo thỏa ước ký từ năm 1944 ở Bretton Woods, Hoa Kỳ, cứ 35 Mỹ kim đem lại đổi cho ngân khố Hoa Kỳ, thì được một ounce (ounce) vàng. Thỏa ước đó được 118 nước thuộc quỹ tiền tệ quốc tế (IMF: International Monetary Fund) ký kết. Thỏa ước này xây dựng nên tòa nhà Tiền Tệ Quốc Tế, mà cột trụ là Mỹ kim, nền móng là vàng.

Trong tháng tám vừa rồi, ông Nixon đã đưa ra một nhát, làm cây cột trụ không còn dính trên nền móng đó nữa. Trong số các biện pháp tài chính của Nixon, hai biện pháp làm cả thế giới cũng chơi với.

— Thứ nhất, ngưng không nhận Mỹ kim để đổi lấy vàng nữa.

— Thứ hai, tăng thuế nhập cảng thêm 10 phần trăm.

Biện pháp thứ nhất làm cho đồng Mỹ kim hết được vàng bảo đảm. Sở dĩ ông Nixon phải quyết định vậy, vì hiện nay số Mỹ kim lưu hành ở ngoại quốc lên tới 47,7 tỷ bạc. Trong khi đó số vàng và ngoại tệ dự trữ trong kho của Mỹ chỉ có 13,5 tỷ mà thôi.

Tình trạng tài chánh nước Mỹ giống như một anh nhà giàu sắp phá sản: tiêu xài dư quá, số nợ gấp ba lần số vốn còn trong nhà. Chỉ cần một nước Đức hay Nhật mang Mỹ kim dự trữ của họ sang bắt Mỹ đổi vàng cho, cũng đủ làm ngân khố Mỹ cạn sạch!

Biện pháp của Nixon là một lối «vô nợ».

Áp lực

Ông Nixon đã đưa ra quyết định trên vì mức khiếm hụt của cán cân chi phó Mỹ đã tới mức báo động.

Theo nguyên tắc, số tiền do một nước chi ra phải ngang với số thâu vào, thì cán cân chi phó thăng bằng.

Từ 10 năm nay Mỹ luôn luôn chi ra nhiều hơn số thâu vào, chỉ có ba năm là không bị khiếm hụt. Năm ngoài Mỹ bị khiếm hụt 10,7 tỷ. Năm nay, riêng trong 6 tháng đầu mức khiếm hụt đã tới 11,6 tỷ. Theo đà đó, tới cuối năm 1971 mức khiếm hụt sẽ tới 23,2 tỷ Mỹ kim.

Trước tình trạng đó, các nước không còn tin tưởng vào đồng Mỹ kim nữa, và đồng bạc xanh này càng ngày càng xuống giá.

Nhân viên của quỹ tiền tệ Quốc tế IMF đã yêu cầu chánh phủ Mỹ hạ giá đồng Mỹ kim bằng cách tăng giá vàng lên 35 dollars một Ounce.

Nhưng nếu Mỹ làm như vậy, các nước sản xuất vàng như Nam Phi, Nga sẽ lợi vô kể.

Vì vậy Nixon bướng bỉnh không chịu hạ giá Mỹ kim. Biện pháp thứ hai của ông, tăng thuế xuất cảng, nhằm bắt một số nước tăng giá tiền của họ.

Bạn sẽ hỏi: Mỹ hạ giá đồng dollar, hay nước khác tăng giá tiền của họ thì kết quả khác nhau chỗ nào?

Khác nhau ở chỗ: nếu Mỹ hạ giá dollar thì tiền Mỹ xuống giá so với tất cả các loại tiền. Còn như mỗi nước nào đó tăng giá tiền của họ, thì tiền Mỹ chỉ xuống giá so với nước đó thôi.

Vào tháng 5 năm nay, các nước Âu Châu đã phải tăng giá tiền của họ so với Mỹ kim: Áo, Thụy Sĩ, Đức, Hòa Lan, Bỉ. Riêng ba nước Đức, Hòa Lan, Bỉ, thay vì định một giá tăng chính thức, họ chấp nhận một hối suất nổi, nghĩa là để cho giá trao đổi với Mỹ kim lên xuống tùy theo thị trường lên xuống.

Bướng bỉnh trước áp lực của Mỹ, Nhật vẫn không chịu tăng giá đồng Yen của họ, với hối suất 360 Yen an một Mỹ kim.

Nhưng đòn tài chánh vừa qua của Nixon đã khiến Nhật chịu không

thần. Và trong tuần trước, Nhật cũng phải bỏ hối suất 360 Yen và chấp nhận một hối suất nổi nữa.

NGOẠI GIAO Trận Trân châu Cảng mới

Vì Nhật là quốc gia sẽ bị ảnh hưởng nặng nề của quyết định mới của ông Nixon, nên trước khi ban bố quyết định này, chánh phủ Mỹ đã báo cho Thủ tướng Nhật Eisaku Sato biết... trước 10 phút.

Trước 10 phút là khá. Vì tháng trước, khi Nixon loan báo về chuyển đi Bắc Kinh, tương lai của ông Sato chỉ được báo trước có 3 phút.

Hiện nay Mỹ mua 30% số hàng xuất cảng của Nhật nên biện pháp tăng thuế nhập cảng 100% của Nixon khiến Nhật Bản lao đao.

Năm 1941 Nhật bắt thần tấn công Mỹ ở Trân châu Cảng. Năm nay Mỹ đã bắt thần tấn công Nhật về kinh tế!

Tổng số hàng Nhật bán sang Mỹ khoảng 7,2 tỷ, sẽ bị giảm bớt chừng 1,4 tỷ trong năm nay. Các công ty lớn ở Nhật đều bị ảnh hưởng. Ngay sau khi Nixon đưa biện pháp mới ra, giá chứng khoán, biểu thị giá trị của cổ phần các công ty, đã sụt xuống gần 20% ở Đông Kinh.

Thị trường hối đoái ở Đông Kinh cũng vậy. Trong khi ở Âu Châu, ngân hàng các nước đã đóng cửa không nhận Mỹ kim, thì ngân hàng Nhật vẫn tiếp tục cho đổi. Hành động đó đã bị nhà báo Asahi coi là tự sát kiểu Kamikaze. Người ta đổ xô đem dollar đổi lấy đồng Yen và tới cuối tuần thì ngân hàng Nhật đã nhận 3 tỷ Mỹ kim. Tuần lễ sau đó, chánh phủ Nhật phải quyết định cho đồng Yen nổi, nghĩa là bãi bỏ hối suất chẵn thừ 360 Yen một Mỹ kim. Giá đồng Yen từ nay được định theo thị trường và giá tăng khoảng 5 phần trăm so với giá chính thức.

Hành động của chánh phủ Mỹ nhằm áp lực để Nhật tăng giá đồng Yen, do đó hàng Nhật bán sang Mỹ sẽ đắt hơn. Từ bao năm nay các xí nghiệp Nhật có chính sách bán hàng cho dân chúng Nhật thì thật mắc, trong khi đem xuất cảng thì bán hạ để cạnh tranh với các nước. Chính hàng Mỹ cũng bị cạnh tranh ngay trên đất Mỹ. Vì vậy, sau khi Nixon tăng 10 phần trăm thuế nhập cảng, các xí nghiệp Mỹ đều hoan nghênh. Công ty hóa phẩm vĩ đại Dow Jones, hiện bán 40 phần trăm số hàng ra ngoại quốc, đã đánh điện ca ngợi Nixon «chúng tôi hành động về ông ta».

Nhưng chính phủ Nhật thì chặc chặc bị đau. Các nhân thủ tướng Sato, chặc không thể cầm quyền qua một năm nữa. Nhưng chánh phủ kể vì ông Sato liệu có phải nhún với Mỹ không cũng không chắc. Và nên ngoại giao giữa Mỹ và Nhật đang bị đe dọa lung củng.

Tương quan ngoại giao đó phải được đặt trong khung cảnh toàn thế Á Châu.

Trong lúc TC luôn luôn đã kích nước Nhật, tổ cáo Nhật muốn phục hồi chế độ quân phiệt, thì Mỹ đã ngầm ngầm bắt tay TC, qua mặt cả Nhật.

Tại Á Đông chỉ có 2 cường quốc TC và Nhật. TC thì bành trướng thế lực về chính trị, còn Nhật tìm qua ngả kinh tế. Hai quốc gia có mối liên lạc đôi bên khó lòng đi cùng đường với nhau.

Trong khi đó Nga sô và Ấn đã ký kết hiệp ước bảo vệ lẫn nhau, rõ ràng là bao vây TC. Còn Nhật thì vẫn gia tăng liên kết với Đài loan và Đại Hàn.

Rút cục thì đế quốc Dollar vẫn mạnh, dù sức bắt cả hai tay! năm Nhật bằng kinh tế và bắt tay với cả Nga lẫn Tàu bằng chánh trị!

MỀ TÂY CƠ Cuộc vượt ngục tối tân!

«Đúng là CIA tổ chức 10 người ta phải kêu lên, sau khi tên tù David Kaplan, 44 tuổi, vừa thoát khỏi nhà giam ở Mê tây Cơ bằng một cú vượt ngục có thể coi là được tổ chức tối hảo giữa thế kỷ 20 này!»

Nhà tù Santa Marta Acapulco có 136 lính gác chờ đầu phải ít. Buổi tối hôm đó các lính gác chú ý vào coi xi nê. Hai năm nay mới có một lần chiếu xi nê trong nhà tù này cho lính coi. Chỉ có 5 ông lính còn ở ngoài các vọng gác quanh trại.

Bỗng lúc đó có một chiếc trực thăng bay tới, sơn màu xanh và trắng, màu quen thuộc của những chiếc trực thăng do Bộ Tư Pháp Mê tây Cơ vốn sử dụng, chiếc trực thăng sa xuống tận trong sân nhà tù. Các ông lính gác đoán rằng chắc có một thượng quan của giới Dùi Cuỉ nào bắt thần đến riêng đây!

Trực thăng vừa đầu, hai tù nhân nấp sẵn một nơi, vọt chạy ra leo lên. Trực thăng bốc lên thật nhanh. Lính không kịp bắn một phát đạn nào cả. Tất cả câu chuyện diễn ra trong vòng hai phút!

Hai tù nhân trốn thoát ở gian phòng số 10, một tên là David Kaplan, người Mỹ, người kia là Carlos Antonio C. Castro, người Venezuela.

Chính me sô Kaplan mới là tay vượt ngục chính. Hắn đang thọ hình cái án tù 30 năm trong nhà ngục canh phòng cẩn mật nhất xứ Mê tây Cơ này.

Mười năm trước, sau khi CIA Mỹ thất bại trong vụ Đổ Bô Vịnh Con Heo định lật đổ Castro, Kaplan bị trục xuất ở Tây Ban Nha, đưa về Mê tây Cơ vì bị truy tố về tội sát nhân. Người bị hắn giết là Louis Vidal, người ta nghi Kaplan là nhân viên tình báo Mỹ CIA và hắn đã giết Vidal một người cộng

tác của hắn, để ngăn chặn một vụ bán súng lậu, trị giá 140 ngàn Mỹ kim, từ Mỹ Tây Cơ sang các xứ Trung Mỹ để gây loạn.

Khi ra tòa, Kaplan đã khai là xác chết không phải là Louis Vidal, mà chính là tên Vidal này đã dàn cảnh cái chết của hắn để trốn, sau khi bị khám phá buôn lậu bạch phiến.

Hai năm sau đó, vào 1964, một tổ chức do người chủ của Kaplan lập nên, tên JM Kaplan Fund bị quốc hội Mỹ điều tra và tố là tổ chức của CIA nhằm cung cấp vũ khí xuống các xứ Nam Mỹ.

Ngày nay thì ai cũng cho là chỉ có CIA mới đủ sức tổ chức cuộc vượt ngục tối tân và tốn kém của Kaplan.

Chiếc trực thăng sau khi sà xuống chộp 2 tù nhân lên, đã bay tới một nơi cách thủ đô Mexico khoảng 150 cây số về phía Bắc. Người lái trực thăng, được biết có tên là Harvey Orville Dayle, 1 người Mỹ. Hai tù nhân được chuyển sang một máy bay nhỏ hiệu Cessna.

Chiếc Cessna bay tới phi trường La Pesca, có 2 phi cơ chờ sẵn. Sau đó cảnh sát Mỹ tây Cơ cho biết tên tù Castro được đưa qua xứ Guatemala, còn Kaplan bay về phía Texas rồi sang California! Chiếc trực thăng và chiếc Cessna đã được mua trước ở Mỹ giá 100 ngàn Mỹ kim.

Hiện cảnh sát Mỹ FBI cũng đang tìm kiếm tên tù vượt ngục này. Trong khi đó thì cơ quan CIA quả quyết Kaplan không làm việc cho họ. Theo nhân viên CIA thì 1 tổ chức bí mật, thuộc đảng Mafia, đã giải thoát cho tù nhân này. Và Kaplan chính là đảng viên Mafia, chuyên buôn lậu ma túy.

Bữa trước hôm xảy ra cuộc vượt ngục, hai bà vợ của các tù nhân vào thăm chồng. Một người Mỹ nào đó đi theo, đã tới tận phòng số 10 và có quan sát cái sân nhà tù. Kaplan đã có vợ xinh đẹp làm nghề kiểu mẫu ở Nữ Ước, nhưng lại đã cưới một vợ mới người Mỹ Tây Cơ dù chưa ly dị vợ cũ. Đó là phương cách duy nhất để hạn được phép có người vào thăm nuôi trong tù.

Sau khi Kaplan vượt ngục, 136 lính gác đều bị hỏi cung. Bộ trưởng tư pháp Mỹ Tây Cơ bị đòi phải từ chức.

Câu chuyện vượt ngục này đang đem quay thành phim, còn ly kỳ hơn cả chuyện gián điệp James Bond!

ĐẢO CHÁNH

Lần thứ 184 trong 146 năm

Với diện tích gần gấp 7 lần miền Nam VN và dân số 4 triệu người, xứ Bolivia nằm giữa Nam Mỹ xứng đáng được suy tôn là kỷ lục về đảo chánh.

Đó cũng là xứ bị Tây Ban Nha biến thành thuộc địa sớm nhất (1532) và giành được độc lập trễ nhất. Trên đầu từ 1809, đến 1825 nước Cộng Hòa Bolivia được thành lập, lấy tên của nhà cách mạng trứ danh Bolivar. Sau khi độc lập, Bolivia vẫn còn bị các xứ lân cận xâm chiếm đất đai!

Suốt 146 năm qua, Bolivia đã xảy ra khoảng 200 cuộc cách mạng trong đó có 184 lần thay đổi chánh quyền. Năm 1967 Bolivia nổi tiếng một lần nữa vì chính tại xứ này, lãnh tụ Ju kích Cộng Sản Che Guevara, vua sách động ở châu Mỹ La Tinh, đã bị CIA hạ sát.

Cuộc đảo chánh sau cùng mới xảy ra trong tháng 8 vừa qua, tiếp theo cuộc đảo chánh tháng 10 năm ngoái!

Năm ngoái ở Bolivia xảy ra một vụ đảo chánh kép: Hội đồng quân nhân khuyển hữu đang tìm cách hạ bệ ông Tổng Thống thì tương Juan Josi Torres, 50 tuổi, với sự ủng hộ của không quân, đã tới chiếm dinh Tổng Thống. Quân đội Bolivia có 10 ngàn người.

Sau khi nắm quyền tương Torres đã áp dụng một chính sách khuyển tả. Thợ mỏ được tăng lương, công ty đường bị quốc hữu hóa một phần, một số chủ mỏ Mỹ bị trục xuất, và Torres đã cho lập quốc hội với 60 phần trăm số ghế thuộc các nghiệp đoàn lao động.

Tháng trước, Tướng Torres bắt giam 40 người cả quân sự lẫn dân sự vì khám phá có âm mưu

đảo chính. Phe đối lập khuyển hữu đã tổ chức biểu tình ở thành phố Santa Cruz Cảnh sát dân chào và 2 người bị chết. Phe biểu tình chiếm đài phát thanh, hào dân chúng nổi dậy «ngan đất nước khỏi lọt vào tay Cộng Sản». Trong mấy giờ, quân đội ở 9 thành phố khác theo về phe nổi dậy. Ở thủ đô La Paz, xe thiết giáp của phe đảo chính chiếm dinh Tổng Thống, Tướng Torres bỏ chạy, các đơn vị theo ông phải đầu hàng.

Chờ coi, bao giờ lại có đảo chính nữa. Hiện nay chắc một chính phủ khuyển hữu và thân Mỹ sẽ cầm quyền ở Bolivia. Bên cạnh xứ này, nước Chili hiện do một ông Tổng thống Mác xít cai trị và đó là một cái gai nhọn ngay dưới nách Hoa Kỳ.

KHOA HỌC

Coi chừng! Năm nay động đất!

Các học sinh lớp sáu (đệ thất) đã biết rằng trái đất tự xoay quanh một trục tưởng tượng và một đầu cái trục này luôn luôn hướng về sao Bắc Đẩu, hướng đó là phương Bắc.

Sự thực là trong khi trái đất bay trong quỹ đạo, trục của trái đất không hướng về 1 nơi, mà hơi giao động. Hình ảnh này giống như trục con vụ (con quay) giao động khi con vụ đang quay chậm lại.

Vì vậy bắc cực của địa cầu không phải luôn luôn hướng về phía bắc địa dư, mà về một đường vòng chung quanh hướng bắc chính đó. Người trần mắt thịt không thể cảm thấy sự giao động này, mà chỉ có các nhà thiên văn, đo lường bằng máy móc tinh vi. Các nhà khoa học đã đo được sự giao động của bắc cực có lúc xa tới đa là 27 thước.

Gần đây, một khám phá mới được đưa ra. Đó là sự tương ứng giữa các vụ động đất và sự giao động của trục trái đất.

Trong 71 năm qua các khoa học

gia đã ghi lại sự giao động này từng ngày một. Họ nhận ra rằng cứ cách 7 năm, bắc cực lại giao động tới mức tối đa một lần. Thường thường trục trái đất cứ giao động từ từ, nhưng có lúc nó đột ngột giao động thật mạnh. Người ta nhận thấy những lần giao động mạnh đó tương ứng với những lần xảy ra động đất lớn.

Những năm có động đất lớn trong thời gian qua là 1950 - 1957, 1964 và đó cũng là những năm trục trái đất giao động mạnh nhất.

Giáo sư Charles A. Whitten một nhà địa thái học (geodesist) thuộc viện nghiên cứu Hải Dương và Khí Quyển bên Mỹ, đã tiên đoán rằng năm 1971 này sẽ có động đất lớn. Từ đầu năm 71 đến tháng 7 vừa qua, năng lượng phát ra do các cuộc động đất đã vượt hẳn các năm trước từ 1964 đến nay. Giáo sư Whitten đã quả quyết một sự liên hệ rõ rệt giữa các vụ động đất và sự giao động của trục trái đất.

Nhưng sự liên hệ đó thế nào? Vì có động đất mà trục trái đất giao động hay ngược lại?

Điều đó, các nhà khoa học chưa thể trả lời. Họ còn chờ các dữ kiện đầy đủ hơn. Trong tháng 9-71 này, một chương trình quốc tế phối hợp các vệ tinh nhân tạo và các đài quan sát quốc tế sẽ bắt đầu nghiên cứu kỹ vấn đề đó. Bốn mươi đài quan sát với các tia sáng laser và vệ tinh nhân tạo sẽ đo lường rất tỉ mỉ.

Nếu khoa học tìm ra được tương quan nhân quả rõ ràng của 2 hiện tượng động đất và trục trái đất giao động, hy vọng nhân loại sẽ biết trước và đề phòng các vụ động đất lớn.

DU LỊCH

Du khách Mỹ xuống giá

Hàng triệu người Mỹ đi du lịch mỗi năm. Khap thế giới niềm nở chào đón họ, không phải vì người

Mỹ dễ thương, phôi bỏ, mà vì dân Mỹ chi tiền, lại là tiền Mỹ kim.

Nhưng trong tháng vừa qua, du khách Mỹ xuống giá dữ dội, vì đồng Mỹ kim xuống giá.

Ở Ba Lê, một người hành khất trước cửa nhà thờ Thánh Tâm đã trưng một biểu ngữ nhỏ: «Không nhận Mỹ kim nữa» ở Uganda, xứ sản ban Bên Phi Châu, một Mỹ kim xuống giá một nửa, đổi được có 5 shilling theo giá chợ đen. Ở Zurich, Thụy sĩ, giới chi em ta cũng nghiên cứu về tình hình tại châu quốc Tê và chỉ chịu tính mỗi mỹ kim ra 3 đồng francs thay vì 4,08 đồng.

Tại Luân Đôn, giá chính thức mỗi bảng Anh là 2,43 mỹ kim. Nhưng khách sạn London Hilton đổi du khách, Mỹ trả 2,75 mỹ kim một bảng. Một số khách sạn nhỏ đổi những 3 MK. Khắp thế giới, đồng mỹ kim đều xuống giá, nhiều nhà buôn không chịu nhận mỹ kim vì không biết rằng trong mấy phút nữa nó còn xuống giá đến bao nhiêu.

Một du khách Mỹ đang ở phi trường Firemicino, nghe tin đồng Mỹ kim xuống giá, đã ngã sù, phải đưa đi nhà thương. Nhiều du khách Mỹ trẻ và nghèo ở London, Paris đã phải bán máy hình, đàn, guitar, lều cắm trại, radio, xe gán máy và có người bán cả vé máy bay chuyển về của mình! Vì kẹt tiền!

Các xứ chủ nhân cũng tiếp đãi khách Mỹ một cách thông cảm. Một tiệm ăn ở Rome bày ra một thực đơn kiệm ước cho du khách Mễ: bánh sandurich và một chai Coca, giá một mỹ kim. Một khách sạn ở Thụy sĩ đã bán tiền francs cho Mễ theo giá chợ đen, nhưng ghi địa chỉ khách hàng và hứa sẽ bồi hoàn khi tiền Mỹ kim cao lên bằng giá chính thức.

Chỉ có sông bạc Palm Beach ở Cannes, Pháp quốc, tiếp tục nhận mỹ kim theo giá chính thức 5,4 đồng francs Pháp. Viên giám đốc sông bạc tuyên bố: «nghe của chúng tôi là nghệ chấp nhận may rủi!»

Sau khi ông Nixon tuyên bố bốn biện pháp tại chanh mới, một du khách Mễ ở London, Dr. Ira Drazner tới ngân hàng đổi tiền. Ngân hàng từ chối. Ông Drazner

ngào ngơ: «Tôi không thể tin được! Đồng Mỹ kim in hình ảnh vị tổng thống đáng yêu nhất của nước Mỹ (TT Washington) Vay mà lại trở nên vô dụng! Vô lý!»

Tại Rome, các du khách thường tới bể nước phun Trevi Fountain thấy mấy đồng bạc các xuống nước lấy hên. Bữa đó mấy nữ du khách Mễ đã thay cả tờ giấy bạc một mỹ kim hay vì các đồng các.

Chỉ có tại các xứ Đông Âu CS là giá mỹ kim còn vững nguyên. Một bà du khách Mễ ở Đông ba Linh trở về Tây ba Linh đã nói: «Tôi muốn trở về bên kia bức màn sắt! Sống quá 21 ngày tại đó, tôi thấy ở đâu họ cũng vui vẻ nhận mỹ kim». Trong khi đó, kỳ giả James Reston của báo N.Y Times đang ở Bắc kinh Ông vẫn đổi được 500 mỹ kim theo giá chính thức, không xuống!

THUỐC SÂU RĂNG VIỆT NAM

NAM KÝ

(Của giòng họ Nguyễn Quang gia truyền ở Bắc Việt)

Có bán nhiều nơi tại Hải Ngoại. Của người giòng họ. Cũng được kể nghiệp phát triển tại các quốc gia cư trú Quốc ngoại.

— Dược liệu Xứ Sở (VN). Đỗ đào khí lực «nguyên khí tạo hóa vũ trụ», khí thiêng Sông Núi (VN). Dược liệu sơn hà bảo vệ niềm lạc, gốc tính, Quê Hương Dân Tộc. Linh diệu phi thường.

— «Bí Pháp» gia truyền đặc biệt của giòng họ Nguyễn Quang ở BV.

— Dụng diệu khoa học. ÁM DƯƠNG LÝ, đông phương tinh đồng giữa: Vũ Trụ — Nhân Sinh (của Y giới VN phục vụ Nhân Sinh) (Vũ Trụ, Nhân Sinh, Gia Đình, Tổ Quốc, Nhân Loại)

Nổi danh tại Nội Quốc năm 1965 (KS 1.387)

Tiêu trừ tận gốc mọi căn bệnh đau răng. Bồi sinh lực răng. Già chưa rụng răng. (Coi toa rõ)

THUỐC HAY GIÀ RẺ. Phụng sự Quê Hương (VN). Phục hưng kinh tế Xứ sở — Phục vụ đồng bào Quốc Nội.

PHÁT HÀNH TẠI NỘI QUỐC:

NAM KÝ 1083A Đại lộ Hậu Giang và 270 Rạch Cát. Quẹo (qua) Hậu Giang Rạch Cát, Ngã Năm, Mũi Tàu Phú Lâm Chołon. Thuốc Cao 50\$ Nước 35\$ sắp lên...

BÊN MƯA NGÂU

● truyện dài CUNG TÍCH BIÊN

259

CHƯƠNG II

Hằng ngày, từ Chợ Ké hay từ một khu nào khác trở về, tôi chân đôi, Hải Nhiên có quyền tin tưởng rằng phía trên kia, nơi lưng chừng dốc thoải thoải có mái nhà của mình. Đó là nơi an nghỉ. Một chốn dừng chân hoàn hảo nhất đời anh. Thật nhiều năm sau anh sẽ chỉ ở đó với vợ cùng con. Đời anh cùng bọn người liên hệ máu xương sẽ quần quít nơi đó, thấm đất quê hương.

Một hai con sông đã chảy trong giấc ngủ, đồng lúa chín vàng, hoa nở trắng, mùa màng thơm phức; có thể nói tất cả gì un đúc đời sống đã được thường trực diễn ra trong giấc mộng hằng đêm của Hải Nhiên.

Hải Nhiên thừa biết từ nay anh không còn một đời sống ngang tàng, tự do như thuở xưa. Bù lại, sống gần một người đàn bà, anh sẽ có những an ủi khác hơn. Đụng chạm với những sự việc nhỏ nhai, đương lấy cái thương tình; nhưng tất cả đó được gọi là hạnh phúc.

Hải Nhiên đôi khi nghe thấy cái chân chường, cái không ra gì, cái đã rồi của một thanh niên đã có vợ. Rồi đầu lại vào đây. Đời sống một người đàn bà, dùng hơn là một người vợ, chỉ gồm toàn những đòi hỏi không đâu, nhỏ nhen, nhu cầu giết người, chỉ những tỉ tê ăn mồm, những cái chính buồn nôn, những thau vang gió bụi, đêm có mùi nước dãi của con cái, sáng thì chui vào cơm áo thức bách làm chết mộng tưởng riêng tư của con người đàn ông.

Hải Nhiên khám phá thay đổi nơi anh; anh sống chừng mực hơn, thực tế hơn, bị luôn luôn đặt trước sự đã rồi, làm việc có thời giờ hơn, ăn ngủ có «bè bạn», anh không phải trở lại với đêm trống rỗng hao hụt. Từ ngày có vợ, đêm qua thật mau, ngày dường như dài hơn. Ngày đầu tất một tối. Cái nhìn của anh đối với cảnh đời bên ngoài đã khác đi nhiều. Cảnh đời đổi khác hay chính anh đổi khác?

Tình yêu đã đổi áo để trở thành một thứ tình nghĩa vợ chồng.

561

Tình nghĩa vợ chồng là tình nghĩa của hai con ngựa song hành, để kéo một chiếc xe thô mộc đường trường.

Một hôm Hải Nhiên vô tình hỏi vợ:

«Em có tin ở số mạng không?»

Vợ trả lời:

«Tin chứ. Mà anh hỏi làm gì kỳ cục?»

Hải Nhiên cười.

«Phải tin mới được. Lấy được em là do số mệnh ông trời xé. Nếu anh có vợ tit mù đầu trong Nam kỳ thì bây giờ tình thế e đổi khác».

Câu nói của Hải Nhiên làm Liên bất chợt ghen tuông, ít ra là ghen với quá khứ của chồng:

«Anh tiếc rẻ một điều gì. Anh hư lắm?»

«Không phải. Tiếc rẻ gì?»

«Tiếc rẻ cái người đã hơn em?»

«Đừng nói nhảm. Anh không tồi đâu. À, mà ai hơn được em?»

«Vậy tại sao anh nhắc cái thời lưu lạc xa lơ xa lắc của anh?»

Hải Nhiên giải nghĩa:

«Nói vậy để biết nếu anh có vợ tit mù trong Nam thì anh sẽ sinh con cái trong đó. Anh chết chôn trong đó, biệt tăm với cố quận».

Liên hoảng hốt.

«Đừng nói nhảm».

«Đâu có nhảm. Bộ hai vợ chồng đội trời mà sống đời đời như đá trên núi sao. Định mệnh là chỗ đó. Em hoặc anh, một người sẽ oảng tù ti trước. Người ở lại mới cực đó...»

«Theo em, người đi trước mới là người mang nhiều lo lắng trước khi nhắm mắt. Đầu phải chết là hết. Đầu phải lia đời trước là khỏi nợ nần. Mà này, tại sao anh nói gở thế...»

Hải Nhiên nhìn vào cây đa dưới nơi chân đồi, nói:

«Có gì mà gở. Anh trồng cây đa đó. Nó sống thay anh. Con lớn, cháu lớn, sẽ nhìn thấy cây đa hoài».

Hải Nhiên lại sờ bụng vợ điều:

«Bụng em bự lắm rồi nè. Nhớ chuyển bụng vào buổi sáng nghe không. Đi mời bà mụ trong đêm mệt thấy bà. Em sinh con trên đồi».

«Anh muốn đặt tên con là gì?»

«Trai hay gái mới được chứ?»

«Ai mà biết trong bụng».

Hải Nhiên nói lớn, tự do:

«Nếu là gái thì lấy tên chim, tên hoa mà đặt. Con Sáo. Con Sâu. Con Sơn ca.»

«Nếu con trai?»

262

«Thì lấy tên là thú vật. Những con vật mạnh mẽ anh hùng mà đặt. Tên Thăng Trâu, Thăng Hổ, Thăng Voi. Nguyễn đức Voi, hoặc Nguyễn Hổ. Nó mạnh mẽ».

Liên bồn chồn:

«Gi mà vụng về thế. Con gái gì mà tên Sáo tên Sâu. Nó mất vẻ thanh tao».

«Nếu khéo đặt thì tên vẫn đẹp như thường. Nguyễn thị Bông Trạng. Trần thị Sơn Ca. Lê thị Mùa Đông. Nguyễn Hoàng Lan. Đó, tên hay biết mấy... Ân thua ở đức hạnh. Tên anh thuở đầu đầu phải Hải Nhiên. Hải Âu thôi».

Hải Nhiên tiếp:

«Này, cái hạnh là đứng hàng đầu. Cái đức số một, Tội ăn ở thất đức thế nào cũng chết đâm chết chém. Con cái chúng nó chẳng ra gì. Còn đàn bà thiếu hạnh thì về già ông trời ông hành hạ. Ông trời vậy mà ngon».

Lúc trò chuyện với vợ, Hải Nhiên thường «bàng bạc» lung tung. Anh gao lì nhưng không khôn ngoan tế nhị bằng vợ. Liên được tiếng là cô gái thông minh trong làng xóm kia mà. Điều đó làm Hải Nhiên bấn loạn lắm. Liên là một người vợ quá đảm đang. Hằng ngày nàng làm mọi việc vặt vãnh, còn phải ngồi khung cửi dệt vải. Mỗi ngày bọn họ làm việc có đến mười sáu tiếng đồng hồ. Mọi người họ thật gần: xây được một ngôi nhà ngói vững chắc.

«Anh à, dù sao cũng phải có cái nhà cái cửa. Khang trang. Con cái sau khỏi tủi hổ cha mẹ nó nghèo».

«Là cái chắc. Anh hứa với em là chúng mình sẽ làm được tất cả, miễn thẳng... Cả Nhấp nó đang quấy phá. Đ.M, thằng chó chết đã phá hoại nhiều gia đình. Thăng mất lễ. Nhất lùn nhì Cả Nhấp.»

Liên bàng hoàng:

«Đừng chửi người ta vô cớ. Khi nào động tới mình hãy hay. Lâu nay em đâu thấy anh chửi thế».

Hải Nhiên chưa tiện:

«Hôm qua đi phậu với linh trên đồn, lây mấy tiếng».

«Anh hứa với em rằng anh có bỏ chửi thế không».

«Bỏ là cái chắc. Anh ngon lành mà. Này... nghe nói ông quận sẽ thu thuế mỗi đầu người. Tại Pháp bỏ chạy rồi sao mỗi người vẫn còn đóng thuế thân?»

Liên ngờ ngác nhìn ra bãi nắng.

(CÒN NỮA)

Hạ Viện mới dưới mắt 3 chính khách

(tiếp theo trang 25)

YEM của Phong Trào về hạng ba và đang lễ đặc cử thì bị xén bớt hơn 900 phiếu, và bị cho tuột xuống hạng 4 phải thất cử. Nhưng nói chung lại kết quả cuộc bầu cử đã phần lớn được ý muốn của nhân dân miền Nam Việt Nam.

Trắc nghiệm quan trọng

— Cuộc bầu cử này là một cuộc trắc nghiệm quan trọng đối với các chính đảng, trắc nghiệm về mọi phương diện: tổ chức, lãnh đạo, đường hướng tranh đấu. Một số chính đảng đã thất bại nặng nề, một số khác có thể nói là thắng lợi về vang. Nói chung thì chính đảng đã có một vai tưởng quan trọng hơn trong khi các lực lượng tôn giáo có vẻ mất bớt một phần thế lực. Đó là một sự chuyển hướng trong chính trường, có lợi cho việc dân chủ hóa ổn định miền Nam Việt Nam.

Thắng lợi

— Phong trào QGCT có được 23 đoàn viên đặc cử. Ngoài ra, còn độ 20 cảm tình viên được sự ủng hộ của Phong trào cũng đặc cử. Những cảm tình viên này có thể sẽ hợp tác chặt chẽ với Phong trào trong Hạ Nghị Viện pháp nhiệm II. Cuộc bầu cử xác nhận rằng lực lượng của Phong trào phần lớn ở vùng IV và vùng III. Ở vùng I, Phong trào hãy còn yếu và ở vùng II, Phong trào chỉ mới đạt được một ít cơ sở mà thôi. Ở những tỉnh mà Liên danh IV Cấp Tiến ứng cử vào Thượng nghị Viện năm 1970 về nhất, như Thị xã Rạch Giá, tỉnh Kiên Giang, tỉnh Vĩnh Long, tỉnh Hậu Nghĩa, tỉnh Long An các ứng cử viên DB kỳ này của Phong trào đều đặc cử về vang. Bảy trong mười ứng cử viên của Liên danh IV Cấp Tiến ứng cử Thượng nghị viện năm 1970 ra tranh cử vào Hạ nghị Viện năm nay đều đặc cử cả. Đó là bạn Huỳnh trung Chánh (Thị xã Rạch Giá), Nhan Minh Trang (tỉnh Kiên Giang)

Nguyễn ngọc Tân (tỉnh Vĩnh Long), đại tá Phạm văn Út (tỉnh Ba Xuyên), Trung tá Phan công Phú (đơn vị III Saigon), Trần minh Nhứt (tỉnh Bến Hòa), và Nguyễn v. Qui (tỉnh Hậu Nghĩa).

Chúng tôi sẽ cố gắng hợp tác các đoàn viên và cảm tình viên đặc cử của Phong Trào để lập một khối tại Hạ Nghị Viện, đồng thời cũng cố hạ tầng cơ sở để các dân biểu Cấp Tiến có thể vừa bình vực quyền lợi hàng ngày của cử tri ở địa phương mình, vừa tranh đấu cho quyền lợi chung của Quốc Gia ở diễn đàn Quốc Hội. Chúng tôi cũng sẽ cố liên lạc với các lực lượng chính trị khác để lập những khối liên minh vững chắc và lớn hầu qui củ hóa sự hoạt động tại Hạ Nghị viện, tránh sự phân hóa quá độ của Hạ nghị viện pháp nhiệm I.

Có hy vọng khá hơn

Thành phần DB kỳ này khá hơn kỳ trước nhiều nhờ nhiều lý do: sự tham dự tích cực của các chính đảng có thực lực và đường lối hoạt động rõ rệt, và nhất là sự chọn lọc kỹ càng của cử tri. Các thành phần lem nhem, quá khích, đầu thân chánh quyền hay chống đối phần lớn đều bị loại. Ngoài ra, còn có một vai chính khách tên tuổi như luật sư Trần văn Tuyên đặc cử. Tôi nghĩ rằng với những yếu tố mới đó, Hạ Nghị Viện pháp nhiệm II sẽ hơn Hạ Viện pháp nhiệm I nhiều, về phương diện hiệu năng cũng như về phương diện tác phong.

Vai trò của Hạ Nghị Viện

— Trong bốn năm tới đây, cuộc chiến đấu chống cộng sẽ nhẹ dần về mặt quân sự mà nặng thêm về mặt chính trị, kinh tế và xã hội. Trong cuộc chiến đấu này, Hạ Nghị Viện, với tư cách là một cơ quan dân cử đảm nhiệm trách vụ Lập Pháp sẽ có một vai tưởng quan trọng. Nếu ý thức đúng nhiệm vụ mình, các dân biểu Hạ Nghị Viện pháp

nhiệm II sẽ có thể vừa yểm trợ Chánh Phủ trong việc bảo vệ miền Nam chống cộng sản, vừa thúc đẩy và giúp đỡ chánh phủ kiến thiết về mặt kinh tế và cải tạo xã hội, vừa kiểm soát và ngăn chặn Chánh phủ không cho lạm quyền làm bậy. Làm được như vậy thì miền Nam VN sẽ được củng cố và sẽ đạt được một nền Hòa bình vững chắc và lâu dài.

LS TRẦN CHÁNH THÀNH

Luật sư Trần chánh Thành, cựu Bộ Trưởng Phủ Thủ tướng và Bộ trưởng Bộ Thông Tin thời đệ I Cộng Hòa, hiện đang hoạt động trong chính đảng Cộng Hòa Đại Chúng, Nguyên nghị sĩ với nhiệm kỳ 3 năm và đã từng giữ chức vụ Ngoại trưởng trong thời đệ II CH. Ông là một trong những nhân vật đã thúc đẩy việc thành lập UB Phối Hợp Hành Động các Chính Đảng.

Bầu cử

— Tổ chức luận thuật, làm mất niềm tin giờ của cử tri phải chờ đợi từ 2 đến 4 giờ và phải đi từ địa điểm bỏ phiếu này đến địa điểm khác mới làm được nhiệm vụ công dân.

Nhiều người phải bỏ về

Số cử tri tăng so với 1967, 1971 mà số phòng phiếu giảm? Tại sao? Vì đơn vị quá lớn, số ứng cử viên đông hơn. Nếu mỗi phương hay nhiều đường phố trong một phương có một địa điểm đầu phiếu cho cử tri cư ngụ trong phương, thì đỡ tốn công đi, đỡ mất thì giờ, dễ kiểm soát sự gian lận (không thể bầu hai lần, vì tên cử tri trong danh sách cử tri của địa điểm đầu phiếu đã bị đánh dấu khi làm xong nhiệm vụ công dân).

Nhiều người kêu nài vì không giới, mới vào quốc hội lần đầu nên chưa thể dự đoán đứng đắn là thành phần Hạ viện này có khá hay kém hơn. Hạ Viện sắp mãn nhiệm kỳ.

Lo người nhận được 2 thẻ cử tri.

Tên trong thẻ không đầy đủ: nếu tên dài bốn chữ thì thường thiếu 1 chữ vì khoảng trống để dành để in tên quá ngắn.

Tóm lại về tổ chức, còn kém hơn các cuộc bầu cử trước. Đi thật lười, không tiến bộ.

Những luận thuật kể trên, làm cho người ta nghi ngờ có âm mưu bất chính.

Đảng Phái

Các đoàn thể chính trị vẫn còn hoạt động riêng rẽ trong cuộc bầu cử này, cho nên số đảng viên trúng cử vẫn còn ít. Nếu chịu hợp tác với nhau, tránh cạnh tranh đảng viên của một chính đảng, hoặc của nhiều chính đảng tranh một ghế dân biểu, và góp sức góp phương tiện để vận động chung, kiểm soát chung thì sẽ có nhiều đảng viên trúng cử hơn.

Vì nhiều ứng viên trung cử, nhưng với tư cách cá nhân hoặc dựa vào thế lực, của chánh quyền, của tôn giáo, của tiền tài, không chịu kỷ luật của một chính đảng sinh hoạt tại Quốc Hội nên Hạ nghị viện mới cũng sẽ có một đa số không đường lối chính trị rõ rệt, không kỷ luật chặt chẽ và khó tránh những khuyết điểm lớn của Hạ nghị Viện nhiệm kỳ sắp mãn.

Chỉ khi nào bỏ buộc các ứng cử viên phải là người do một tập thể công khai giới thiệu, và như vậy theo đường lối chính trị của tập thể và chịu kỷ luật của tập thể thì mới tránh được các khuyết điểm trên.

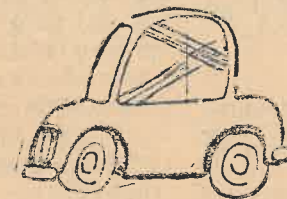
Chánh đảng Cộng Hòa Đại chúng chủ trương các đảng viên chính đảng nên liên kết thành 1 hay 2 khối tại Hạ viện, công bố lập trường sinh hoạt với nhau để đưa ra biểu quyết các đạo luật cải tạo xã hội là công việc mà chánh đảng nào cũng khi vào cương lĩnh của đảng.

Lo hậu quả tai hại

Vì có đông người mới vào chính giới, mới vào quốc hội lần đầu nên chưa thể dự đoán đứng đắn là thành phần Hạ viện này có khá hay kém hơn. Hạ Viện sắp mãn nhiệm kỳ.

Nhìn chung, không kể đến cá nhân, thì hạ viện kỳ này, cũng như Hạ viện sắp mãn nhiệm kỳ, gần đại đa số những người không chịu kỷ luật đoàn thể sẽ không có đường lối rõ rệt sẽ hoạt động, biểu quyết tùy hứng hay tùy sự vận động của thế lực hay tiền tài, với những hậu quả tai hại của tình trạng ấy.

Phải sửa đổi nội quy để biểu quyết các đạo luật cải tạo xã hội. Nếu cần phải tu chỉnh Hiến pháp để bãi bỏ những điều khoản đã gây tình hình chính trị ngày nay. Phải sửa đổi ngay các luật bầu cử Tổng thống và DB Nghị sĩ, (không thể đi vào chi tiết, trong một câu trả lời).

Bầu cử tháng 10

Nếu chỉ có một liên danh tranh cử thì không gọi là một cuộc bầu cử được. Bầu cử phải có lựa chọn. Nếu cử tri vì lẽ nào đó nữa (— luật quá chặt chẽ khó khăn ứng cử nên rút lui...—) Không còn quyền lựa chọn thì cuộc bầu cử mất ý nghĩa của nó: Là cử tri có chấp thuận hay không một chánh sách và sự thi hành chánh sách một sự lãnh đạo với những kết quả tốt hay xấu?

Các luật bầu cử của ta đều lỗi thời, và mang nhiều sơ hở, mà người ta có thể lợi dụng để xoay xở kết quả bầu cử, gây sự nghi ngờ chánh đáng là có âm mưu gian lận.

— Khoản 7 điều 10 luật bầu cử TT phải được sửa đổi.

— Các chính đảng phải được quyền giới thiệu ứng cử viên Tổng Thống và N. sĩ Dân biểu.

— Các khuyết điểm về lập thẻ cử tri, tổ chức thùng phiếu. Vận động tranh cử.

— Các viên chức cán bộ không được thiên lệch.

Các biện pháp ngăn ngừa và kiểm soát phải được tăng cường và bảo đảm cho mỗi ứng cử viên.

«Nhị Thập Bát Tú Ngự Tửu»

tục gọi : — « NHẤT DẠ NGŨ GIAO SINH LỰC TỬ »

Cần gì phải là Đế Vương, chúng ta vẫn có thể làm Đế Vương trong tương tương khi uống một ly «NHỊ THẬP BÁT TỬU NGŨ TỬU» tục gọi «NHẤT DẠ NGŨ GIAO SINH LỰC TỬ».

Nhị Thập Bát Tú Ngự Tửu được tinh luyện đúng 28 vị thuốc Bắc trong 49 ngày âm dương (28 ngày dương và 21 ngày âm) để chỉ có 1 lít 350 phần rượu CỐT mà thôi.

Rượu thuốc có khả năng rõ rệt tiêu trừ những chứng bệnh phong tê thấp. Đau lưng lúc nửa đêm về sáng. Nhức mỏi các khớp xương. Thận suy hay hư. Đàn ông liệt dương, đàn bà lạnh nhạt. Vợ chồng không thích chung chăn gối. Những bậc tuổi tác, kinh mạch bị trở ngại, huyết đạo bị bế tắc, khiến tay yếu chân run hay liệt bại một phần cơ thể. Ban đêm, dùng một ly nhỏ trước khi đi ngủ, quý vị hãy nằm lắng nghe rượu thuốc chạy đều ngũ tạng, lục phủ và giải khai 116 huyết đạo chính, từ ngón chân tới sợi tóc. Do đó, thất khiếu được linh mẫn và hoàn toàn khai thông,

Dùng trong bảy ngày trở lên, thuốc sẽ tạo cho quý vị một «nội lực» tiềm tàng, cường tráng cho tuổi trẻ, hồi xuân cho tuổi già... sống cho ra sống, hết còn buồn nản, chán ngán cho kiếp sống vô vị nữa...

Nhị Thập Bát Tú Ngự Tửu tục gọi Nhất Dạ Ngũ Giao Sinh Lực Tửu luôn luôn xứng đáng và chứng minh đúng với tên tuổi của nó.

TRẢ LỜI THƯ HỎI THUỐC :

— THIẾU ÚY H. NGUYỄN (KBC 6984) : Khi người quen nào đó vào Saigon, hãy gửi mua hộ ông tại địa chỉ nhà tôi. Không thể gửi theo lối bưu phẩm được.

— ĐẠI ÚY NQ (KBC 4761) : Đã gửi toa thuốc phong tê thấp đến theo lời thư của Đại úy. Sau khi uống hết một đợt rượu, xin cho biết ra sao?

— THƯỢNG SĨ N. SƠN (KBC 3522) : Đã gửi toa chỉ dẫn đến Th/S, xin theo đó mà liệu định có nên dùng hay không.

— PHỄ BÌNH LVN (KBC 4204) : Thông cảm hoàn cảnh của ông, mời ông đến nhà, chúng tôi sẽ tặng ông hai chai đậm và dùng cho đỡ bệnh.

bà LÝ BÍCH VÂN

219/49 Mai xuân Thương Q6 Cholon

CẦN THƠ : HẠNH số 66/14 Nguyễn công Trứ. Hoặc KBC : 4652, ĐT : 3934.

DÒNG ĐỜI

TRUNG CẦU DÂN Ý

Chiều 2-9, Độc Thủ có gia nhập đạo quân kỷ giả đứng đầu chào ở vỉa hè Hồng Thập Tự trước đài Truyền Hình để nghênh đón TT. Sau khi chiếc xe Mercedès của vị Nguyên thủ QG đã chạy vào sân dài, DT yên chí ra về, đợi đến tối vẫn tivi để nghe thông điệp của người.

Sau khi nghe bản thông điệp truyền hình của TT tối 2-9, Độc Thủ có vài nhận xét như sau:

VỀ HÌNH THỨC:

Khác hẳn những lần trước, sau bản quốc thiều, cameraman thâu hình ngồi vị TT còn bỏ trống rồi TT mới bước vào vị trí, có lẽ để cái chính dư luận thời mồm nói là TT anh minh muốn bắt chước TT hai nước bạn Đại hàn và Trung hoa dân quốc. Trong thông điệp lịch sử này, TT dùng ngôn ngữ rất trịnh trọng, mở đầu thì «Thưa đồng bào» và chấm hết bằng câu «Kính chào đồng bào và anh chị em» chứ không «thân ái cùng đồng bào» nữa! Sau thông điệp, đài Truyền hình bèn cho chuyển mục băng nhạc kích động, kèm theo là khẩu hiệu bầu cử chứ không cử nhạc quân hành như các lần trước.

VỀ NỘI DUNG:

1) Mở đầu thông điệp, TT nhận định rằng: «Chỉ có TCPV mới có quyền xét xem LD nào hội đủ điều kiện» và đề thực thi quyền đó, ngày 5-8 TCPV niêm yết danh sách UCV TT, PTT lần thứ nhất có 2 LD Thiệu Hương và Minh Minh và dành quyền khiếu nại trước ĐHĐ TCPV 2 LD Kỳ Lê và Trần Chức. Trong thực tế, LD Kỳ Lê ngoan cố không chịu «thực thi» quyền khiếu nại nên TCPV đành phải «thực thi» quyền cho niêm yết đã trở thành quyền chủ thể hơn là quyền của cơ quan tư pháp, dù là tư pháp tối cao. TT đã đọc tron chu tất cả tên UCV trừ tên «Nguyễn Tấn Chức» TT phải nhìn xuống bản văn, chứng tỏ LD này chỉ là «cỏ mỗi» chứ không phải là nhân vật QG.

2) TT loan báo «ngày 31-8-71, TCPV đã họp ĐHĐ. Theo quan điểm của TCPV, trên thực tế LD Kỳ Lê không còn tham dự vào cuộc bầu cử». Việc TCPV họp ĐHĐ theo thủ tục và có quyết định như TT loan báo có tính cách bất thường và rất đáng dị nghị. Điều 71 luật 007/68 ấn định tổ chức và điều hành TCPV đã minh thị «phần quyết của TCPV có viện dẫn lý do sẽ được tuyên

đọc trong Phiên tòa công khai». Phán quyết của «một thẩm phán xứng đáng luôn luôn giữ tính thần độc lập» (điều 53 luật 007/68) chỉ có thể căn cứ vào những yếu tố đã cấu thành tình trạng bất hợp thức trong hồ sơ cũng như trong việc «niêm yết của LD Kỳ Lê» hơn là dựa «trên thực tế» có thể tạo thành một tiền lệ tại hai đám chân lên cả HP lẫn luật pháp. Nếu việc TCPV niêm yết lần thứ 2 là đúng cách, chiếu điều 17 luật 009/71 ngày 23-6-71, TCPV không thể đưa một «quan điểm» có hậu quả của một phán quyết như vậy được. Thiết tưởng là «công lý cây đa»!

3) Hai liên danh Minh bình phương và Kỳ Lê đã bị TT chê là «vu khống, thỏa ma các cơ quan lập pháp, hành pháp và tư pháp và xúc phạm nặng nề TT». Riêng PTT còn bị TT cho là đảo bình, phiêu lưu, thụ hưởng, trốn tránh nhiệm vụ, vì để nghị «ông và tôi đồng từ chức»!

4) Điểm đặc biệt là TT đã giải thích Hiến pháp qua câu: «Đúng theo HP dù LD cũng tổ chức bầu cử» Điều 81 HP minh thị «TCPV có thẩm quyền giải thích HP».

5) TT kết luận: «Vi vậy, cuộc bầu cử TT, PTT vẫn được tổ chức đúng thời gian hiện định theo thể thức dự liệu bởi luật 009/71» Điều 19 luật 009/71 quy định «Trường hợp bầu cử tranh cử sẽ do đại diện các LD bầu ra. Trong trường hợp chỉ có 2 LD ứng cử, chủ tịch Tối Cao Pháp Viện sẽ chỉ định một thẩm phán đồng tòa làm Trưởng ban Vận động. Các chức Trưởng ban Vận động Trung Ương và tại các địa phương vẫn còn khuyết chừng tổ luật đã được thi hành rất nghiêm chỉnh!»

6) TT tuyên bố chỉ tiếp tục miễn TT nếu được tin nhiệm không thể chối cãi được thể hiện thật rõ ràng một cách tự do dân chủ qua số phiếu trong ngày 3-10 sắp tới.

Nhưng dựa trên tiêu chuẩn nào để xác định một tỷ lệ bao nhiêu thì được coi là «tin nhiệm rõ rệt» và ngược lại?

7) Cũng trong thông điệp này TT đã ban bố các quyền tự do trong thời gian vận động. Dự luận thắc mắc là sau bầu cử, các quyền tự do căn bản do HP quy định có còn được «thực thi» hay không?

8) Trong phần kết luận, TT hứa sẽ «chăm dứt chiến tranh qua giải pháp thương nghị» Như vậy là chủ trương chiến thắng quân sự và ít là vài ba cái «Không» đã đi ở toà bưng! Có lần TT tuyên bố: «Vi như cầu tranh cử mà thay đổi lập trường là vô liêm sỉ». Qua lời hứa trên của TT chứng tỏ là vì không có bầu cử đúng nghĩa nên TT có chủ trương thương nghị thay vì hòa bình chiến thắng cũng chẳng sao.

Vì theo quan điểm của Độc Thủ, trong thực tế, cuộc bầu cử TT, PTT chỉ còn là một cuộc trưng cầu dân ý: tin nhiệm hay bất tin nhiệm?

ĐỘC THỦ

SINH HOẠT NHÓM HÀ THỨC NHON

Thư hằng tuần

THƯ CHO ANH CHỊ EM SÓNG THẦN TRƯỚC GIỜ KHỞI HÀNH

Tục ngữ VN từng nói rằng có tiền mua tiên cũng được. Vì thế, đã từ lâu, vẫn có thành kiến những kẻ tưng đối, khốn cùng là những kẻ khó thể tạo nổi một sự nghiệp nào đáng kể. Với sự hình thành cơ sở Nhân Chủ và nhật báo SÓNG THẦN chúng ta đã cho thấy sự sai lầm của thành kiến đó. Những kẻ tưng đối, nghèo hèn, không danh vọng, không quyền thế đã vừa đạt tới một thành quả không phải ai cũng dễ dàng đạt tới được. Nhật báo SÓNG THẦN hiển nhiên không phải là công trình xây dựng của tiền bạc mà chính là công trình được tạo nên bằng ý chí tiến tới, bằng tinh thần chịu đựng và bằng chính mồ hôi, nước mắt của chúng ta. Với quá trình hình thành cực nhọc ấy, nhật báo SÓNG THẦN còn tự hào là đã vạch được một con đường cho mình, con đường được chỉ soi bằng một ánh sáng chói chang. Với niềm tự hào đó, chúng ta sẽ bước vào tham dự công cuộc vận động cải tạo xã hội VN trong một thời gian ngắn tới đây.

Như dự trù trước, SÓNG THẦN đang được chuẩn bị tích cực. Nhóm chủ trương đang mở cuộc chạy đua nước rút với thời gian. Công việc tuy bề bộn, nhưng cho tới nay, giờ nọ chuyển thành hoa đã gần kề.

Trong dịp này, Nhóm chủ trương ân cần nhắc nhở một lần chót tất cả các văn phòng đại diện địa phương:

1— Duyệt xét lại toàn bộ tổ chức tại địa phương từ thành phần nhân sự tới kế hoạch công tác.

Sự duyệt xét nhằm khắc phục các nhược điểm, sửa đổi các sai lầm, nếu có, để ít ngày tới đây, sẽ đem lại cho SÓNG THẦN những thành quả đúng như đòi hỏi.

2— Liên lạc chặt chẽ với Ban Điều Hành Cơ Sở và Nhóm Chủ Trương để lấy ý kiến về việc thiết trí công tác giới thiệu SÓNG THẦN tại các địa phương.

3— Cấp tốc gửi bài vở về cho Nhóm Chủ Trương để ngay từ số ra mắt, SÓNG THẦN có đủ dữ kiện phản ánh trung thực sinh hoạt khắp các địa phương trên toàn quốc.

Chúng ta đang ở những giây phút cuối cùng chờ đợi lên đường. Hãy tự hỏi coi các anh, các chị đã chuẩn bị hành trang đầy đủ chưa? Xin các anh, các chị nhớ rằng bước khởi hành bé nhỏ của chúng ta chính là bước mở đầu cho một chuyến đi vô cùng trọng thể của những người VN tưng đối, nghèo hèn nhưng luôn mang nặng lòng yêu nước. Phải nhìn trước, trông sau, chuẩn bị sao cho bước khởi hành bé nhỏ đó không thể vướng víu hay sảy sập vì bất kỳ lý do gì.

Saigon, ngày 2 tháng 9 năm 1971

NHÓM CHỦ TRƯỞNG

Nhật báo

SÓNG THẦN

Vài nét phác sơ khởi về chương trình : NGÀY ANH EM SỐNG THẦN HỢP MẶT 5-9

Trong đợt chuẩn bị cuối cùng cho ngày ra mắt của nhật báo SÓNG THẦN, một buổi họp mặt anh em SÓNG THẦN đã được tổ chức tại tòa soạn. Về tham dự buổi họp mặt này, ngoài đại diện và thân hữu tại các địa phương còn có một số đồng thân hữu tại Saigon - Gia Định và Cholon. Mục đích của buổi họp mặt nhằm trước hết tạo một không khí thân mật giữa hết thảy những người đã cùng chọn chung một thể đứng. Đây là dịp để người từ Bến Hải sẽ gặp mặt người tận Cà Mau hầu biểu rõ nhau hơn, tin cậy và qui mến nhau hơn. Đây cũng là dịp để tất cả những thắc mắc còn chưa được giải quyết sẽ được giải quyết một lần chót. Vì mục đích của buổi họp mặt cũng nhằm đi tới một số quyết định liên hệ tới nhiều khía cạnh công việc của cơ sở Nhân Chủ và nhật báo SÓNG THẦN. Sau cùng buổi họp mặt còn được coi là mở đầu cho một giai đoạn mới của cơ sở Nhân Chủ và nhật báo SÓNG THẦN. Sau ngày họp mặt này, nhật báo SÓNG THẦN sẽ được chính thức giới thiệu với đồng bào khắp nước. Mỗi đại diện của SÓNG THẦN sau khi rời Saigon để trở về địa phương của mình sẽ là những sứ giả đã được chính thức giao phó sứ mạng. Cũng trở về địa phương với các sứ giả trên là 50 ngàn lá tâm thư của nhóm chủ trương nhật báo SÓNG THẦN cùng 10 ngàn bích chương giới thiệu SÓNG THẦN.

Được biết, trong buổi họp mặt của anh em SÓNG THẦN, vấn đề đầu tiên được đề cập tới là vấn đề xây dựng hình thức và nội dung của tờ báo. Thuyết trình đoàn gồm các anh Lê Đình Thông, Lê cung Bắc, Vũ thế Ngọc, Nguyễn Tân Dân, Vũ ngọc Long và Uyên Thao đã trình bày cùng các đại

diện địa phương về dự tính tổ chức nội dung cũng như thực hiện hình thức tờ báo. Theo thuyết trình đoàn, tờ báo trước hết phải mang tính chất là một tờ báo chuyên nghiệp đúng nghĩa. Nhiệm vụ thông tin đầy đủ và vô tư là nhiệm vụ đầu tiên của tờ báo. Kế đó, với sự tự nguyện nhận lãnh vai trò của một cơ quan vận động đấu tranh cách mạng dân tộc và xã hội, tờ báo sẽ phải thể hiện nghiêm chỉnh tính chất đấu tranh quyết liệt và tinh thần phụng sự triệt để nghiêm túc của mình. Về hình thức, tờ báo sẽ được thực hiện hoàn toàn khác lạ so với các báo đã có mặt. Tờ báo sẽ được ấn loát với kỹ thuật tối tân nhất, mặt khác, theo sự trình bày của thuyết trình đoàn, tờ báo cần được phổ biến thật sâu rộng về các vùng nông thôn hẻo lánh. Thuyết trình đoàn nhận định rằng cho tới nay, thị trường báo chí VN đã bị thu lại quá hẹp do tình trạng thiếu phát triển của hệ thống phát hành. SÓNG THẦN là tờ báo không chỉ nhằm thỏa mãn nhu cầu giải trí cho một tầng lớp thị dân nên cần phải được phát triển rộng hơn phạm vi ảnh hưởng của hệ thống phát hành sẵn có. Để đạt được mục tiêu này, nhiều văn phòng đại diện địa phương đã thực hiện tổ chức một hệ thống phát hành riêng có thể đem SÓNG THẦN tới từng xã ấp.

Tuy nhiên, để không làm thương tổn đến quyền lợi của các nhà phát hành, Nhóm chủ trương SÓNG THẦN đã nhắc các văn phòng đại diện nên tiếp xúc với các đại lý phát hành tỉnh để yêu cầu họ cung cấp báo thay vì đòi chính tòa soạn SÓNG THẦN trực tiếp gửi báo cho.

Cũng trong khuôn khổ việc phát triển của tờ báo, vấn đề thu nhận quảng cáo tại địa phương đã được

đề ra. Hiện nay, nhiều văn phòng đại diện địa phương đã vận động được một số đồng đảo thương gia tại các tỉnh nhận đăng quảng cáo trên SÓNG THẦN. Nhóm chủ trương và các đại diện địa phương đã đồng ý sẽ dành cho các thương gia này một ưu đãi đặc biệt trong thời gian đầu. Các thương gia nào đăng quảng cáo liên tục từ hai tháng tới 6 tháng sẽ được bớt 30 phần trăm và đăng liên tục từ 6 tháng trở lên sẽ được bớt 50 phần trăm trên giá chính thức.

Về độc giả dài hạn theo báo cáo của các đại diện địa phương thì hiện Đà Nẵng đã có trên 200 độc giả, Nha Trang có trên 500 độc giả, Đà Lạt có trên 400 độc giả, Phan Rang có trên 200 độc giả, Qui Nhơn có trên 300 độc giả, Pleiku có trên 100 độc giả, Huế có trên 300 độc giả, Quảng Ngãi có ngót 700 độc giả và ngót 3000 độc giả tại 10 địa phương khác thuộc 4 vùng chiến thuật.

Một vấn đề quan trọng khác đã được nêu ra trong buổi họp mặt anh em SÓNG THẦN là vấn đề quy định tương quan giữa các văn phòng đại diện địa phương cùng Ban Điều Hành Cơ Sở tại Saigon.

Các văn phòng đại diện địa phương được coi là các cơ cấu đại diện hợp pháp của nhật báo SÓNG THẦN tại các tỉnh. Văn phòng đại diện địa phương gồm hai bộ phận: Bộ phận thường trực và bộ phận cộng tác. Bộ phận thường trực gồm những người lãnh trách nhiệm rõ rệt và làm việc thường xuyên có hưởng công tác phí. Bộ phận cộng tác gồm hết thảy các thân hữu tự nguyện tiếp tay cho tờ báo tùy theo khả năng và thiện chí. Văn phòng đại diện địa phương có toàn quyền trong việc tuyển chọn và sắp xếp nhân sự, nhưng phải chịu trách nhiệm hoàn toàn trước cơ sở về

mọi hành vi của các cá nhân thuộc văn phòng đại diện và chịu hoàn toàn trách nhiệm về công tác do cơ sở giao phó trong phạm vi địa phương hữu trách. Các văn phòng đại diện được quyền quyết định và hành động theo sáng kiến để thực hiện các công tác như vận động thêm thân hữu tham gia góp vốn cho tờ báo, cổ động độc giả cho tờ báo và cung cấp thường xuyên bài vở, tin tức cho tờ báo. Riêng việc đối phó với các trường hợp dân chúng bị hà hiếp hay các vụ tham nhũng, thổi nạt thì phải hành động theo ý kiến của Ban Điều Hành Cơ Sở và nhóm chủ trương nhật báo SÓNG THẦN. Các văn phòng đại diện cũng không được quyền nhân danh cơ sở trong các hoạt động chính trị hoặc tôn giáo nếu không có ý kiến của Ban Điều Hành Cơ sở. Về điểm này, thuyết trình đoàn nhấn mạnh là tất cả các nhân viên thuộc mọi văn phòng đại diện địa phương có quyền tự do hoạt động chánh trị, nhưng luôn luôn với tư cách cá nhân mà thôi. Ban Điều Hành Cơ Sở và Nhóm Chủ trương nhật báo SÓNG THẦN không chịu trách nhiệm về bất kỳ hoạt động chánh trị nào của các cá nhân tại địa phương cũng như tại trung ương.

Buổi họp mặt kết thúc sau khi tất cả các đại diện trao đổi ý kiến về những thắc mắc chưa được giải quyết.

ĐÓN ĐỌC
TRONG THÁNG 9-71 :

Văn Bút

Tạp chí Văn nghệ
của Trung tâm Văn bút Việt Nam
Ra ngày 15 mỗi tháng

● Chủ nhiệm : Phạm Việt Tuyền

● Chủ bút : Vũ Hạnh

Vết sự cộng tác của 159 nhà văn, nhà thơ, nhà báo, của Trung tâm Văn bút Việt Nam.

SỐ RA MẮT 15-9-71 : Trách nhiệm của các nhà văn hóa trước tình trạng suy sụp hiện nay của xã hội.

DIỄN ĐÀN CHUNG

Nghĩ về niềm tin cuối cùng

lêcungbác

Đã từ lâu rồi, từ một ngày xưa nào đó, khi người dân trên đất nước này nhìn nhau bằng hoàng và xot xa trước những trận đổ vỡ kinh hoàng của xã hội VN, chán nản chịu đựng trăm ngàn cuộc đầy ải tinh thần, từ đó, niềm tin yêu quê hương co rút và khô quéo lại, tưởng chừng như thôi rồi tàn tạ, chẳng còn mong gì còn nữa. Những người chết nặng oan khiên, phần nộ. Những người sống đầy ưu tư, chán nản. Trong cảnh tượng buồn thảm đó, số phận đất nước này thực là mong manh, tưởng chừng như đã trơ trọi, lạnh lẽo, không còn sinh khí của những tấm lòng thiết tha, nổi trôi theo vận nước. Mỗi người đều cảm thấy mình 1ơ vơ, và CÁI CHẾT CỦA HÀ THỨC NHƠN LÀ MỘT BƠ VƠ VĨ ĐẠI nhất, chấm dứt tình trạng bơ vơ từ quá lâu ngự trị trong lòng xã hội VN. Đó là một biểu-tô bi-quan cuối cùng của một thời đại tăm tối đã kéo dài ghê tởm. MỘT BI QUAN CUỐI CÙNG để bôi xóa những thất vọng nào nề.

Những ngấn lệ cuối cùng đã khô thay vào đó là tiếng thét cười vang ngập khung trời quê hương.

Một trận tuyến mới và toàn diện đã dựng lên sừng sững cao ngất như SÓNG THẦN, và đoàn quân chi nguyện lẫm liệt lên đường từ trong đêm tối của lịch sử. Tinh yêu là súng, gươm, ý chí là hy vọng. Những thầy người từ dưới vạn năm mồ bật lên tiếng gọi ca, hối thúc, làm vững lòng đoàn người ra đi chiến đấu ngoan hùng vì mục đích dựng nước — chiến đấu một lần cuối cho một niềm tin sau chót.

Suốt dọc khắp giải đất miền Nam này, từ vùng bát ngát ven bờ Cửu Long trù phú lúa đồng, miền cao nguyên đất đỏ lạnh bờ rau xanh, đến các thị trấn heo hút quanh dòng sông Thạch, khí sắc nhân dân đang bắt đầu chuyển dậy bừng bừng — chờ đợi trong niềm

tin yêu cuối cùng về một cuộc hành trình phấn khởi và tràn đầy uy dũng.

Những khuôn mặt héo hắt từ bao lâu rồi giăng mắc chán chường, tuyệt vọng đã chuyển đổi rạng ngời — mặt sáng quắc như ánh nhìn cuối cùng của Hà Thúc Nhơn lui về gửi gắm nhiệt tình cho những người còn sống theo sau nổi gót đầu tranh, bắt khuất. Một người đứng dậy. Trăm người đứng dậy. Triệu người đứng dậy. Để dân tộc vươn lên.

Đã hết sức cam đành. Đã quá lâu chờ đợi. Đây là giờ phút sinh tử của những linh hồn quật khởi, những tấm lòng yêu nặng quê hương. «Hy vọng cuối cùng không thể mất trong hồn người, không thể lùi trên bước đi».

Một chuyến đi đã ồm ập từ bao năm rồi trong lòng dân tộc bị dọa đầy, bạc đãi. Rồi sẽ đi tới đâu ở cuối bước hành trình? Đây là một CUỘC CHIẾN ĐẤU ĐỂ VƯỢT THOÁT khỏi cảnh ĐỜI TỆ NGƯỜI XẤU bao lâu nay.

Phải làm một cái gì?

Câu hỏi cuối cùng đã được thét lên từ muôn vạn niềm tin. Những buổi gặp mặt, hàn huyên với các anh em ở khắp nơi sau chuyến đi dài 27 ngày qua đã giúp tôi dứt bỏ được nỗi xao xuyến về niềm tin chưa vượt mất đi khỏi hồn. Tôi trở về Saigon ung dung như một kẻ đã thụ đắc phép màu huyền nhiệm của tâm lực vô biên.

Không còn quan ngại gì nữa. Chúng ta sẽ hành động. Đây một cơn ền không tạo nổi mùa xuân, nhưng cũng đủ báo hiệu cho những người ngóng đợi mùa xuân biết rằng mùa xuân đang tới. Một mùa xuân dân tộc kết bằng vạn hoa là tim người hy vọng. Phải vậy không, người bạn chiến sĩ đã ở bên cạnh con ẻ Hà Thúc Nhơn trong những giây phút cuối cùng?

6 ĐẶC ĐIỂM CỦA NHẬT BÁO SÓNG THẦN

- 1.— Do gần 400 người thuộc đủ mọi thành phần có mặt trên khắp nước tự nguyện góp vốn và có trên 5000 ủng hộ viên đã ghi tên mua dài hạn từ khi chưa xuất bản.
- 2.— Có văn phòng đại diện tại hầu khắp các tỉnh và hơn 10 văn phòng đại diện quốc tế với trên 300 nhân viên biên tập.
- 3.— Nhóm chủ trương gồm những kỹ giả chuyên nghiệp thượng thặng và những người trẻ tranh đấu với một lập trường quốc gia cực đoan và một thái độ quyết tử.
- 4.— Thể hiện một đẳng cấp chuyên nghiệp sánh ngang với báo chí tại các quốc gia tân tiến về bất kỳ phương diện nào. Về nội dung, phản ánh mau chóng và đầy đủ sinh hoạt của toàn quốc chứ không chỉ chú trọng riêng về tình hình Saigon như các báo đang có mặt. Về hình thức, sẽ được thực hiện bằng kỹ thuật ấn loát tối tân nhất chưa hề có tại Việt Nam.
- 5.— Ấn hành mỗi ngày 100.000 số và phân phát đều đặn về tận các vùng nông thôn hẻo lánh, xa xôi.
- 6.— Sẵn sàng dành chỗ và hậu thuẫn cho những người sạch, nhiệt thành đang bị chèn ép, bỏ quên tại khắp các nơi lên tiếng tranh đấu bênh vực cho dân chúng.

Danh sách thân hữu đã góp vốn cho Cơ Sở

(PHẦN ĐIỀU CHỈNH)

Tính đến chiều ngày 20-8-71, qua sự chuyển giao của tuần báo ĐÔ, Ban Điều Hành Cơ Sở đã nhận được số vốn góp của 209 thân hữu gồm: 3 triệu 531 ngàn 500 đồng, theo các chi tiết sau:

- 49 thân hữu (tại 15 tỉnh thuộc vùng 3 và 4) góp 471.000đ
- 89 thân hữu (tại 19 tỉnh thuộc vùng 1 và 2) góp 618.500đ
- 40 thân hữu (tại Saigon) góp 2.152.500đ
- 31 thân hữu (thuộc các KBC trên toàn quốc) góp 289.500đ

Chi tiết về số vốn này đã bị in sai trong kỳ trước do sơ sót của ấn công và của người lập danh sách. Ngoài ra, cũng do các sơ sót trên nên danh sách các thân hữu góp vốn tại vài tỉnh cũng bị in sai phần nào trong số trước. Chúng tôi xin cho in lại dưới đây danh sách điều chỉnh về các tỉnh nói trên:

CHOLON

1) Văn tiến Hùng	góp	10.000đ
2) Đặng hữu Nghĩa	góp	5.000đ
3) Nguyễn thị Nhiều	góp	10.000đ
4) Phan thế Tùng	góp	1.000đ
	cộng	26.000đ

DALAT

1) Lê Phi	góp	5.000đ
2) Nguyễn văn Trung	góp	50.000đ
3) Trần văn Thăng	góp	5.000đ
4) Hoàng văn Thái	góp	5.000đ
5) Bùi văn Trí	góp	5.000đ
6) Lê viết Khiêm	góp	5.000đ
7) Nguyễn đăng Nghiệp	góp	5.000đ
8) Hàng văn Hoài	góp	5.000đ
	cộng	85.000đ

GIA ĐỊNH

1) Nguyễn văn Thạnh	góp	5.000đ
2) Trần ngọc Ngà	góp	10.000đ
3) Đặng thị Long	góp	40.000đ
4) Nguyễn thị Trước	góp	10.000đ
5) Trần tấn Mười	góp	5.000đ
6) Huỳnh Sĩ Nghị	góp	25.000đ
7) Thi quang Hải	góp	1.000đ
8) Lê thị Hồng Nga	góp	5.000đ
9) Dương trí Đức	góp	5.000đ
10) Đoàn Đặc	góp	5.000đ

11) Nguyễn văn Tuấn	góp	1.000đ
12) Phạm công Khanh	góp	50.000đ
13) Phạm thị H.L.	góp	5.000đ
14) Phạm huỳnh Tam Lang	góp	100.000đ
15) Huỳnh thanh Tâm	góp	20.000đ
	cộng	287.000đ

PLEIKU

1) Nguyễn văn Phán	góp	5.000đ
2) Kim Tuấn	góp	5.000đ
3) Hoàng khởi Phong	góp	10.000đ
4) Vũ kim Hoàng	góp	5.000đ
5) Nguyễn thị Huệ	góp	5.000đ
6) Vũ Hối	góp	5.000đ
7) Lê thị Ngọc Anh	góp	5.000đ
8) Lê quý Ánh	góp	5.000đ
9) Lê quý Khoái	góp	5.000đ
10) Nguyễn thị Giao	góp	10.000đ
	cộng	60.000đ

PHAN THIẾT

1) Nguyễn ngọc Hương	góp	5.000đ
2) Nguyễn Châu	góp	2.000đ
3) Lê văn Chính	góp	5.000đ
4) Nguyễn thị Hai	góp	1.000đ
5) Lê thị Tuyết	góp	1.000đ
6) Lê thị Kim Dân	góp	500đ
	cộng	14.500đ

SAIGON

1)		
37) Nguyễn quang Trung	góp	5.000đ
38) Võ văn Tuấn	góp	5.000đ
39) Nguyễn hữu Điền	góp	20.000đ
40) Trịnh hữu Ân	góp	5.000đ
	cộng	2.152.000đ

VĨNH LONG

1) Tăng trường Tuyền	góp	5.000đ
2) Bùi ngọc Hiệp	góp	500đ
3) Lê văn Mười	góp	500đ
	cộng	6.000đ

GHI CHÚ :

Ngoài danh sách này, chúng tôi sẽ cho lập một danh sách phụ liệt kê phần vốn hứa giúp cho đợt đầu nhưng gửi về Ban Điều Hành Cơ Sở sau ngày 20-8-71. Ngoài ra, danh sách số vốn do các chi Nhóm Quảng Ngãi, Đà Nẵng, Cần Thơ, Pleiku, Khánh Hòa... gồm gần 1 triệu 500 đồng sẽ được gửi thẳng cho các Chi Nhóm trên trong thời khoảng từ 10-9 tới 15-9-71.

TẬT SỰ BẠN ĐỜI

Qui Nhơn ngày 22-3-71.

Thư ngỏ gửi ông Chu Tử,
(nhóm chủ trương biên tập TB Đời)
Hỡi ông Chu Tử đáng mến kia
ơi !.

Khi mà một độc giả tại Bình
Định đọc báo Đời ra tuần lễ từ
ngày 19-8 này thì họ nghĩ thế nào
về ông...

Vì sợ rằng dân Bình Định chúng
tôi đã lỡ mang giòng máu của đất
Quang Trung mà phải làm phượng
ma giáo như tên ma đầu đương
kiếm dân biểu Nguyễn hữu Thời từ
năm 1967. (Đã từng qui nộp mình
dưới chân một vị Thượng tọa Tỉnh
hội trưởng TH/PGVNTN, để van
xin xóa bỏ cái sự lợi dụng danh
ngiã Giáo hội về Ái tin).

Bây giờ tôi xin tóm lược về tên
cả chươn Tô phước Hào :

Tô phước Hào vốn một tên cà
chớn (không xem liệ vào hạng
người nào) lúc nhỏ bắt ốc hái rau,
lớn lên khi mà y học hết năm Đệ
ngũ trường làng (trường TH Ngô
tùng Châu) là thợ giáo vào binh
nghiệp. Tốt nghiệp với cấp bậc
Trung Sĩ của trường HSQ Đồng Đế
năm 1964.

Sau khi tốt nghiệp y được đưa
vào Saigon giữ chức vụ HSQ phát
ngân viên.

Con mồ côi của một gia đình ở
làng Gia Thạnh thuộc Bắc Phú Cát.

Mãi cho đến hôm nay y là Trung
sĩ 1. Nhưng vì y đi xa quê nên về
khoe khoang đầu bằng nọ kia, bằng
chùa miếu với dân chúng trong
làng cốt ý cho vui miệng.

Cũng quá nhiều người cười
thần trong bụng vì họ đã sống
chung với y tại Saigon, họ quá
hiếu biết, như tôi chẳng hạn mà
chẳng thêm nói ra làm gì, họ không
buồn nói về sự mùa riu này.

Tôi là một độc giả và cũng là
một cử tri (không có tánh cách cá
nhân) tôi chỉ nêu ra sự thật, tôi
ngĩ rằng : Với những chỉ khí hào
hùng của dân mang danh Bình Định
không thể nào thêm một lần làm
phượng ma giáo, tôi mong rằng ông
sẽ cải chính để cử tri tại Bình Định
khỏi nghĩ về uy tín độc đoán của
ông và những người không biết sự
thật khỏi bị gạt gẫm.

Trân trọng kính chào ông.

Một độc giả cử tri Bình Định
LÊ THÀNH NGUYỄN

TRẢ LỜI : Sơ báo giới thiệu 5
ứng cử viên Bình Định là do cử
tri độc giả ở BD gửi vô. Nay bạn
Lê thành Nguyễn lại gửi thư này
vô. Chúng tôi chắc các ông Thời,
Hào sẽ lên tiếng thêm.

Từ miền giới tuyến

Kính Sư phu Kha trấn Ác.

Đã từ lâu tôi rất ái mộ tờ báo
Đời, nhưng rất tiếc tôi tiền thúng
đầy của chiếc áo thư sinh không
cho phép tôi theo dõi thường xuyên,
thành thử nhiều số báo bị tôi bỏ
rơi. Không biết trong những số «vô
phước» đó có số nào mang chủ đề
«Những người làm Mỹ» hay «kỹ
thuật làm Mỹ» hay không ?

Sư phụ có thể hiểu đại khái
rằng tôi là một tên vô danh tiểu
tốt nào cũng được ; chỉ cần biết
rằng cách đây 2 năm khi còn học
Đệ ngũ, tôi là một đứa bé đã từng
vào ra nơi cổng Mỹ, từng bị bàn tay
lông lá của Mỹ lục soát quanh mình
từng xem nhiều màn Sexy. 85%
trong cư xá Mỹ giữa ban ngày đã
từng xài tiếng bởi khi đối thoại với
Mỹ v.v. và v.v.. Nghĩa là tất cả
những thứ mà dân làm Mỹ và người
Mỹ xài tôi đều được ném qua trư
những trò mà người Mỹ ưa thích
nhất ra thôi.

Kể từ khi tôi từ già mảnh đất
được gọi là «bất khả xâm phạm»
đó, tức là lúc mà óc tôi bắt đầu.
nhận thức được những cách cư
xử của Mỹ đối với nhân công V.N..
cũng là lúc phong trào làm Mỹ
đang trên đà phát triển mạnh. Tôi
e rằng tình trạng đó kéo dài trong
vài năm nữa thì dân VN ắt sẽ coi

nghề làm Mỹ là nghề chính thức ;
Lúc đó thuần phong mỹ tục của
ông cha để lại có nước xúc đồ
trong hầm rác mà thôi, và những
nghề cha truyền con nối sẽ lần lượt
cho đi một bên.

Trở về vấn đề, tôi mong mỗi
tòa báo hãy bỏ một chút xíu công
để nhìn về thực tại của khía cạnh
này. Hoặc là cho một chủ đề về
«những người làm Mỹ», hay nghệ
thuật làm Mỹ», hoặc : «mãnh lực
của đồng đô la Mỹ» v.v. Tôi tin là
nó sẽ có một tiếng vang nào đó
đến những người làm giàu bằng
đồng đô la sẽ lãnh hội được một
ít nhân thức về cái nghề kiếm bộn
tiền không mấy thơm tho này. Đó
là đối với những người luôn luôn
hoài vọng làm giàu bằng kiểu đó

Một độc giả Quảng Trị

Chào mừng lại rai...

(TIẾP THEO TRANG 19)

Chào mừng nhà nước
thành công

Nhà nước đã thành công trong
việc thực thi những thể chế dân
chủ, những phương thức được
đem dùng đã khá tinh vi, nhuần
nhuộm, không trắng trợn lộ liễu
như kiểu Việt Minh tổ chức bầu cử
Quốc hội ngày 6-1-1946 lập sớ danh
sách rồi ramặt cưỡng bách những
người đi bầu phải bỏ cho những
nhân vật đã được chọn lựa từ
trước. Cũng không cố ý đe dọa cử
tri như thời Ngô đình Diệm,
không đi bầu thì thể cử tri
không có dấu đóng, đi đường lỡ
cảnh sát xét hỏi thì phiền phức
lắm. Nhà nước ta được tiếng dân
chủ mà các DB lại có quá nửa cam
tâm làm gia nô hoặc theo kiểu «đổi
lập củ sồi», «đổi lập ăn lương» thì
còn gì phải e ngại nữa. Những người
như Ng. bá Lương, như Hoàng
Thông được tái đắc cử thì câu
chuyện thật rõ ràng như ban ngày.
Bầu cử quả là một trò vui dân chủ.

THIỆN CĂN

VIÊN NGỌT DỄ UỐNG

COTRACYN

SU 2 TRUSINH
(TETRACYCLINE + CHLORAMPHENICOL)

3 KHANG SINH
(SULFAMIDES)

SINH TỐ B12

CÔNG HIỆU MẠNH LIỆT CỦA

Tri bệnh:

- BAN SỐNG BAN CỦA
- THƯỜNG HẠN
- CẢM HO SÙNG PHỔI
- NHIỄM VI-TRÙNG
- GHE LỞ LOÉT VẾT ĐAU
- SÙNG MÙ LÂM ĐỘC

VIÊN NGỌT DỄ UỐNG

CÓ GÓI THUỐC BỘT RIÊNG CHO TRẺ EM

ĐỂ TRONG GIẤY THIẾT

CÓ HÌNH TÀI TÌM

COTRACYN HADZER

COTRACYN HADZER

COTRACYN HADZER

COTRACYN HADZER

MUA ĐỂ DANG TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY

N.N. 50 - 84-M-BYT-QCOP

MỘT SẢN PHẨM NỘI HÓA ĐÃ NỔI TIẾNG

- ❶ Quý bà hãy dùng thử bột giặt NET một lần, để so sánh ngay cả với hàng ngoại quốc.
- ❷ Quý bà sẽ thấy dùng bột giặt NET là tốt nhất và lợi nhất, vì :

**BỘT GIẶT NET GỒM NHIỀU HÓA CHẤT GIẶT TẦY CHỌN LỌC
DO KỸ SƯ VÀ CHUYÊN VIÊN LÀNH NGHỀ NGHIÊN CỨU
LẬP CÔNG THỨC VÀ ĐIỀU KHIỂN SẢN XUẤT
TẠI MỘT NHÀ MÁY TÂN TIẾN Ở KHU KỸ NGHỆ BIÊN HÒA**

Việt Nam Tân Hóa Phẩm Công Ty

VĂN PHÒNG : 38, Nguyễn Trãi SAIGON — Đ.T. : 38.247

Bianca KEM ĐANH RĂNG

*của mình
của ta*

Bianca giúp quý cô, quý bà
giữ mãi nụ cười tươi như hoa
để duyên thêm mặn mà